ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

ปริญญา

การบริหารการศึกษา | การศึกษา

สาขา | **ภาควิชา**

เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

A Model of School Administrative Effectiveness for Master School Development to ASEAN Community

นามผู้วิจัย นายธีระวัฒน์ มอนไธสง

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

(อาจารย์อัจฉรา นิยมาภา, ค.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์มณฑป ไชยชิด, ค.ด.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(รองศาสตราจารย์วินัย ดำสุวรรณ, วท.ด.)

หัวหน้าภาควิชา .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สิทธิกร สุมาลี, ศษ.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

( )

รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... **เดือน** ..... **พ.ศ.** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

A Model of School Administrative Effectiveness for Master School Development to ASEAN Community

โดย

นายธีระวัฒน์ มอนไธสง

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ธีระวัฒน์ มอนไธสง 2557: รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) สาขาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์อัจฉรา นิยมาภา, ค.ด. 205 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และเพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ประชากรได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือครูที่เป็นหัวหน้างานทั้งสี่งานในโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 68 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 340 คน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 85 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มแบบสองขั้น

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีสิบเอ็ดองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามค่าน้ำหนักตัวแปรได้แก่ 1) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู 2) การรับรู้ และความตระหนัก 3) เป้าหมายและความคาดหวัง 4) กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล 5) การพัฒนาหลักสูตร 6) การมีส่วนร่วม 7) การสื่อสาร 8) ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน 9) การพัฒนาบุคลากร 10) บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และ 11) การนิเทศ กำกับ ติดตาม ส่วนรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน มี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบมุ่งเน้นการนิเทศ และรูปแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย

_____ _____ ___ / ___ / ___

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Teerawat Montaisong 2014: A Model of School Administrative Effectiveness for Master School Development to ASEAN Community. Doctor of Education (Educational Administration), Major Fields: Educational Administration, Department of Education. Thesis Advisor: Mrs. Achara Niyamabha, Ph.D. 205 pages.

The purposes of this research were 1) To study factors of effective administration of master schools in lines with ASEAN community citizenship 2) To develop a model of school administrative effectiveness for master school development in lines with ASEAN community citizenship 3) To validate the model of school administrative effectiveness for master school development in lines with ASEAN community citizenship. The populations were 340 directors and assistant directors of 68 ASEAN community oriented master schools. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher. The data are analyzed, using computer programs, in terms of percentage, mean, standard deviation, factor analyses, multiple regression analysis, and validate the model cluster analysis technique with a two-step cluster analysis.

The findings were as follows: Eleven administrative factors were found. They were ranked in terms of their importance from the top as administration standard according to the weight variable.1) Leadership that promotes performance of teachers. 2) Perception and awareness. 3) Goals and expectation. 4) Processes, activities, and evaluation. 5) Curriculum development. 6) Participation. 7) Communication. 8) Effectiveness of teaching. 9) Personnel development. 10) Atmosphere that encourages learning. And 11) Supervision, monitoring. Using administrative factors those schools could be classified into two models. The first model is focus on Supervision . And the second model is focus on goal.

_____ _____ ___ / ___ / ___

Student's signature Thesis Advisor's signature

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและความกรุณาอย่างสูงยิ่งของ อาจารย์ ดร. อัจฉรา นิยมาภา ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณฑป ไชยชิต และ รองศาสตราจารย์ ดร. วินัย ดำสุวรรณ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยเกิดความรู้และแนวทางในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ ดร. อังคนา สุขเสวี ดร. วลัยพร ศิริภิรมย์ พันโทหญิง ดร. อภิญญา อินทรรัตน์ และ ดร. อัญชลี ประกายเกียรติ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ทำให้การวิจัยเล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิทยา รวมถึงผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้ค้นคว้า และนำมาอ้างอิงในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนเพื่อนนิสิตปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น 5 ภาคปกติ ที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือมาโดยตลอด

คุณค่าอันพึงมีจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และครอบครัวที่ให้กำลังในการสนับสนุนการศึกษามาโดยตลอด จนทำให้การวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ธีระวัฒน์ มอนไธสง

พฤษภาคม 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (11)

บทที่ 1 บทนำ 1

ความสำคัญของปัญหา 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5

ขอบเขตการวิจัย 6

คำถามวิจัย 7

สมมุติฐานของการวิจัย 8

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 8

นิยามศัพท์เฉพาะ 8

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 12

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ 14

แนวคิดทฤษฎีประสิทธิผลขององค์การ 23

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 55

แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 58

แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน 63

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 67

บทที่ 3 วิธีการศึกษา 77

ประชากร 78

ตัวแปรที่ศึกษา 79

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 79

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย 80

การเก็บรวบรวมข้อมูล 81

การวิเคราะห์ข้อมูล 81

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	84
ผลการวิจัย	84
ข้อวิจารณ์	147
บทที่ 5 สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	167
สรุปผลการวิจัย	167
ข้อเสนอแนะ	169
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	175
ภาคผนวก	187
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	188
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	193
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	205

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล	48
2	แสดงความถี่ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล	51
3	แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย	78
4	จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลแสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	86
5	ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	89
6	คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครูของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	96
7	คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 2 การรับรู้และความตระหนักของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	98
8	คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 3 เป้าหมายและความคาดหวังของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	100
9	คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	101
10	คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 5 การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	102

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 6 การมีส่วนร่วมของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	103
12	คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 7 การสื่อสารของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	104
13	คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 8 ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	104
14	คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 9 การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	105
15	คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 10 บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	106
16	คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 11 การนิเทศ กำกับ ติดตามของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	106
17	ค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	107
18	ค่าเฉลี่ยความแตกต่างขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งรายการในโรงเรียนหนึ่งคู่ระหว่างโรงเรียน Sister school กับ Asean focus school	109

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
19	ค่าเฉลี่ยความแตกต่างขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งรายการในโรงเรียนหนึ่งคู่ระหว่างโรงเรียน Buffer school กับ Asean focus school	109
20	ค่าเฉลี่ยความแตกต่างขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งรายการในโรงเรียนสองคู่	110
21	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 1	111
22	การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 1	111
23	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	112
24	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 2	113
25	การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 2	113

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
26	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้ และความตระหนักกับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	114
27	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 3	115
28	การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 3	115
29	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้ และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	116
30	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 4	117
31	การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 4	118
32	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตรกับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	119

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
33	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณ องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 5	120
34	การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 5	120
35	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนา หลักสูตร กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล กับประสิทธิผล ของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	121
36	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณ องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 6	122
37	การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 6	123
38	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนา หลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพ ของการเรียนการสอนกับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนา สู่ประชาคมอาเซียน	124

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
39	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณ องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 7	125
40	การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 7	126
41	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนา หลักสูตร กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล ประสิทธิภาพ ของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของ โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	127
42	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณ องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 8	128
43	การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 8	129
44	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนา หลักสูตร กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล ประสิทธิภาพของ การเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากรกับประสิทธิผล ของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	130

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
45	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณ องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 9	131
46	การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 9	132
47	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนา หลักสูตร กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล ประสิทธิภาพของ การเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสารกับ ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	133
48	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณ องค์ประกอบ การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 10	134
49	การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 10	135
50	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนา หลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของ การเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การนิเทศ กำกับ ติดตาม กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบ การพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	136

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
51	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณ องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 11	137
52	การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 11	138
53	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนา หลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพ ของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การนิเทศ กำกับ ติดตาม บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้กับประสิทธิผล ของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	139
54	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหาร สถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	141
55	จำนวนรูปแบบโรงเรียนทั้งหมดที่จำแนกด้วยองค์ประกอบ การบริหารสถานศึกษา	143
56	จำนวนรูปแบบโรงเรียนตามผลการจัดรูปแบบด้วยองค์ประกอบ การบริหารสถานศึกษา	145
57	รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบ การพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	146

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบ	18
2	แสดงกระบวนการสร้างรูปแบบ	20
3	แสดงองค์ประกอบหลักที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลองค์การ	28
4	แสดงรูปแบบบูรณาการของประสิทธิผลองค์การ	32
5	กรอบแนวคิดในการวิจัย	76
6	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	83
7	แสดงรูปแบบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	143
8	แสดงจำนวนรูปแบบโรงเรียนที่จำแนกด้วยองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา	145

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคปัจจุบันได้หมุนเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคของเศรษฐกิจฐานความรู้ (knowledge-based-economy) ที่มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ทำให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต้องเผชิญกับความท้าทายของสภาวะการแข่งขันในเวทีโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันที่โลกได้เข้าสู่ยุคเศรษฐกิจใหม่ที่อาศัยความรู้เป็นฐาน ซึ่งทำให้ระดับ และคุณภาพการศึกษาของประชากรกลายเป็นปัจจัยบ่งชี้ความได้เปรียบเสียเปรียบในเชิงความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (ปรัชญา ปิ่นมณี, 2555) จึงส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการเรียนรู้ และการพัฒนามากขึ้น โดยที่ความรู้ และการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประชากร และสร้างสมรรถนะในการแข่งขันของประเทศ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ

สังคมปัจจุบัน และในอนาคตจึงเป็นสังคมฐานความรู้ที่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ ความรู้ และนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพ และขีดความสามารถของประชากรในประเทศ โดยให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนด และตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ชุมชน และท้องถิ่น การสนับสนุนให้ทุกส่วน และทุกระดับได้รับการพัฒนาศักยภาพ และสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อความสำเร็จในการพัฒนาประเทศดังกล่าวข้างต้น การศึกษาจึงถือได้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญ ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้เป็นพลังในการเสริมสร้างประเทศ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2553) ได้อัญเชิญพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแนวพระราชดำริเกี่ยวกับความหมายของการศึกษาเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2520 ไว้ดังนี้ “การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการพัฒนาความรู้ความคิดความประพฤติทัศนคติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลเพื่อให้เป็นพลเมืองดีมีคุณภาพ และประสิทธิภาพการพัฒนาประเทศก็ย่อมทำได้สะดวกราบรื่นได้ผลที่แน่นอน และรวดเร็ว" ส่วน ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2543) กล่าวว่า การศึกษาต้องอาศัยกระบวนการต่าง ๆ เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพ การศึกษาของไทยในอนาคตต้องเป็นระบบที่สามารถเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคล ครอบครัว และชุมชนส่งเสริมให้บุคคลมีความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อศึกษา และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตปรับตัวได้กับสภาวะโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว และสามารถรับข่าวสารใหม่ ๆ แล้วนำมาคิดและตัดสินใจภายใต้การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจสังคมการเมืองเทคโนโลยี ทำให้ประเทศไทยต้องพัฒนาประชากรในชาติให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังกล่าวการศึกษาเป็นคำตอบในการพัฒนาประชากรในชาติ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ระบุว่า "การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" ความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นแนวทางแห่งการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

ความสำคัญของการจัดการศึกษามีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากร และสำคัญต่อการพัฒนาประเทศขณะที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาเพื่อให้มีศักยภาพสามารถที่จะแข่งขันกับนานาประเทศได้ ประเทศไทยจึงได้มีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทำให้ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาของไทยอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่กระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป จากบทบาทหน้าที่ดังกล่าวสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งถือได้ว่าเป็นสถาบันทางสังคมที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่สร้าง และพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ นั่นคือเป็นคนดี คนเก่ง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงต้องเผชิญกับภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่ซับซ้อนแปลกใหม่ และท้าทายต่อการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารงานบริหารคน ตลอดจนการบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างมีศิลป์ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในที่สุด จากความคาดหวังของสังคมไทยที่มีต่อการจัดการศึกษาดังกล่าวเป็นผลทำให้สถานศึกษาได้รับความสนใจ และมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากสาธารณชนที่มีต่อคุณภาพของสถานศึกษาเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ก็เพื่อให้สังคมโดยเฉพาะผู้ปกครองได้เกิดความมั่นใจว่าโรงเรียนที่ส่งบุตรหลานไปเรียนนั้นเป็นโรงเรียนดีมีคุณภาพ ปราศจากมลพิษทาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สังคม เช่น ปลอดยาเสพติด ครูอาจารย์มีความรัก ความสามัคคีเอื้ออาทรต่อเพื่อน ครู และศิษย์ โรงเรียนมีระเบียบวินัยในระดับที่จะทำให้นักเรียนเป็นคนดี คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ มีความสุขอยู่ในสังคม และพร้อมที่จะเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เจือจุนสังคมเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพต่อไป (สงบ ประเสริฐพันธุ์, 2543) โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นตัวบ่งชี้สำคัญอย่างหนึ่งของความมีประสิทธิผลของโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเป็นองค์การให้บริการที่ผูกพันกับเรื่องของการสอน และการเรียนรู้เป็นหลักเป้าหมายสุดท้ายของสถานศึกษาก็คือการเรียนรู้ของผู้เรียน (Hoy and Miskel, 2005) ดังนั้นการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงพัฒนาประสิทธิผลของโรงเรียนเพราะผลจากการประเมินเป็นตัวบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความอยู่รอดของโรงเรียน (รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร, 2546) การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนนี้สามารถทำได้ด้วยการเปรียบเทียบระหว่างวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ของโรงเรียน และผลที่ได้จากการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้องหรือเพื่อศึกษาความสอดคล้องกันของผลผลิตกับเป้าหมายที่กำหนดนั่นเอง (Dejnozka, 1983)

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนเกิดจากความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบโดยมุ่งหวังให้เกิดความเสมอภาคของการให้บริการการศึกษาแก่เด็กไทยทุกคนมีความเท่าเทียมกันในคุณภาพของการจัดการศึกษาในโรงเรียน และลดความเหลื่อมล้ำในคุณภาพของผลผลิตซึ่งหมายถึงคุณภาพของผู้เรียนที่ได้มีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางเป็นสากล ดังที่สถาบันนานาชาติเพื่อการวางแผนการศึกษาขององค์การยูเนสโก (Grisay and Mahlek, 1991) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยมิติที่สัมพันธ์กันสามมิติ คือ คุณภาพของทรัพยากรที่ใช้ในการเรียนการสอน และคุณภาพของครู และบุคลากรทางการศึกษา (input) คุณภาพของกระบวนการเรียนการสอน และคุณภาพของผลผลิต ในทำนองเดียวกัน Coombs (1969 cited in UNESCO, 1991) ได้อธิบายความหมายของคุณภาพการจัดการศึกษาว่าอาจมีความหมาย รวมถึงเนื้อหาวิธีการสอนการจัดกระบวนการทางการศึกษาความพยายามต่าง ๆ ที่จะปรับการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่นวัตกรรม ส่วน Stephens (1990 cited in Robson and Matthews, 1995) ได้ระบุถึงเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล และชุมชน ทั้งที่เป็นความต้องการในปัจจุบัน และอนาคตการวางรากฐานการเรียนรู้ตลอดชีวิตการให้ประสบการณ์เชิงลึกสำหรับพัฒนาปัญญาโดยมีหลักการปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายของคุณภาพการศึกษาได้แก่การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งในแง่กายภาพและการพัฒนาเชิงศีลธรรมการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับประสบการณ์ส่วนบุคคล และการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ ทุกฝ่ายต่างเตรียมความพร้อม เพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่ต้องเกิดขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะภาคการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเตรียมความพร้อมของเด็ก และเยาวชน ที่ถือเป็นอนาคตสำคัญของประเทศ มีหน้าที่โดยตรง ที่เกี่ยวข้อง และมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ที่จำเป็นในการขับเคลื่อนและเตรียมการ เพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ทันตามกำหนด ในกรอบความร่วมมือของประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลัก (Three Pillars of ASEAN Community) ซึ่งประกอบด้วย ประชาคมการเมือง และความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community-APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC) อย่างหลีกเลี่ยงมิได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) นอกจากนี้นโยบายในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ก็มุ่งสร้างคนไทยยุคใหม่ ให้มีความรู้ความดี และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ซึ่งหมายรวมถึงการจัดการศึกษาเพื่อให้คนไทยมีความพร้อมที่จะเป็นพลเมืองอาเซียนที่สามารถแข่งขันได้ และอยู่ร่วมกับเพื่อนบ้านอย่างสันติสุข ตลอดจนเป็นต้นแบบการดำเนินการเพื่อขยายผลความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมกับประเทศเพื่อนบ้านต่าง ๆ ในภูมิภาคเดียวกันอีกด้วย ซึ่งขณะนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำลังดำเนินการวางหลักสูตรสำหรับเด็กไทย เพื่อให้เด็กไทย และพลเมืองอาเซียนได้เรียนรู้สิ่งที่คล้ายกัน และมีคุณลักษณะเฉพาะในความเป็นอาเซียน (เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า, 2555)

การพัฒนามาตรฐานการศึกษาไทย ให้ก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนนั้น คงต้องพัฒนาเด็กและเยาวชนไทย ให้มีศักยภาพ พร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลกได้อย่างมั่นใจ ที่สำคัญ คือ ทุกภาคส่วนในสังคม ต้องผสานความร่วมมือ ขับเคลื่อนการศึกษาไทยให้ก้าวไปสู่เวทีโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา จะต้องเตรียมความพร้อม และร่วมมือในการทำงานอยู่เสมอ แม้ว่าการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของไทยในครั้งนี้ จะเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากสำหรับคนไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวให้เข้ากับนานาประเทศเพื่อรักษาไว้ซึ่งความสันติภาพ และมั่นคงของชาติ โดยระบบการศึกษาได้ถูกกำหนดให้เป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการพัฒนา และเสริมสร้างขีดความสามารถ และศักยภาพของคนไทย ให้เท่าเทียมกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียน ดังนั้น การศึกษาจึงเป็นฟันเฟืองสำคัญที่มีบทบาทอย่างมากในการผลักดัน และกระตุ้นให้เยาวชนไทย สามารถขึ้นสู่เวทีอาเซียน และอยู่ร่วมกับนานาประเทศในอาเซียนได้อย่างทัดเทียม (ณัฏฐ์วรดี คณิตินสุทธิทอง, 2555)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากแนวคิดของนักการศึกษาชี้ให้เห็นว่าในการก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนที่จะประสบผลสำเร็จเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบที่มีประสิทธิผลนั้น มีความสำคัญยิ่งต่อรูปแบบการบริหารโรงเรียนซึ่งรูปแบบการบริหารที่นักบริหารทั้งหลายทราบกันอยู่ว่า “ไม่มีวิธีการบริหารแบบใดแบบหนึ่งที่เป็นวิธีที่ดีที่สุด” ในทางปฏิบัติการเลือกใช้รูปแบบที่ดีที่สุดที่เหมาะสมที่สุดกับสถานการณ์ที่เกิดในขณะนั้น และมักมีการคิดค้นพัฒนารูปแบบการบริหารใหม่ ๆ ที่มีการแสดง หรืออธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบสำคัญ ๆ ที่ใช้เพื่อการบริหาร คุณลักษณะที่ดีของรูปแบบจะต้องแสดงถึงความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปร นำไปสู่การทำนายผลที่จะตามมา โดยสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ อธิบายถึงโครงสร้างหรือกลไกความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่กำลังทำอย่างชัดเจน นำไปสู่การสร้างแนวความคิดใหม่หรือความสัมพันธ์ใหม่ หรือขยายองค์ความรู้สอดคล้องกับทฤษฎีของเรื่องที่จะใช้รูปแบบ

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาได้ตระหนักถึงการเป็นประชาคมอาเซียน และการเตรียมความพร้อม การสร้างความเป็นพลเมืองอาเซียนให้กับประชากรไทย อันจะเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ประชาคมอาเซียนในทุกพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ และต้องการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนซึ่งควรจะประกอบด้วยองค์ประกอบใดบ้างมาเป็นแนวคิดในการพัฒนากระบวนการบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของชาติ ทั้งในเชิงวิชาการ และเชิงปฏิบัติการด้านการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ และคุณภาพทางการศึกษาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนโดยกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะของการวิจัยดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

3. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตทางการวิจัยดังต่อไปนี้

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหา ดังนี้

1. นโยบายด้านการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

1.1 นโยบายที่ 1 การเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสาร และเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียน

1.2 นโยบายที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา และประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสม

1.3 นโยบายที่ 3 การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

1.4 นโยบายที่ 4 การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาในอาเซียน

1.5 นโยบายที่ 5 การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดของ Edmonds (1979); Stedman (1987); Austin and Reynolds (1990); Sammonds, Hillman, and Mortimore (1995); Lunenburg and Omstein (1996); Pierce (1991); Sergiovanni (1991); Gickman, Gordon, and Ross-Grodon (2001); Hoy and Miskel (2001) และ ชินภัทร ภูมิรัตน์ (2548) สรุปได้เก้าหัวข้อสำคัญได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) ความคาดหวังสูง 3) การมีวิสัยทัศน์ และเป้าหมายที่ชัดเจน 4) การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ 5) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 6) บรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 7) การนิเทศ กำกับ ติดตามผล 8) การมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง และ 9) การพัฒนาวิชาชีพครู

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูที่เป็นหัวหน้างานทั้งสี่งานในโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 1) Sister School จำนวน 30 โรง 2) Buffer School จำนวน 24 โรง และ 3) ASEAN Focus School จำนวน 14 โรง รวม 68 โรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) จำนวนทั้งสิ้น 340 คน

คำถามวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อตอบคำถามการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนประกอบด้วยองค์ประกอบใดบ้าง

2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีลักษณะอย่างไร

3. กลุ่มโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนสามารถจำแนกได้กี่กลุ่มอะไรบ้าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมุติฐานของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อคำถามของการวิจัยผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานของการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนเป็นพหุองค์ประกอบ

2. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนเป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน มีความเหมาะสม

3. กลุ่มโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ที่เด่นชัดแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนเกิดประโยชน์ ดังนี้

1. สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลที่ชัดเจน และเป็นไปได้

2. องค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนที่สถานศึกษาอื่นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถในการบริหารงานในโรงเรียนด้วยความเป็นมืออาชีพของครู และผู้บริหาร ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานของโรงเรียนทั้งสี่งาน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล หมายถึง รูปแบบการบริหารโรงเรียนรูปแบบหนึ่งของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อันประกอบด้วยองค์ประกอบหลักของกระบวนการบริหารที่มีความสัมพันธ์ และเกี่ยวเนื่องกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานของโรงเรียนทั้งสี่งาน คือ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล และ 4) การบริหารงานทั่วไป

ประชาคมอาเซียน (Association of South East Asian Nations) หมายถึง การรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ได้แก่ รัฐบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ประเทศไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม จัดตั้งขึ้นเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน

โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าร่วมกิจกรรมโครงการพัฒนาประชาคมสู่อาเซียน โดยคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาความพร้อม และศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียน จำนวน 68โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียน 3 รูปแบบ คือ โรงเรียน Sister School จำนวน 30 โรง โรงเรียน Buffer School จำนวน 24 โรง และโรงเรียน ASEAN Focus School จำนวน 14 โรง

องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล หมายถึง องค์ประกอบในการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ซึ่งประกอบด้วยเก้าองค์ประกอบ คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) ความคาดหวังสูง 3) การมีวิสัยทัศน์ และ เป้าหมายที่ชัดเจน 4) การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ 5) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 6) บรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 7) การนิเทศกำกับ ติดตามผล 8) การมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง และ 9) การพัฒนาวิชาชีพครูโดยแต่ละองค์ประกอบมีนิยามศัพท์เฉพาะดังนี้

ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการกำหนด และพัฒนาทิศทางของสถานศึกษา มีความมุ่งมั่น มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ให้ทุกฝ่ายในโรงเรียนปฏิบัติงานในหน้าที่ตามความรับผิดชอบของตนอย่างเต็มที่ เพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บุคลากร นักเรียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร และการใช้อำนาจ

ความคาดหวังสูง หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือความคิดเห็นด้วยวิจารณญาณ เกี่ยวกับความคาดคะเนหรือการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงนโยบายด้านการศึกษาในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย การรับรู้ ความเชื่อและเจตคติ ต่อนโยบายประชาคมอาเซียน

การมีวิสัยทัศน์ และ เป้าหมายที่ชัดเจน หมายถึง การมองภาพอนาคตนโยบายด้านการศึกษาในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากร โดยเชื่อมโยงกับภารกิจ ค่านิยม และความเชื่อ ประกอบด้วย การกำหนดนโยบาย การมองอนาคต การวางแผน และการดำเนินการตามแผน

การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ หมายถึง การสร้าง และปรับปรุงหลักสูตรในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีสอน การวัด และการประเมินผลเพื่อให้เหมาะกับความต้องการของบุคคล และสภาพของสังคม

กระบวนการจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการ ขั้นตอนที่ผู้สอนจัดตามแนวคิดการเรียนการสอนเพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างเป็นระบบ และมีขั้นตอนเพื่อให้การเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัด และประเมินผล

บรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายใน และสภาพแวดล้อมภายนอก

การนิเทศ กำกับ ติดตามผล หมายถึง กระบวนการพัฒนาบุคลากร โดยผู้บริหารและบุคลากรทุกคนร่วมมือกันโดยใช้เทคนิควิธีการและกิจกรรมการนิเทศแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ คุณภาพของคน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คุณภาพของงาน คุณภาพการจัดการศึกษา และคุณภาพของนักเรียน ประกอบด้วย บุคลากรการนิเทศ วิธีการนิเทศ และเครื่องมือในการนิเทศ

การมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง หมายถึง การเปิดโอกาสให้ชุมชน/ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย การให้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็น ความร่วมมือ และ การเสริมอำนาจแก่ชุมชน/ผู้ปกครอง

การพัฒนาวิชาชีพครู หมายถึง การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ความตระหนักในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และใฝ่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีประเด็นการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

    1.1 ความหมายของรูปแบบ

    1.2 ประเภทของรูปแบบ

    1.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

    1.4 คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

    1.5 กระบวนการสร้างรูปแบบ

    1.6 การพัฒนารูปแบบ

    1.7 การตรวจสอบรูปแบบ

2. แนวคิดทฤษฎีประสิทธิผลขององค์การ

    2.1 ความหมายของประสิทธิผลขององค์การ

    2.2 การบริหารองค์การที่มีประสิทธิผล

    2.3 การประเมินประสิทธิผลขององค์การ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล

2.4.1 ความหมายของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล

2.4.2 คุณลักษณะและองค์ประกอบของสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล

2.4.3 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 ความหมายและความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

3.2 การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

4. แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

4.1 กำเนิดประชาคมอาเซียน

4.2 วัตถุประสงค์ประชาคมอาเซียน

4.3 สัญลักษณ์ของประชาคมอาเซียน

4.4 เป้าหมายของประชาคมอาเซียน

4.5 การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

5. แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของรูปแบบทั้งในลักษณะที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ดังนี้

Stoner and Wankel (1986) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่าเป็นการจำลองสถานการณ์เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้ง่ายขึ้น ส่วน Willer (1986) กล่าวว่ารูปแบบเป็นการสร้างความคิดรวบยอดของปรากฏการณ์ด้วยวิธีการของเหตุผลที่มีจุดหมายเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดในนิยามที่แสดงถึงความสัมพันธ์ และข้อเสนอของระบบรูปนัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้แล้ว Good (1973); Bardo and Hartman (1982); Keeves (1988); ดิเรก วรรณเศียร (2545) และ อุทุมพร จามรมาน (2541) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่าหมายถึงสิ่งที่แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญของสิ่งที่ศึกษา เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ง่ายขึ้น โดยอาจแสดงออกมาในรูปของแผนภาพทางความคิดด้วยภาษาหรือสัญลักษณ์ และยังได้ขยายความของรูปแบบว่ารูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งรูปแบบจึงไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่ทุกมุม ส่วนการที่จะระบุว่ารูปแบบหนึ่ง ๆ จะต้องมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้น ๆ ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดตายตัวทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์แต่ละอย่าง และวัตถุประสงค์ของรูปแบบที่ต้องการอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ และยังมีนักวิชาการคนอื่น ๆ เช่น Steiner (1969); Smith (1980) and Tosi and Carrol (1982) ได้มองรูปแบบในเชิงกายภาพ ว่าเป็นรูปแบบที่เหมือนจริงแต่ขนาดเล็กหรือย่อส่วนเพื่อใช้เป็นแบบอย่างในการสร้างหรือทำซ้ำ

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือตัวแปรหรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษาหรืออธิบายคุณลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเพื่อให้เข้าใจง่ายมองเห็นเป็นรูปธรรมไม่มีองค์ประกอบตายตัวหรือให้รายละเอียดทุกแง่มุมโดยผ่านกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความแม่นตรง และเชื่อถือได้แล้วนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเภทของรูปแบบ

ประเภทของรูปแบบอาจจะมีรูปแบบอย่างง่าย ๆ ไปจนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อนมาก ๆ และมีทั้งรูปแบบเชิงกายภาพ ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุและรูปแบบเชิงคุณลักษณะ ที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ด้วยภาษาหรือสัญลักษณ์ รูปแบบในทางสังคมศาสตร์มักหมายถึง ชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจเพื่อใช้เป็นการนิยามคุณลักษณะหรือบรรยายคุณสมบัติอื่น ๆ ให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย ดังนั้นรูปแบบจึงไม่ได้บรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่ทุกมุม เพราะทำให้ได้โมเดลมีความซับซ้อน และยุ่งยากเกินไปในการที่จะทำความเข้าใจ (Tosi and Carroll,1982)

Keeves (1988) ได้จำแนกรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ออกเป็นสี่ประเภทดังนี้ 1) รูปแบบเชิงเทียบเคียง เป็นรูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปมัยเทียบเคียงในการอธิบายปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจเชิงนามธรรมสร้างขึ้นโดยใช้หลักการเทียบเคียงโครงสร้างของรูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะที่คล้ายคลึงกัน และสอดคล้องกับลักษณะข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่ โดยต้องมีองค์ประกอบของรูปแบบชัดเจนสามารถนำไปทดสอบข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ และสามารถนำไปใช้ในการหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ได้อย่างกว้างขวาง 2) รูปแบบเชิงข้อความเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษาแผนภูมิหรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดกระบวนการองค์ประกอบ และความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของปรากฏการณ์นั้น ๆ 3) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ ซึ่งใช้สมการทางคณิตศาสตร์แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรมักนิยมใช้ในการศึกษาสาขาจิตวิทยาโดยเฉพาะด้านพฤติกรรมศาสตร์ตลอดจนสาขาศึกษาศาสตร์และบริหารการศึกษา และ4) รูปแบบเชิงสาเหตุเป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง ร่วมกับหลักการสร้างรูปแบบเชิงข้อความที่มีตัวแปรซับซ้อนได้โดยต้องอาศัยทฤษฎีหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ และผลระหว่างตัวแปรเพื่อให้ได้รูปแบบในลักษณะสมการเส้นตรงที่สามารถทดสอบได้

Bush (1986) ได้แบ่งรูปแบบของการจัดการศึกษาออกเป็น 5 รูปแบบ คือ 1) ปกติ 2) แบบประชาธิปไตย 3) รูปแบบทางการเมือง 4) รูปแบบจิตวิสัย และ 5) รูปแบบคลุมเครือ ส่วน Smith (1980) ยังได้แบ่งประเภทของรูปแบบออกเป็นสองประเภท คือ 1) รูปแบบเชิงกายภาพ จำแนกเป็นรูปแบบ รูปปั้นที่มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง และรูปแบบเชิงอุปมาที่มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนทำการทดลองจริง และ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2) รูปแบบเชิงสัญลักษณ์จำแนกเป็นรูปแบบข้อความซึ่งเป็นการใช้ข้อความในการอธิบายย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงาน เป็นต้น และรูปแบบทางคณิตศาสตร์

นอกจากนี้แล้ว Hersey and Johnson (1996) ยังได้กล่าวอีกว่า รูปแบบกับทฤษฎีไม่ใช่สิ่งเดียวกัน แต่มีความสัมพันธ์กันในสองลักษณะ คือ 1) รูปแบบเชิงทฤษฎี คือรูปแบบที่สร้างขึ้นจากประสบการณ์งานวิจัยหรือทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว เพื่อหาข้อสรุปที่ใช้อธิบายทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ของเรื่องที่ศึกษา เมื่อทดสอบรูปแบบกับข้อมูลที่เก็บรวบรวมแล้วถ้ามีความสอดคล้องกับรูปแบบนั้นก็มีความน่าเชื่อถืออันอาจนำไปสู่การสร้างทฤษฎีในเรื่องนั้น ๆ ต่อไป ดังนั้นการสร้างรูปแบบเชิงทฤษฎีจึงอาจเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของการสร้างทฤษฎีใหม่ ๆ เท่านั้น 2) รูปแบบเชิงปฏิบัติ คือรูปแบบที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้วเพื่อทำให้เข้าใจทฤษฎีนั้นได้ง่ายยิ่งขึ้นหรือเพื่อนำไปใช้อธิบายทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ที่ศึกษา ดังนั้นรูปแบบจึงเป็นเพียงแบบจำลองอย่างหนึ่งที่ได้จากการถ่ายทอดจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

สรุป ประเภทของรูปแบบเป็นการแบ่งลักษณะองค์ประกอบและกิจกรรมของการบริหารที่พัฒนามาจากเทคนิคการวิเคราะห์ โดยนำตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผล

องค์ประกอบของรูปแบบ

นักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบและได้กำหนดรูปแบบไว้ต่างกัน ดังนี้

Brown and Moberg (1980) ได้กำหนดองค์ประกอบของรูปแบบตามแนวคิดเชิงระบบ คือ 1) สภาพแวดล้อม 2) เทคโนโลยี 3) โครงสร้าง 4) กระบวนการบริหารจัดการ และ5) การตัดสินใจสั่งการ ส่วน Ivancevich (1989) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบเชิงระบบว่า ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อมการพิจารณารูปแบบในลักษณะนี้ ถือว่าผลผลิตของระบบเกิดจากการที่มีปัจจัยนำเข้าส่งเข้าไปผ่านกระบวนการซึ่งจะจัดกระทำให้เกิดผลผลิตขึ้นและให้ความสนใจกับข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อมภายนอก

จินตนา ศักดิ์ภูอร่าม (2545) กล่าวไว้ว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐในประเทศไทยประกอบด้วยสี่ส่วนได้แก่ 1) การเน้นบริบท และความเป็นมาของแนวคิด 2) รูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐสำหรับประเทศไทย 3) แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และ 4) เงื่อนไขและข้อจำกัดของรูปแบบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2548) กล่าวไว้ว่า รูปแบบของกระบวนการบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาประกอบด้วยสี่องค์ประกอบคือ 1) ภาพความสำเร็จ 2) การกำหนดโครงสร้าง 3) การบริหารจัดการ และ 4) การติดตามกำกับ

ทิศนา แขมมณี และคณะ (2548) ได้สังเคราะห์รูปแบบงานวิจัยการปฏิรูปทั้งโรงเรียน พบว่ารูปแบบมีองค์ประกอบดังนี้ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ 2) ความหมาย และ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) แนวคิดพื้นฐานของรูปแบบ 4) ยุทธศาสตร์ของรูปแบบ 5) บริบทและตัวป้อนของรูปแบบ 6) กระบวนการของรูปแบบ 7) ผลที่ควรจะได้รับจากการใช้รูปแบบ 8) ประสิทธิผลประสิทธิภาพและคุณภาพของรูปแบบ และ9) การนำรูปแบบไปใช้

ศักดา สถาพรวจนา (2549) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบมีสี่ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิด ส่วนที่ 2 คือ ระบบของรูปแบบ ส่วนที่ 3 คือ แนวทางการนำรูปแบบไปใช้ และส่วนที่ 4 คือ เงื่อนไขของรูปแบบ

เลขาธิการสภาการศึกษา (2549) ได้สรุปไว้ว่าองค์ประกอบสำคัญของรูปแบบมีอยู่สอง ส่วน คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ และ2) กลไกของรูปแบบซึ่งเป็นตัวจักรในการทำหน้าที่ของรูปแบบเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์โดยมีบริบทเป็นเงื่อนไขของการเกิดขึ้นคงอยู่และล่มสลายของรูปแบบที่สร้างขึ้นโดยได้ให้รายละเอียดในแต่ละประเด็น ดังนี้

วัตถุประสงค์ของรูปแบบอาจจะมีวัตถุประสงค์เดียวหรือหลายวัตถุประสงค์ก็ได้ โดยจะมีขอบเขตกว้างหรือจำกัดก็ได้ซึ่งหมายความว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นเป็นรูปแบบที่ครอบคลุมงานทั้งหมดที่องค์การกำลังดำเนินการอยู่หรือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานทั้งหมดก็ได้ในการตั้งวัตถุประสงค์ของรูปแบบนั้น อาจจะกำหนดออกมาในรูปของเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการหรือผลผลิตที่ต้องการให้เกิดขึ้นก็ได้ และวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นนี้จะเป็นเป้าหมายในการออกแบบกลไกการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว

กลไกของรูปแบบเป็นองค์ประกอบของระบบงานที่มีความเป็นอิสระจากกันและกัน แต่ทำงานสัมพันธ์กันและพึ่งพาอาศัยกันในการทำงานตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ซึ่งเปรียบเสมือนการทำงานของเครื่องยนต์ที่ออกแบบไว้ เพื่อให้ส่วนประกอบต่าง ๆ ทำงานตามหน้าที่เพื่อให้บรรลุ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วัตถุประสงค์ของการสร้างเครื่องยนต์ อย่างไรก็ตามการออกแบบรูปแบบไม่ว่าจะเป็นรูปแบบที่ครอบคลุมงานทั้งระบบขององค์การหรืองานบางส่วนขององค์การก็ตาม ผู้ออกแบบไม่สามารถที่จะออกแบบองค์ประกอบย่อยของระบบนั้น ๆ ได้ทั้งหมด เพราะจะมีรายละเอียด และความสลับซับซ้อนมากเกินไป ดังนั้นการออกแบบรูปแบบจึงกำหนดเฉพาะองค์ประกอบสำคัญของระบบนั้น ๆ เท่านั้น โดยมีสมมุติฐานว่าหากองค์ประกอบเหล่านั้นทำหน้าที่ตามที่ออกแบบไว้แล้วการดำเนินงานขององค์การจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ค่อนข้างจะแน่นอน

Bardo and Hartman (1982) ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า การที่จะระบุว่ารูปแบบจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดที่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น เช่น รูปแบบระบบจะมีลักษณะบางประการของระบบเปิดเป็นรูปแบบที่แสดงถึงองค์ประกอบย่อยของระบบซึ่งประกอบด้วยสี่ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับจากสภาพแวดล้อม การพิจารณารูปแบบในลักษณะนี้ถือว่าผลผลิตของระบบเกิดจากการที่มีปัจจัยนำเข้าส่งเข้า ไปผ่านกระบวนการซึ่งจะจัดกระทำให้เกิดผลผลิตขึ้นและให้ความสนใจกับข้อมูลป้อนกลับจากสภาพภายนอก ซึ่งแสดงถึงการเริ่มมีลักษณะของความเป็นระบบเปิด

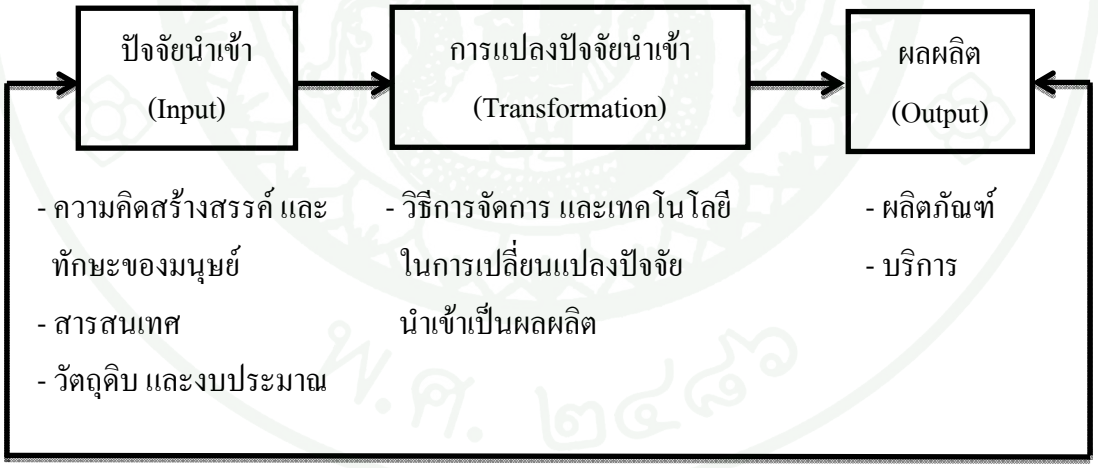

ภาพที่ 1 แสดงองค์ประกอบย่อยของระบบ

ที่มา: Bardo and Hartman (1982)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กล่าวโดยสรุป ในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบขึ้นอยู่กับการศึกษาว่าต้องการทำนายปรากฏการณ์ใดเรื่องอะไรแล้วจึงเลือกใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

คุณลักษณะของรูปแบบที่ดี

Keeves (1988) กล่าวถึงลักษณะของรูปแบบที่ดีว่า ควรจะมีข้อกำหนดสี่ประการ คือ 1) รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันแบบรวม ๆ 2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นซึ่งสามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกต และ เป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบบนพื้นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ 3) รูปแบบควรระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา และ เป็นเครื่องมือในการพยากรณ์หรืออธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย และ4) รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ซึ่งจะเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

ดังนั้น รูปแบบที่ดีควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น

กระบวนการสร้างรูปแบบ

การสร้างรูปแบบคือการกำหนดมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบเพื่อชี้ให้เห็นชัดเจนว่ารูปแบบเสนออะไรเสนออย่างไรเพื่อให้ได้อะไร และสิ่งที่ได้นั้นอธิบายปรากฏการณ์อะไรตลอดจนนำไปสู่ข้อค้นพบอะไรใหม่ ๆ ได้บ้าง (Keeves, 1988) ดังภาพต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

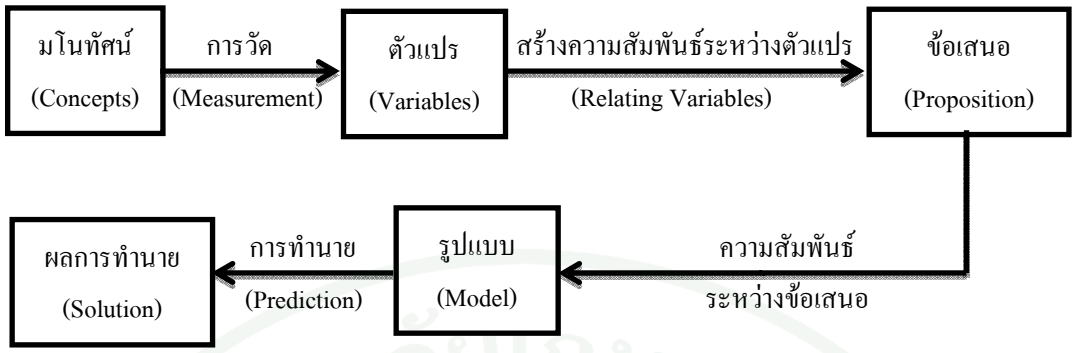

ภาพที่ 2 แสดงกระบวนการสร้างรูปแบบ
ที่มา: Keeves (1988)

ส่วน Meason, Albert, and Khedourri (1985 อ้างใน กนิษฐา นาวารัตน์, 2549) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างรูปแบบไว้ดังนี้ 1) ขั้นรวบรวมปัญหา เพื่อให้รู้ว่าอะไรคือปัญหาที่แท้จริง 2) ขั้นพัฒนารูปแบบ ดำเนินการหลังจากการรวบรวมปัญหา การสร้างรูปแบบต้องพิจารณาวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการสร้างและรู้ถึงลักษณะเฉพาะที่ต้องการของผลผลิตข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น และควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการสร้าง และความสนใจของผู้ใช้ด้วย เพราะถ้ารูปแบบมีค่าใช้จ่ายสูง และไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ข้อมูลที่รวบรวมมา อาจมีข้อบกพร่องได้ในระหว่างดำเนินการ ดังนั้นจึงควรมีการให้คำจำกัดความสภาพการณ์การสุ่มตัวอย่าง และทำตามหลักวิชาการอย่างเคร่งครัด ควรมีการประเมินค่า และพิจารณาความแปรปรวนอย่างระมัดระวัง สมควรนำตัวแปรใดบ้างมาวางไว้ในรูปแบบที่จะสร้าง และเมื่อสร้างเสร็จแล้วก็ต้องพิจารณาว่าครอบคลุมตัวแปรหรือไม่ มีความบกพร่องในตัวแปรใดบ้าง 3) ขั้นการทดสอบรูปแบบ เมื่อสร้างรูปแบบเสร็จแล้วควรทดสอบโดยพิจารณาถึง (3.1) มีความตรงตามสถานการณ์จริงรูปแบบที่สร้างหากมีความใกล้เคียงกับความจริงจะดีมาก เพราะจะช่วยให้การตัดสินใจดีขึ้นไม่ยุ่งยากต่อการนำไปใช้ และควรพิจารณาถึงความสำเร็จของการแก้ปัญหาด้วย (3.2) มีการนำไปทดลองใช้เพื่อเปรียบเทียบว่าผลการนำไปใช้ทำให้มีการปรับปรุงคุณภาพในการปฏิบัติงานอย่างไรการทดลองใช้มี 2 ลักษณะคือทดลองย้อนหลังโดยใช้กับข้อมูลในอดีต และการทดลองใช้ปฏิบัติจริงในปัจจุบัน 4) ขั้นการนำไปใช้ เมื่อผ่านการทดสอบแล้วสามารถที่จะนำไปใช้ให้เกิดความสำเร็จเพราะไม่มีรูปแบบใดที่สำเร็จสมบูรณ์จนกว่าจะได้รับความสนใจ และมีการนำไปใช้ และ 5) ขั้นการพัฒนาปรับปรุงให้ทันสมัย แม้ว่าจะมีการนำรูปแบบไปใช้อย่างประสบผลสำเร็จแต่ก็ควรมีการพัฒนาปรับปรุงประยุกต์ ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ขององค์กร และสถานการณ์ที่มากระทบจากภายนอก และภายในองค์กร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดังนั้นการสร้างรูปแบบ คือ การกำหนดมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เพื่อชี้ให้เห็นชัดเจนว่ารูปแบบเสนออะไร เสนออย่างไร เพื่อให้ได้อะไรและสิ่งที่ได้นั้นอธิบายปรากฏการณ์อะไร ตลอดจนนำไปสู่ข้อค้นพบอะไรใหม่ ๆ ได้บ้าง

การพัฒนารูปแบบ

Keeves (1988) ได้กล่าวถึงหลักการอย่างกว้าง ๆ เพื่อกำกับการสร้างรูปแบบไว้สี่ประการ คือ 1) รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดาอย่างไร ก็ตามความเชื่อมโยงเชิงเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไปก็มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ 2) รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้ด้วยการสังเกต และหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้ 3) รูปแบบควรต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้แล้วรูปแบบควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย และ4) นอกจากคุณสมบัติต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วรูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่

การพัฒนารูปแบบนั้นอาจจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไปแต่โดยทั่วไปจะมีขั้นตอนในการพัฒนา คือ 1) การสร้างรูปแบบ และ2) การหาความตรง (Willer,1986) ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินงานอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะ และกรอบแนวคิดที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ

จะเห็นได้ว่า การพัฒนารูปแบบเป็นการสร้างหรือปรับปรุงรูปแบบองค์ประกอบที่สำคัญในเรื่องที่ต้องการศึกษา ที่แสดงถึงแนวคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการที่นำไปสู่รูปแบบการศึกษา ความเหมาะสมความเป็นไปได้

การตรวจสอบรูปแบบ

ในการสร้างรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อทดสอบ หรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธี ซึ่งอาจจะใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะและเชิงปริมาณโดยผู้เชี่ยวชาญ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อุทุมพร จามรมาน (2541) กล่าวว่าการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะสองอย่าง คือ 1) การตรวจสอบความมากน้อยของความสัมพันธ์ความเกี่ยวข้องเหตุผลระหว่างตัวแปร และ 2) การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าวโดยสามารถประมาณค่าข้ามกาลเวลาตัวอย่างหรือสถานที่ได้ หรืออ้างอิงจากตัวอย่างไปหาประชากรได้โดยผลการตรวจสอบนำไปสู่คำตอบได้ 2 ข้อ คือ การสร้างรูปแบบ และการปรับปรุงหรือพัฒนารูปแบบเดิม

Eisner (1976) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบรูปแบบในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยเชิงปริมาณ คือ การประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิโดยมีความเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้ 1) การประเมินโดยแนวทางนี้มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย การตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบหรือกระบวนการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณาซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวโยงกับวัตถุประสงค์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไปแต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน 2) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมินโดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริงต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้นในสาขาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้รู้ ผู้เล่นในเรื่องนั้นจริง ๆ มาเป็นผู้ประเมินผลจึงจะทราบและเข้าใจลึกซึ้งจริง ๆ 3) เป็นรูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีดุลยพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิเอง และ4) เป็นรูปแบบที่ให้ความยืดหยุ่น ในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัย และความถนัดของแต่ละคนนับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะพิจารณาการบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการการเก็บรวบรวมการประมวลผลการวินิจฉัยข้อมูลตลอดจนวิธีการนำเสนอ

รูปแบบที่จะนำไปใช้ได้ประโยชน์สูงสุดนั้นจะต้องเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างสามารถทำนายผลได้สามารถขยายผลของการทำนายได้กว้างขวางขึ้น และสามารถนำไปสู่แนวคิดใหม่ ๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุป ในการสร้างรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธี ซึ่งอาจจะใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะและเชิงปริมาณโดยผู้เชี่ยวชาญ ส่วนการตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคเชิงสถิติ สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงปริมาณโดยใช้เทคนิคเชิงสถิติ

แนวคิดทฤษฎีประสิทธิผลขององค์การ

ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า แนวคิดเรื่องประสิทธิผลเป็นตัวชี้วัด และเป็นเครื่องตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่า การบริหารและองค์การประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใด อย่างไรก็ตามคำว่าประสิทธิผลยังมีความแตกต่างกันอยู่ในความเข้าใจของนักวิชาการต่างสาขากัน นักเศรษฐศาสตร์หรือนักวิเคราะห์ทางการเงิน มองประสิทธิผลองค์การในรูปของผลกำไรหรือผลตอบแทนจากการลงทุน สำหรับอุตสาหกรรมการผลิตประสิทธิผลขององค์การจะหมายถึงคุณภาพหรือปริมาณของผลผลิตที่อยู่ในรูปของสินค้า และหรือบริการ ในมุมมองของนักการศึกษาประสิทธิผลอาจจะพิจารณาถึงคุณภาพของนักเรียนที่จบการศึกษา ความพึงพอใจของครู และผู้ปกครอง

ความหมายของประสิทธิผลขององค์การ

ปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับเรื่ององค์กรที่มีประสิทธิผลเป็นเรื่องที่มีผู้ศึกษาและมุ่งมั่นที่จะพัฒนาองค์การของตนให้ก้าวไปถึงความเป็นองค์กรที่มีประสิทธิผลแต่บางครั้งความหมายของประสิทธิผลองค์กรของแต่ละองค์กรยังคงมีความแตกต่างกันตามแต่พิจารณาในด้านของปริมาณคุณภาพหรือผสมผสานกันดังเช่นความหมายต่อไปนี้

Yuchtman and Seashore (อ้างใน ภรณี กีร์ติบุตร, 2529) ได้ให้ความหมายของประสิทธิผลหมายถึง ความสามารถขององค์การในการได้มาซึ่งทรัพยากรที่หายากและมีค่า

Schein (1970) ได้กล่าวว่า ประสิทธิผลขององค์การ หมายถึง สมรรถนะขององค์การในการที่จะอยู่รอด ปรับตัว รักษาสภาพ และสร้างความเติบโต ไม่ว่าองค์การนั้นจะมีหน้าที่ใดจะต้องกระทำให้ลุล่วงไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Steer (1977) กล่าวว่าประสิทธิผล หมายถึง ระดับขององค์การที่ประสบความสำเร็จในงาน

Nahavendi and Malekzadeh (1999) ได้ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิผล หมายถึง บุคคลหรือองค์การได้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ตามแผน หมายถึง สี่ประการดังนี้ 1) คุณภาพของงาน 2) ความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้รับบริการ 3) นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ดีกว่าเดิม และ 4) ความพึงพอใจของบุคลากรที่ทำงาน

Gibson (2000) ได้ให้ความหมายของคำว่า ประสิทธิผล ว่ามาจากคำว่า Effect ที่ใช้ในบริบทของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผลโดยอธิบายถึงประสิทธิผลว่ามีสามระดับได้แก่ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ ซึ่งในแต่ละระดับของประสิทธิผลจะมีปัจจัยที่เป็นเหตุผลแตกต่างกันดังนี้ 1) ประสิทธิผลระดับบุคคล เป็นการเน้นผลการปฏิบัติงานเฉพาะบุคคลหรือสมาชิกในองค์การที่ทำงานตามหน้าที่และตำแหน่งในองค์การ ซึ่งโดยทั่วไปผู้บังคับบัญชาประเมินประสิทธิผลระดับบุคคลโดยใช้กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อพิจารณาการขึ้นค่าตอบแทนหรือการให้รางวัลตอบแทนเป็นปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับบุคคลอันได้แก่ความสามารถ ทักษะ ความรู้ เจตคติ แรงจูงใจ และความเครียด 2) ประสิทธิผลระดับกลุ่ม เป็นภาพรวมของกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกในองค์การที่ทำงานตามหน้าที่และตำแหน่งในองค์การเป็นปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับกลุ่ม อันได้แก่ความสามัคคี ภาวะผู้นำ โครงสร้าง สถานภาพ บทบาท และบรรทัดฐาน และ3) ประสิทธิผลระดับองค์การ เป็นภาพรวมของประสิทธิผลระดับบุคคล และระดับกลุ่มเป็นปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับองค์การ อันได้แก่ สภาพแวดล้อม เทคโนโลยี กลยุทธ์ โครงสร้าง กระบวนการต่าง ๆ และวัฒนธรรมโดยที่ประสิทธิผลองค์การทั้งสามระดับมีความสัมพันธ์กันซึ่งประสิทธิผลองค์การขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของบุคคลและกลุ่มนั่นเอง นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นอีกหลายประการ เช่น ชนิดขององค์การ งานที่องค์การทำและเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงานขององค์การ

สมเดช สีแสง (2543) ได้ให้ความหมายว่า ประสิทธิผล หมายถึง การบริหารงานได้ตามสัมฤทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดและตามเป้าหมายของหน่วยงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รุ่ง แก้วแดง และ ชัยณรงค์ สุวรรณสาร (2546) กล่าวถึงประสิทธิผลว่า หมายถึง ความสำเร็จของการปฏิบัติที่เป็นไปหรือบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนั้น ประสิทธิผลจึงหมายถึง ผลที่เกิดขึ้นของงานนั้นจะตองสนองตอบ หรือบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

นงลักษณ์ เรือนทอง (2550) องค์การที่มีประสิทธิผล หมายถึง องค์การที่ประสบผลสำเร็จในการผลิตผลลัพธ์ที่มีคุณภาพด้วยสมรรถนะเพื่อความอยู่รอดขององค์การ

จากความหมายขององค์การที่มีประสิทธิผลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าหมายถึง ความสามารถขององค์การในฐานะเป็นระบบหนึ่งของสังคม ในการใช้ทรัพยากร บริหารอย่างคุ้มค่า และได้ประโยชน์สูงสุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตอุประสงค์ขององค์การ ทำให้ผู้รับบริการจากองค์การพึงพอใจในงาน และองค์การสามารถปรับตัวและพัฒนาให้ดำรงอยู่ต่อไปได้

การบริหารองค์การที่มีประสิทธิผล

การบริหารองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเป็นการดำเนินการใช้วิธี และปัจจัยในการบริหารอย่างคุ้มค่าภายใต้ข้อจำกัด และบริบทขององค์การเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ เรียกว่าองค์การนั้นมีประสิทธิผล นักการศึกษาได้นำเสนอวิธีการบริหารองค์การที่มีประสิทธิผลไว้ดังนี้

Steers (1977) ได้เสนอปัจจัยการบริหารซึ่งเป็นตัวกำหนดประสิทธิผลขององค์การไว้สี่ประการใหญ่ ๆ คือ 1) ลักษณะขององค์การ ประกอบด้วย 1.1) โครงสร้างขององค์การ 1.2) บทบาทของเทคโนโลยี 2) ลักษณะของสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 2.1) ลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอกองค์การ 2.2) ลักษณะสภาพแวดล้อมภายในองค์การ 3) ลักษณะของบุคลากร ประกอบด้วย 3.1) ความผูกพันต่อองค์การ 3.2) การปฏิบัติงาน 4) นโยบายการบริหาร และ การปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 4.1) การกำหนดเป้าหมาย 4.2) การจัดหา และการใช้ทรัพยากร 4.3) สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน 4.4) กระบวนการติดต่อสื่อสาร 4.5) ภาวะผู้นำ และการตัดสินใจ 4.6) การปรับตัวขององค์การ และการริเริ่มสิ่งใหม่ ซึ่ง Steers กล่าวว่าหากองค์การสามารถกำหนดปัจจัยทั้งสี่ประการให้บังเกิดผลได้จะทำให้องค์การประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Campbell *et al*. (1977) ได้ศึกษาวิเคราะห์ประสิทธิผลขององค์การ ซึ่งประกอบด้วย 19 เกณฑ์ที่ใช้กันอย่างแพร่หลายดังนี้ 1) ความมีประสิทธิผลโดยรวม 2) คุณภาพ 3) ผลผลิต 4) ความพร้อม 5) ประสิทธิภาพ 6) ผลกำไร 7) การเติบโต 8) การใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อม 9) ความมั่นคง 10) การเปลี่ยนงาน หรือคงอยู่ต่อ 11) การขาดงาน 12) อุบัติเหตุ 13) ขวัญ 14) การจูงใจ 15) ความพึงพอใจ 16) ความเห็นที่พ้องกันในเป้าหมาย 17) ความขัดแย้ง-ความสามัคคี 18) ความยืดหยุ่น-ปรับตัว และ19) การประเมินโดยสภาพแวดล้อมภายนอก

Milton (1981) ได้เสนอองค์ประกอบการบริหารองค์การที่มีประสิทธิภาพไว้สามประเภทใหญ่ ๆ คือ 1) ลักษณะเฉพาะของบุคลากร ซึ่งประกอบด้วย ความสนใจเจตคติความสามารถในการปฏิบัติงานความต้องการทักษะความชำนาญ 2) ลักษณะของงาน ประกอบด้วยความหลากหลายของงานข้อมูลย้อนกลับรางวัลความชัดเจนของบทบาท และ3) ลักษณะสิ่งแวดล้อมของงาน ประกอบด้วยสิ่งแวดล้อมปัจจุบัน และบรรยากาศองค์การ

จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ ว่าองค์การที่มีประสิทธิผล หมายถึง ประสิทธิผลการปฏิบัติงานในองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบไปด้วย การร่วมมือ การเรียนรู้ การร่วมใจกัน ตัดสินใจ แก้ปัญหา การยอมรับกฎระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนแนวปฏิบัติ และความรู้สึก ที่ดีในการเป็นเจ้าขององค์การ การให้การสนับสนุนและผูกพันกับองค์การ

การประเมินประสิทธิผลองค์การ

ในการประเมินประสิทธิผลขององค์การนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าองค์การมีสภาพของความสำเร็จเป็นอย่างไร ซึ่งได้มีนักวิชาการที่ได้เสนอแนวทางและมาตรฐานสากลที่จะใช้ประเมินประสิทธิผลขององค์การ ซึ่ง Robbins (1999) เสนอว่าวิธีวัดประสิทธิผลขององค์การมีอยู่สี่วิธีด้วยกัน คือ 1) วัดจากความสามารถขององค์การในการบรรลุเป้าหมาย 2) วัดโดยอาศัยความคิดระบบ 3) วัดจากความสามารถขององค์การในการชนะใจผู้มีอิทธิผล และ4) วัดจากค่านิยมที่แตกต่างกันของสมาชิกองค์การ โดยที่ Steers (1997) ได้กำหนดแนวทางในการประเมินประสิทธิผลองค์การโดยให้ความสำคัญในเรื่องของการบรรลุเป้าหมายวิธีการเชิงระบบ และพฤติกรรมของมนุษย์ในองค์การ ดังนี้

1. การบรรลุเป้าหมายขององค์การ ปัจจุบันวิธีการที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลองค์การส่วนใหญ่เน้นไปที่การบรรลุเป้าหมายขององค์การ องค์การทุกองค์การมีเป้าหมายที่ชัดเจน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

และมีความแตกต่างกันดังนั้นการประเมินประสิทธิผลขององค์การ การประเมินที่เป้าหมายขององค์การรูปแบบที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลองค์การ มีหลายรูปแบบแต่ส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการบรรลุเป้าหมายหรือผลสุดท้ายมากกว่าวิธีการ ดังนั้นผู้บริหารในองค์การจะต้องกำหนดเป้าหมายที่สามารถทำได้หรือเป้าหมายที่เป็นจริงสามารถวัดได้ไม่ใช่เป้าหมายในอุดมคติ การประเมินประสิทธิผลองค์การ โดยใช้แนวทางการบรรลุเป้าหมายทำให้ได้ประโยชน์หลายประการ ประการแรกทำให้ทราบว่าการที่จะบรรลุเป้าหมายสูงสุดมีความเป็นไปได้หรือไม่จะสร้างความเสียหายให้กับองค์การหรือจะทำให้องค์การเจริญเติบโต และสามารถอยู่รอดได้ ประการที่สอง การประเมินตามแนวทางการบรรลุเป้าหมายต้องยอมรับว่าองค์การที่แตกต่างกันย่อมมีเป้าหมายที่แตกต่างกันด้วยผู้บริหารในองค์การ จะยังให้ความสำคัญกับคนในองค์การรู้วิธีการจูงใจคนให้เขาเกิดความรัก และความพึงพอใจในการทำงานเพื่อจะได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อเป้าหมายขององค์การ ประการที่สาม ทำให้ผู้บริหารในองค์การทราบปัญหาและข้อจำกัดต่างๆทำให้องค์การไม่บรรลุเป้าหมายเช่นข้อจำกัดด้านงบประมาณบุคลากร หรือแม้แต่เทคโนโลยี ประการที่สี่ เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลองค์การตามแนวทางนี้มีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

2. วิธีการเชิงระบบ การประเมินประสิทธิผลองค์การตามแนวคิดนี้ ใช้แนวคิดระบบเปิดเป็นแนวทางในการวิเคราะห์แนวคิดนี้ เน้นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ในองค์การและสภาพแวดล้อม ซึ่งทั้งหมดมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลองค์การแนวคิดนี้สามารถกำหนดองค์ประกอบหลักสี่ประการที่ทำให้องค์การมีประสิทธิผล คือ 1) ลักษณะเฉพาะขององค์การเช่น โครงสร้างขององค์การ เทคโนโลยี 2) ลักษณะเฉพาะของสภาพแวดล้อมเช่น เศรษฐกิจเงื่อนไขทางการตลาด 3) ลักษณะเฉพาะของพนักงาน เช่น ระดับความพึงพอใจในงาน ความผูกพันกับงาน และ4) นโยบายด้านการบริหารและการปฏิบัติงาน ดังภาพที่ 3

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

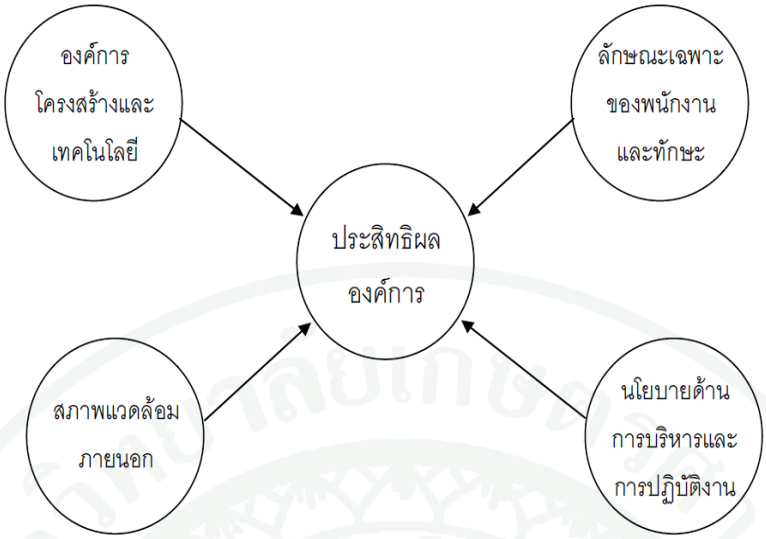

ภาพที่ 3 แสดงองค์ประกอบหลักที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลองค์การ
ที่มา: Steers, Ungson, and Richard (1997)

3. การเน้นพฤติกรรม แนวคิดนี้มีความเชื่อว่าพฤติกรรมของแต่ละบุคคลมีผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การ การประเมินองค์การหรือการวิเคราะห์องค์การต้องพิจารณาถึงพฤติกรรมของคนในองค์การที่มีอิทธิพลต่อการบรรลุเป้าหมายของบุคคล และเป้าหมายขององค์การที่มีความสัมพันธ์กัน โดยเน้นที่เป้าหมายขององค์การเป็นเป้าหมายร่วม ซึ่งเกิดจากกลุ่มบุคคลที่มีส่วนร่วมในองค์การช่วยกันกำหนดเป้าหมาย และยอมรับเป้าหมายร่วมกัน และยึดถือเป็นเป้าหมายขององค์การ ดังนั้นบางส่วนของเป้าหมายองค์การจะเป็นเป้าหมายของบุคคลผู้บริหารในองค์การจะต้องจูงใจ และใช้ภาวะผู้นำในการกระตุ้นให้บุคคลในองค์การ แสดงพฤติกรรมที่คาดหวังและตอบสนองต่อเป้าหมายส่วนบุคคลเพื่อผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายองค์การ

Hoy and Miskel (2001) ได้เสนอรูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การไว้สามรูปแบบดังนี้

1. รูปแบบที่ยึดเป้าหมายขององค์การ โดยพิจารณาว่าผลการดำเนินงานขององค์การเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งพิจารณาจากเงื่อนไขแห่งความสำเร็จ คือ 1) เป้าหมายที่กำหนดขึ้นโดยการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลของกลุ่ม และ 2) จำนวนเป้าหมายต้องเพียงพอที่จะบรรลุผลได้ 3) เป้าหมายต้องชัดเจนและผู้มีส่วนร่วมต้องเข้าใจตรงกัน และ 4) สามารถกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. รูปแบบที่ยึดระบบทรัพยากร ซึ่งมีแนวคิดว่าองค์การที่มีประสิทธิผลต้องสามารถแสวงหาผลประโยชน์ด้านทรัพยากร จากสภาพแวดล้อมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ โดยเน้นความสำคัญของปัจจัยป้อนเข้ามากกว่าผลผลิต ซึ่งยึดหลักที่ว่าองค์การที่ได้รับทรัพยากรมากกว่าย่อมมีประสิทธิผลมากกว่า สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินในระบบนี้คือความคงที่ของกระบวนการภายในโครงสร้างและความสามารถในการกำกับติดตามและการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม

3. รูปแบบบูรณาการ เป็นการรวมรูปแบบที่ยึดเป้าหมายขององค์การและรูปแบบที่ยึดระบบทรัพยากรเข้าด้วยกันโดยใช้เกณฑ์เดียว ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญสามประการ คือ 1) มิติเวลา 2) กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง และ3) ความเป็นพหุเกณฑ์ดังนี้

3.1 มิติเวลา ในการประเมินประสิทธิผลขององค์การนั้นสิ่งที่เป็นเกณฑ์ประเมิน คือ ช่วงเวลา ซึ่งแบ่งออกเป็นสามระยะ คือ ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว กล่าวคือการประเมินจะเปลี่ยนไปตามลักษณะวงจรชีวิตขององค์การ เช่น ในระยะเริ่มแรกของการดำเนินงานต้องใช้เกณฑ์ที่เน้นความยืดหยุ่น และการได้มาซึ่งทรัพยากรเมื่อองค์การมีวุฒิภาวะแล้วใช้เกณฑ์ในการติดต่อ สื่อสารความสามารถในการผลิต และความมีประสิทธิภาพ และเมื่อองค์การอยู่ในระยะเสื่อมถอยต้องใช้เกณฑ์การปรับตัวนวัตกรรม และการได้มาซึ่งทรัพยากร

3.2 กลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ในการใช้เกณฑ์การประเมินประสิทธิผลจำเป็นต้องคำนึงถึงค่านิยม และความคิดของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์การซึ่งเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานขององค์การ ดังนั้นเกณฑ์การประเมินจึงต้องสอดคล้องกับความพึงพอใจของกลุ่มที่เกี่ยวข้อง

3.3 ความเป็นพหุเกณฑ์ คือ การประเมินที่ใช้เกณฑ์โดยการคำนึงถึงองค์ประกอบหลายส่วน ที่เป็นตัวบ่งชี้โดยเฉพาะความเป็นระบบ (system) ขององค์การที่ประกอบด้วยปัจจัยป้อนเข้า กระบวนการและปัจจัยป้อนออก โดยแต่ละปัจจัยจะต้องมีส่วนประกอบต่าง ๆ และจะต้องประเมินตามส่วนประกอบนั้น ๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รูปแบบการบูรณาการนี้ได้มีพื้นฐานแนวคิดมาจากทฤษฎีระบบสังคมตามรูปแบบหน้าที่ทางสังคมของ Parsons (2001) ที่กล่าวถึงองค์การว่าเป็นระบบสังคมของระบบเปิดที่ประกอบด้วยปัจจัยนำเข้ากระบวนการ และผลผลิตตัวบ่งชี้ประสิทธิผลขององค์การจึงต้องประกอบด้วยหน้าที่พื้นฐาน 4 ประการเพื่อให้องค์การอยู่รอดได้ คือ

1. การปรับตัว (adaptation–A) หมายถึง การที่องค์การจะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกันสิ่งแวดล้อมภายนอกโดยการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานภายในองค์การให้สนองต่อสภาพการณ์ใหม่ที่มีผลกระทบต่อองค์การตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดได้แก่

1.1 ความสามารถในการปรับเปลี่ยน (adaptability)

1.2 นวัตกรรม (innovation)

1.3 ความเจริญเติบโต (growth)

1.4 การพัฒนา (development)

2. การบรรลุเป้าหมาย (goal attainment-g) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การ การจัดหาและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ภายในองค์การเพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ตัวบ่งชี้ที่จะวัดได้แก่

2.1 ผลสัมฤทธิ์ (achievement)

2.2 คุณภาพ (quality)

2.3 การแสวงหาทรัพยากร (resource acquisition)

2.4 ประสิทธิภาพ (efficiency)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. การบูรณาการ (integration-i) หมายถึง การประสานความสัมพันธ์ของสมาชิกภายในองค์การเพื่อการรวมพลังให้มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติภารกิจขององค์การ ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดได้แก่

3.1 ความพึงพอใจ (satisfaction)

3.2 บรรยากาศ (climate)

3.3 การสื่อความหมาย (communication)

3.4 ความขัดแย้ง (conflict)

4. การรักษาแบบแผนวัฒนธรรม (latency-l) หมายถึง การดำรง และรักษาระบบค่านิยมขององค์การ ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบทางด้านวัฒนธรรมองค์การ และแรงจูงใจในการทำงานให้คงอยู่ในองค์การ ตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดได้แก่

4.1 ความภักดี (loyalty)

4.2 ความสนใจของคนส่วนใหญ่ (central life interest)

\ 4.3 แรงจูงใจ (motivation)

4.4 เอกลักษณ์ (identity)

จากแนวคิดข้างต้นในการประเมินประสิทธิผลองค์การ Hoy and Miskel (1991) ได้นำมาบูรณาการเป็นรูปแบบ ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

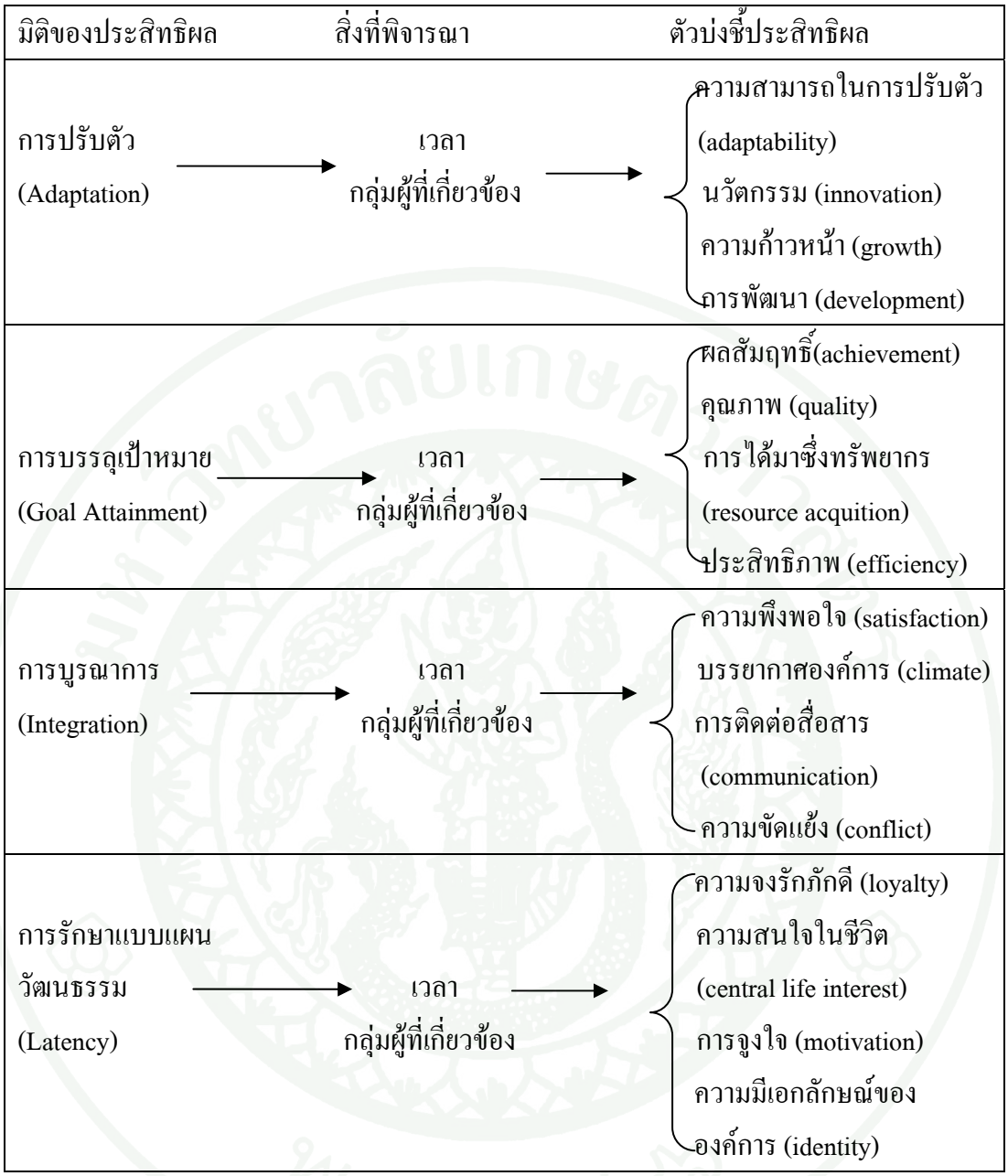

ภาพที่ 4 แสดงรูปแบบบูรณาการของประสิทธิผลองค์การ
ที่มา: Hoy, and Miskel, 1991.

กล่าวโดยสรุปการประเมินประสิทธิผลขององค์การเป็นการตรวจสอบผลการดำเนินงานว่าองค์การมีสภาพการปฏิบัติงานเป็นอย่างไร เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ประสบผลสำเร็จเพียงใด ซึ่งในการประเมินความมีประสิทธิผลขององค์การดังกล่าว จำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ขององค์การ พร้อมทั้งสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ องค์การด้วยเพื่อให้การประเมินประสิทธิผลได้ผลอย่างจริงจังทั้งในระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แนวคิดทฤษฎีการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

สำหรับการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้น ตามแนวคิดทฤษฎีที่ได้ศึกษา สามารถสรุปประเด็นการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลได้ดังต่อไปนี้

ความหมายของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

โรงเรียนเป็นองค์การทางสังคมที่มีหน้าที่สร้างเยาวชนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สังคมจึงตั้งความหวังไว้กับโรงเรียนสูงกว่าองค์การอื่น ๆ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักการศึกษาจะต้องให้ขอบเขต และความหมายของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล เพื่อเป็นกรอบในการประเมินผลของผู้ประเมินและเป็นกรอบการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน ที่ผ่านมามีผู้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลไว้ดังนี้

Glickman (1987) ได้ให้คำอธิบายถึงการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่า หมายถึงโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จเป็นองค์การแนวหน้าที่สามารถอธิบายถึงการศึกษาที่ดีด้วยตนเองตามเป้าหมายและวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม

Mortimore (1988) อธิบายถึงการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่า นักเรียนจะมีความก้าวหน้าและประสบผลสำเร็จเกินกว่าความคาดหวังที่ตั้งไว้

Reynolds and Creemers (1990) ได้กล่าวถึงการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่าเป็นโรงเรียนที่เต็มเปี่ยมไปด้วยคุณภาพของการศึกษา

กล่าวโดยสรุป การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลหมายถึงโรงเรียนที่มีความพร้อมสมบูรณ์ด้วยคุณภาพของการศึกษา สามารถดำเนินการพัฒนาตนเองตามเป้าหมาย พัฒนานักเรียนให้ประสบความสำเร็จตามความสามารถของตน

คุณลักษณะ และองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

นักการศึกษาได้เสนอแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะและองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Edmonds (1979) ได้เสนอแนวคิดที่นำไปสู่ความเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิผลด้วยปัจจัย 5 ประการ คือ

1. ภาวะผู้นำที่แข็งแกร่งของผู้บริหาร
2. ความเป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านทักษะพื้นฐาน
3. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่สะอาดเรียบร้อยและปลอดภัย
4. ความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียนในระดับสูง
5. การเฝ้าติดตามประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

Stedman (1987) ได้ศึกษาถึงความสำเร็จของโรงเรียนและสรุปว่าลักษณะที่แสดงถึงความสำเร็จ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับประสิทธิผลของโรงเรียน คือ

1. การเน้นที่ชาติพันธุ์และเชื้อชาติ
2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
3. การร่วมกันวางแผนดูแลนักเรียนระหว่างครูและผู้ปกครอง
4. หลักสูตรที่เน้นทางด้านวิชาการ
5. การใช้และพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพ
6. การให้การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด
7. ความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

9. การสอนที่ปราศจากปัญหาทางวิชาการ

Austin and Reynolds (1990) ได้ศึกษาและนำเสนอว่า การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจะต้องมีลักษณะที่แสดงถึงความสำเร็จ ดังนี้

1. การจัดการอาคารสถานที่

2. ภาวะผู้นำ

3. ความมีเสถียรภาพของบุคลากร

4. การจัดระบบของหลักสูตรและการเรียนการสอน

5. การพัฒนาบุคลากร

6. การจัดการเวลาเรียนที่เกิดประโยชน์สูงสุด

7. ความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ

8. การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

9. การวางแผนร่วมกัน

10. ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

11. มีเป้าหมายและความคาดหวังร่วมกันที่ชัดเจน

12. มีระเบียบวินัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Herzog (1990) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมในปี 1990 ได้ศึกษาโดยรวบรวมข้อมูลจากครู 1,797 คน พบว่า ภาวะผู้นำและบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน

Marcel (1990) ได้ศึกษาเรื่องอำนาจของครูใหญ่กับประสิทธิผลของโรงเรียนในปี 1990 เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้บริหาร แบบประเมินโรงเรียนประกอบด้วย การประเมินการบรรลุเป้าหมาย ภาวะผู้นำ บรรยากาศการติดต่อสื่อสารของครู การสื่อสารของผู้บริหาร และการปฏิบัติงานของครู ตัวอย่างได้แก่ ครูใหญ่ 34 คน ผู้ช่วยครูใหญ่ 113 คน และครู 375 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาสหพันธ์การวิเคราะห์ตัวประกอบ พบว่า พฤติกรรมการใช้อำนาจเป็นองค์ประกอบสำคัญของภาวะผู้นำ และมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของโรงเรียน และต่ออาจารย์

Shepherd (1991) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลจากครู 1,797 คน พบว่า ภาวะผู้นำและบรรยากาศองค์การมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน

Worthman (1990) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นระบบราชการกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาในปี 1990 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาประสิทธิผลองค์การว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และเพื่อตัดสินว่ามิติแต่ละมิติของประสิทธิผลองค์การ คือความสามารถในการผลิต ความสามารถในการปรับตัว ความยืดหยุ่นมีความสัมพันธ์กับระดับความเป็นระบบราชการของโรงเรียนนั้น ๆ หรือไม่ โดยใช้เครื่องมือในการวิจัย 2 ชนิด คือ D.A. Mackay's School Organizational Inventory และ Paul Mott's Index of Perceived Organization Effectiveness (IPOED) ผลการวิจัย พบว่า มีความสัมพันธ์ในทางลบระหว่างราชการกับประสิทธิผลองค์การ ความสามารถในการผลิตของครูกับระดับความเป็นระบบราชการ และผู้วิจัยได้เสนอแนะให้โรงเรียน และระบบโรงเรียนหนีห่างจากความเป็นองค์การที่มีลักษณะระบบราชการ และควรมุ่งสู่การเป็นองค์การที่มีรูปแบบของความร่วมมือ ซึ่งองค์การที่มีลักษณะนี้สามารถสร้างความชื่นชมให้เกิดขึ้นกับครูในฐานะนักวิชาชีพ โรงเรียนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดความผูกพันต่อวิชาชีพการสอน และเน้นการสร้างเสริมพลังของครูใหญ่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Chrispeels and Ann (1990) ได้นำเสนอเกี่ยวกับ ประสิทธิผลโรงเรียน ศึกษาเฉพาะกรณีในโรงเรียนประถมศึกษาจำนวนแปดแห่งในปี 1990 โดยทำการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนทั้งแปดแห่ง การวิจัยดังกล่าวศึกษาเกี่ยวกับ 1) วัฒนธรรมและบรรยากาศในโรงเรียน 2) หลักสูตรและการสอน 3) โครงสร้างขององค์การ และ4) ภาวะผู้นำของครูใหญ่ ใช้เวลาในการศึกษา 5 ปี ทำการรวบรวมโดย ใช้การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม ผลของการทดลองและแบบบันทึกข้อมูลจากการศึกษา พบว่า 1) การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการหลักสูตรและครูได้ทำงานร่วมกันมีความจำเป็นสำหรับการเพิ่มสัมฤทธิ์ผลของนักเรียน 2) การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้นครูใหญ่ต้องมีภาวะผู้นำ และ3) ต้องมีวางแผนการพัฒนาบุคลากรที่ดี

Caldwell and Spinks (1990) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ซึ่งประกอบด้วยสี่องค์ประกอบ คือ 1) เน้นการเรียนการสอน 2) ความสามารถในการรับการตรวจสอบได้ 3) การมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม และ 4) การมีแผนงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารและครู

Sergiovanni (1991) ได้สรุปลักษณะสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลว่าควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
2. มีแผนงานทางวิชาการที่ดี
3. จัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
4. มีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวก
5. ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบเป็นกลุ่ม
6. มีการพัฒนาบุคลากรอย่างกว้างขวาง
7. ใช้ภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

9. ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม

Pierce (1991) ได้วิเคราะห์ลักษณะการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ในปี ค.ศ. 1991 พบว่ามีลักษณะ ดังนี้

1. การให้ความเคารพกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

2. การพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เน้นการสร้างครูที่ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม

3. หลักสูตรที่เน้นการบูรณาการและพัฒนาได้มากกว่าทักษะพื้นฐาน

4. การส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความร่วมมือในการวางแผนกับครู

5. การมีส่วนร่วมในการดูแลนักเรียนระหว่างครูและผู้ปกครอง

Sammons, Hillman, and Mortimore (1995) ได้นำเสนอองค์ประกอบที่ส่งผลถึงความสำเร็จหรือความมีประสิทธิผลของโรงเรียน ว่ามี 11 ปัจจัย คือ

1. ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ประกอบด้วย

1.1 มีความมั่นคงและชัดเจนของวัตถุประสงค์ขององค์การและบริหารเชิงรุกสร้างทีมงานบริหารของโรงเรียน

1.2 การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการหลักสูตรการตัดสินใจ และการใช้นโยบายต่าง ๆ

1.3 สร้างครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันประกอบด้วย

    2.1 การมีเอกภาพของเป้าหมายโรงเรียน

    2.2 มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อความก้าวหน้าของนักเรียน

    2.3 มีความเคารพในสถาบัน

3. มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้แก่

    3.1 มีสภาพแวดล้อมที่เป็นระบบระเบียบ

    3.2 มีสภาพแวดล้อมที่ดึงดูดความสนใจต่อการเรียนการสอน

4. การเรียนการสอนที่เข้มแข็งได้แก่

    4.1 การใช้เวลาที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหาร

    4.2 เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ

5. มีแผนการเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจนได้แก่

    5.1 ความมีประสิทธิภาพของแผนการสอนในการเตรียมการสอน

    5.2 มีจุดประสงค์ที่ชัดเจนของแผนการสอน

    5.3 มีบทเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียน

    5.4 ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6. มีความคาดหวังต่อโรงเรียนและนักเรียนในระดับสูงได้แก่

6.1 ครูและนักเรียนมีความคาดหวังในระดับสูงรวมกันทั่วถึงทั้งโรงเรียน

6.2 มีการสื่อสารและเสริมแรงเพื่อให้ความคาดหวังสู่ความเป็นจริง

6.3 มีการคิดการปฏิบัติที่ทำให้ไปสู่ความคาดหวัง

7. มีการเสริมแรงครู ประกอบด้วย

7.1 การให้ความเป็นธรรมในการให้รางวัลและการลงโทษ

7.2 ชี้แจงและให้ทราบผลการพัฒนาหรือการปรับปรุง

8. มีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนและการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียนได้แก่

8.1 มีการติดตามผลการเรียนของนักเรียน

8.2 มีการประเมินศักยภาพของโรงเรียน

9. นักเรียนมีความรับผิดชอบ ประกอบด้วย

9.1 การสร้างความศรัทธาของครูให้มีแก่นักเรียน

9.2 มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้นักเรียน

9.3 การควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน

10. มีความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองได้แก่ การให้ความร่วมมือที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

11. เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ซึ่งได้แก่ การพัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนให้มีการเรียนรู้และรับผิดชอบโรงเรียนได้เองเพื่อสร้างทีมงานในการพัฒนาโรงเรียน

Cuttence (1995) ได้กล่าวถึง การตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษาในประเทศออสเตรเลียว่ามีจุดเน้นที่การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน

Lunenburg and Ornstein (2004) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนจากโครงการ Connecticut School Effectiveness Project และสรุปลักษณะของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่ามีลักษณะเจ็ดประการ ดังนี้

1. มีสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบและปลอดภัย (a safety and orderly environment) และไม่เป็นปัญหาอุปสรรคสำหรับการเรียนการสอน

2. พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน (a clear school mission) บุคลากรมีส่วนร่วมในภาระผูกพันของเป้าหมายการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

3. มีภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยที่ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจและประยุกต์ใช้คุณลักษณะของงานวิชาการที่มีประสิทธิผล (instructional effective)

4. มีบรรยากาศของความคาดหวังที่สูง (a climate of high expectation) โดยที่อาจารย์สามารถแสดงออกถึงความรอบรู้ในทักษะเบื้องต้นให้นักเรียนเห็นได้

5. ทุ่มเทเวลาในการทำงาน (high time on task) เพื่อวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาทักษะ

6. มีการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ (frequent Monitoring of student program) เพื่อนำผลมาปรับปรุงต่อไป

7. มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผู้ปกครอง (positive home school relations) โดยที่ผู้ปกครองสนับสนุนพันธกิจของโรงเรียนและช่วยเหลือส่วนที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Hanson (1996) ให้ทัศนะว่าการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลมีลักษณะ ดังนี้

1. มีการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

2. มีบรรยากาศสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน

3. มีการติดตามกำกับกระบวนการเรียนการสอน

4. บุคลากรมีมาตรฐาน

5. มีการส่งเสริมการรักษาวินัยของผู้เรียน และ

6. มีการจัดสภาพแวดล้อมและสวัสดิการทำงาน

Senge (1990) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลโดยการทำให้สถานศึกษาเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญห้าประการ ดังนี้

1. การคิดอย่างเป็นระบบ (system thinking) ซึ่งเป็นไปตามวิธีการเชิงระบบ (system approach) หรือตามทัศนะของ Getzets, และ Guba Parsons (Etzioni), และ Carlson ที่มองสถานศึกษาอย่างเป็นระบบของสังคม(school as social system) เป็นการมองอย่างเป็นภาพรวม ไม่มองแบบแยกส่วนเพราะการมองหรือคิดแบบแยกส่วนจะเป็นเสมือนการเล่นภาพการตัดต่อ (jigsaw puzzle) ซึ่งหากมองภาพทีละชิ้นจะไม่สามารถบอกได้ว่าจะทำให้เกิดภาพรวมในรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไรจะต้องจัดให้เข้าที่ตามลักษณะความสัมพันธ์ของมันแล้วจึงจะทำให้มองเห็นภาพรวมได้อย่างชัดเจน

2. ความรอบรู้ของบุคลากร (personal mastery) เป็นไปตามทฤษฎีการจูงใจ และทฤษฎีภาวะผู้นำที่กล่าวว่า คนจะมีพันธะผูกพันกับจุดหมาย และภารกิจขององค์การและจะใช้ความพยายามเพื่อการบรรลุผลสำเร็จหากพวกเขามีความรอบรู้ในวิชาการต่าง ๆ สามารถร่วมในการเป็นเจ้าของหรือเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. มีรูปแบบทางความคิด (mental models) เป็นไปตามทฤษฎีการจูงใจ และภาวะผู้นำ โดยเชื่อว่าการสร้างรูปแบบทางความคิดให้เกิดขึ้นในองค์การจะทำให้สมาชิกมีความตื่นตัว มีแรงจูงใจภายในในการที่จะสำรวจสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่คาดหวังเพื่อการพัฒนารูปแบบทางความคิดอยู่เสมอ

4. การมีคุณค่าร่วม (shared values) ซึ่งเป็นไปตามหลักการของวัฒนธรรมองค์การ และการมีส่วนร่วมโดยเชื่อว่าหากองค์การให้สมาชิกได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์โดยอาศัยคุณค่าร่วม (shared values) ของสมาชิกแล้วก็จะทำให้เกิดวิสัยทัศน์ร่วม (shared vision) ซึ่งจะทำให้พวกเขามีความผูกพันกับวิสัยทัศน์ร่วมนั้นและก่อให้เกิดการปฏิบัติตามมา

5. การเรียนรู้เป็นทีม (team learning) เป็นไปตามหลักการความร่วมมือหลักการกระบวนการกลุ่มซึ่งเชื่อว่าสมาชิกในองค์การจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้นหากพวกเขาได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ซึ่งไม่เพียงในระดับห้องเรียนเท่านั้น แต่จะต้องเป็นทั้งระดับสถานศึกษาด้วย

Scribner (1999) ได้นำเสนอคุณลักษณะของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลพบว่ามี 4 ปัจจัย คือ

1. การสร้างสังคมที่เอื้ออาทรต่อความสำเร็จของนักเรียน

2. การสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและชุมชนใกล้เคียง

3. การสร้างวัฒนธรรมที่ห่วงใยต่อนักเรียนทางด้านการเรียนการสอน

4. การสร้างระบบการประเมินผลที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล

Liston (1999) ได้ศึกษารูปแบบโรงเรียนที่มีคุณภาพว่าจะต้องมีการประเมินและทบทวนกิจกรรมทุกกิจกรรมเพื่อค้นหาว่ามีสิ่งใดต้องปรับปรุงเพื่อสร้างความเชื่อถือได้

Glickman, Gordon, and Ross-Grodon (2001) ได้สรุปคุณลักษณะของโรงเรียนประสิทธิผลหรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานที่ปรับปรุงแล้วว่ามี 12 ประการ คือ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ผู้บริหารที่มีความหลากหลายของภาวะผู้นำซึ่งรวมถึงภาวะผู้นำของครูด้วย

2. ตระหนักถึงสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของโรงเรียน

3. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

4. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง

5. ได้รับการสนับสนุนจากทั้งภายนอกและภายในโรงเรียนในเรื่องเวลาเรียน การจัดกิจกรรมด้านวิชาการและคุณธรรมจริยธรรม

6. เน้นที่การเรียนการสอน

7. มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง เช่น การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของโรงเรียน

8. มีแผนการสอนที่ดี

9. ครูมีความร่วมมือกัน

10. มีการศึกษาวิจัยเพื่อหาข้อมูลในการสร้างรูปแบบของโรงเรียน

11. มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน

12. ใช้วิธีการหลากหลายเพื่อพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน

State of Victoria: Department of Education and Training (2002) ได้นำเสนอองค์ประกอบของโรงเรียนประสิทธิผลจากแนวคิดของ Sammons, Hillman, and Mortimore ซึ่งพบว่ามีองค์ประกอบแปดองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ภาวะผู้นำที่เป็นมืออาชีพ

2. การมีความคาดหวังต่อนักเรียนในระดับสูง

3. การเน้นที่การเรียนการสอน

4. การสอนอย่างมีวัตถุประสงค์

5. ความน่าเชื่อถือ

6. ความรับผิดชอบ

7. ชุมชนแห่งการเรียนรู้

8. สภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร

Holt and Hinds (n.d. อ้างใน วิโรจน์ สารัตถะ, 2544) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลต่อความมีประสิทธิผลของสถานศึกษาว่าประกอบด้วยองค์ประกอบสามกลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน ประกอบด้วยการมีจุดหมายที่ชัดเจน การมีค่านิยม และความเชื่อร่วม และการมีภาวะผู้นำทางด้านการเรียนการสอน

2. องค์ประกอบด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ประกอบด้วย การมีส่วนเกี่ยวข้อง และความรับผิดชอบของนักเรียนสภาพแวดล้อมทางกายภาพการยอมรับ และการมีสิ่งจูงใจพฤติกรรมทางกายภาพการยอมรับ และการมีสิ่งจูงใจพฤติกรรมในทางบวกของนักเรียนการได้รับการสนับสนุนจากชุมชนและผู้ปกครอง

3. องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักสูตรการสอน การพัฒนาบุคลากร ความคาดหวังในความสำเร็จสูง และการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Caldwell and Spinks (1990) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ประเมินความมีประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วยหกด้าน จำนวน 43 รายการ ซึ่งถือว่าเป็นเกณฑ์ “แบบอุดมคติ” (ideal type) คือ แม้แต่สถานศึกษาที่มีประสิทธิผลสูงอาจจะมีไม่ครบทุกรายการแต่ก็มีประโยชน์ที่จะใช้วัดความมีประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ ดังมีรายการดังนี้

1. ด้านหลักสูตรประกอบด้วยมีจุดหมายทางการศึกษาที่ชัดเจนมีแผนงานที่ได้รับการวางแผนไว้อย่างสมดุลและเป็นระบบสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนในสถานศึกษาได้มีแผนงานพัฒนานักเรียนให้มีทักษะที่ต้องการและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียนในระดับสูง

2. ด้านการตัดสินใจประกอบด้วยบุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนานโยบายสถานศึกษาในระดับสูง คณะครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับสถานศึกษาในระดับสูง ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับสถานศึกษาในระดับสูง

3. ด้านทรัพยากรประกอบด้วยสถานศึกษามีทรัพยากรอย่างพอเพียงที่จะช่วยให้ครูทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิผลสถานศึกษามีครูที่มีความสามารถและแรงจูงใจ

4. ด้านภาวะผู้นำประกอบด้วยความสามารถในการกำหนดหน้าที่และทรัพยากรเพื่อปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพการจัดสรรทรัพยากรได้ สอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษาการตอบสนองและสนับสนุนความต้องการของครูการใส่ใจต่อการพัฒนาในวิชาชีพของครูการกระตุ้นครูเกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาวิชาชีพและใช้ครูที่มีทักษะการตระหนักถึงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นในสถานศึกษาในระดับสูงการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานอื่นชุมชนครูและนักเรียนมีรูปแบบการบริหารที่ยืดหยุ่นมีความพยายามที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจัดให้มีข้อมูลย้อนกลับสำหรับครูอยู่ในระดับสูง ตรวจสอบแผนงานและวัดความก้าวหน้าตามจุดมุ่งหมาย

5. ด้านบรรยากาศประกอบด้วยสถานศึกษากำหนดค่านิยมที่สำคัญผู้บริหารครู นักเรียนแสดงความผูกพัน และจงรักภักดีต่อจุดหมาย และค่านิยมของสถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมน่าอยู่ ตื่นเต้น และท้าทายต่อครูและนักเรียน มีบรรยากาศยอมรับและเชื่อถือกันของครูกับนักเรียนมีบรรยากาศความไว้วางใจ และการสื่อสารแบบเปิดในสถานศึกษามีความคาดหวังในสถานศึกษาว่านักเรียนทุกคนจะทำดีผู้บริหารครูและนักเรียนคาดหวังความสำเร็จในระดับสูงนักเรียนมีขวัญกำลังใจในระดับสูงนักเรียนมีการยอมรับนับถือ และความเป็นเจ้าของผู้อื่นจัดให้นักเรียนมีความ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รับผิดชอบต่อสถานศึกษามีความเป็นระเบียบวินัยที่ดีในสถานศึกษาผู้บริหารอาวุโสเกี่ยวข้องกับเรื่องวินัยของนักเรียนในระดับต่ำ อัตราการขาดเรียนของนักเรียนต่ำ อัตราการพักเรียนของนักเรียนต่ำอัตราความประพฤติเหลวไหลของนักเรียนต่ำ ครูมีขวัญกำลังใจในระดับสูงครูมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวในระดับสูง อัตราการขาดงานของครูต่ำ การย้ายของครูมีเพียงเล็กน้อย

6. ด้านผลลัพธ์ประกอบด้วยอัตราการออกกลางคันของนักเรียนต่ำคะแนนทดสอบแสดงถึงความสำเร็จในระดับสูงการศึกษาต่อหรือหางานทำของนักเรียนอยู่ในระดับสูง

Purkey and Smith (1983) ได้จัดปัจจัยที่แสดงถึงการมีประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นสองด้าน คือ

1. ด้านโครงสร้าง ซึ่งประกอบด้วย การบริหารและภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจความมั่นคงในการปฏิบัติงานของครูหลักสูตรชัดเจน และจัดเป็นระบบการพัฒนาคณะครูการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากผู้ปกครองมีการยอมรับจากนักเรียนอย่างกว้างขวางการมีเวลาเพื่อการเรียนรู้สูงสุด และมีการสนับสนุนจากท้องถิ่น

2. ด้านกระบวนการประกอบด้วยมีการวางแผนแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์แบบสถานศึกษามีสำนึกชุมชนมีจุดหมายที่ชัดเจนมีระเบียบที่ชัดเจนมีความคาดหวังร่วมกันสูง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 1 แสดงตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

ที่	ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล	ชื่อบุคคล/หน่วยงาน/เจ้าของเอกสาร/งานวิจัย									
		Edmonds (1979)	Stedman (1987)	Austin and Reynolds (1990)	Sergiovanni (1991)	Pierce (1991)	Sammonds, Hillman and Mortimore (1995)	Lunenburg and Omstein (1996)	Gickman, Gordon and Ross-Grodon (2001)	Hoy and Miskel (2001)	ชินภัทร ภูมิรัตน์ (2548)
1.	ภาวะผู้นำ	✓		✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
2.	ความเป็นผู้เชี่ยวชาญในทักษะพื้นฐาน	✓									
3.	บรรยากาศสภาพ แวดล้อมขององค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓
4.	ความคาดหวังสูง	✓					✓	✓			✓
5.	การนิเทศติดตามผล	✓	✓				✓	✓			✓
6.	การเน้นเชื้อชาติ และ สัญชาติ		✓								
7.	การมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
8.	การวางแผนร่วมกัน		✓	✓		✓					
9.	การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ		✓	✓		✓	✓			✓	
10.	การพัฒนาวิชาชีพครู		✓	✓	✓	✓					
11.	ความรับผิดชอบของนักเรียน		✓				✓				
12.	การสอนที่ปราศจากปัญหาทางวิชาการ		✓						✓		
13.	ความเป็นเลิศทางวิชาการที่รับการยอมรับ			✓			✓				
14.	ความมีเสถียรภาพของบุคลากร			✓							

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล	ชื่อบุคคล/หน่วยงาน/เจ้าของเอกสาร/งานวิจัย									
		Edmonds (1979)	Stedman (1987)	Austin and Reynolds (1990)	Sergiovanni (1991)	Pierce (1991)	Sammonds, Hillman and Mortimore (1995)	Lunenburg and Omstein (1996)	Gickman, Gordon and Ross-Grodon (2001)	Hoy and Miskel (2001)	ชินภัทร ภูมิรัตน์ (2548)
15.	การจัดการเวลาเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด			✓	✓						
16.	ความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ			✓							✓
17.	ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน			✓					✓	✓	
18.	การมีวิสัยทัศน์ และเป้าหมายที่ชัดเจน			✓			✓		✓		✓
19.	มีระเบียบวินัย			✓							
20.	เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง				✓						
21.	กระบวนการจัดการเรียนการสอน				✓				✓	✓	✓
22.	ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบเป็นกลุ่ม				✓				✓		
23.	ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์				✓						
24.	การให้ความเคารพกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย					✓					
25.	มีการเสริมแรง						✓			✓	✓
26.	เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้						✓				✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล	ชื่อบุคคล/หน่วยงาน/เจ้าของเอกสาร/งานวิจัย									
		Edmonds (1979)	Stedman (1987)	Austin and Reynolds (1990)	Sergiovanni (1991)	Pierce (1991)	Sammonds, Hillman and Mortimore (1995)	Lunenburg and Omstein (1996)	Gickman, Gordon and Ross-Grodon (2001)	Hoy and Miskel (2001)	ชินภัทร ภูมิรัตน์ (2548)
27.	พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน							✓			
28.	ความทุ่มเทเวลาในการทำงาน							✓			
29.	ได้รับการสนับสนุนจากภายในและ ภายนอก								✓		
30.	มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง								✓		
31.	มีการศึกษาวิจัยหาข้อมูล								✓		
32.	ใช้วิธีการที่หลากหลายพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน								✓		
33.	มุ่งผลสัมฤทธิ์									✓	
34.	สิทธิผู้เรียน										✓

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 2 แสดงความถี่ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล

ลำดับที่	ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล	ความถี่
1.	ภาวะผู้นำ	8
2.	ความเป็นผู้เชี่ยวชาญในทักษะพื้นฐาน	1
3.	บรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้	9
4.	ความคาดหวังสูง	4
5.	การนิเทศติดตามผล	5
6.	การเน้นเชื้อชาติ และสัญชาติ	1
7.	การมีส่วนร่วมของชุมชน / ผู้ปกครอง	9
8.	การวางแผนร่วมกัน	3
9.	การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ	5
10.	การพัฒนาวิชาชีพครู	4
11.	ความรับผิดชอบของนักเรียน	2
12.	การสอนที่ปราศจากปัญหาทางวิชาการ	2
13.	ความเป็นเลิศทางวิชาการที่รับการยอมรับ	2
14.	ความมีเสถียรภาพของบุคลากร	1
15.	การจัดการเวลาเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด	2
16.	ความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ	2
17.	ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	3
18.	การมีวิสัยทัศน์ และ เป้าหมาย ที่ชัดเจน	4
19.	มีระเบียบวินัย	1
20.	เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง	1
21.	กระบวนการจัดการเรียนการสอน	4
22.	ส่งเสริมความมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันแบบเป็นกลุ่ม	2
23.	ส่งเสริมการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	1
24.	การให้ความเคารพกับวัฒนธรรมที่หลากหลาย	1
25.	มีการเสริมแรง	3

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล	ความถี่
26.	เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	2
27.	พันธกิจของโรงเรียนมีความชัดเจน	1
28.	ความทุ่มเทเวลาในการทำงาน	1
29.	ได้รับการสนับสนุนจากภายใน และ ภายนอก	1
30.	มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง	1
31.	มีการศึกษาวิจัยหาข้อมูล	1
32.	ใช้วิธีการที่หลากหลายพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน	1
33.	มุ่งผลสัมฤทธิ์	1
34.	สิทธิผู้เรียน	1
	รวม	**90**

จากตารางที่ 1 และ 2 จะพบว่า ความถี่ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลเรียงลำดับจากสูงไปต่ำ โดยใช้ตั้งแต่ความถี่เก้าถึงสี่ดังนี้

1. บรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความถี่ 9
2. การมีส่วนร่วมของชุมชน / ผู้ปกครอง ความถี่ 9
3. ภาวะผู้นำ ความถี่ 8
4. การนิเทศกำกับติดตามผล ความถี่ 5
5. การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ ความถี่ 5
6. ความคาดหวังสูง ความถี่ 4
7. การพัฒนาวิชาชีพครู ความถี่ 4

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. การมีวิสัยทัศน์ และเป้าหมายที่ชัดเจน ความถี่ 4

9. กระบวนการจัดการเรียนการสอน ความถี่ 4

จากการวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล เพื่อใช้เป็นกรอบในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) บรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง 3) ภาวะผู้นำ 4) การนิเทศกำกับติดตามผล 5) การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ 6) ความคาดหวังสูง 7) การพัฒนาวิชาชีพครู 8) การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน 9) กระบวนการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

ในการศึกษารูปแบบการบริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิผลได้มีนักการศึกษาได้นำเสนอไว้ดังนี้

Cheng (1996) ได้นำเสนอรูปแบบการบริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิผลว่ามีแปดรูปแบบดังนี้

รูปแบบที่ 1 คือ รูปแบบเป้าหมาย (goal model) ซึ่งนิยามประสิทธิผลของโรงเรียนว่าเป็นโรงเรียนที่สามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมายทุกข้อที่กำหนดเงื่อนไขของการประเมินตามโมเดลนี้อยู่ที่โรงเรียนต้องมีเป้าหมายของโรงเรียนชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ซึ่งในทางปฏิบัติจริงเป็นไปได้ยากเพราะครูอาจารย์หรือผู้ปกครองอาจกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนต่างกันก็ได้เช่นครูเน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมในขณะที่ผู้ปกครองอาจต้องการเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นต้นตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินโมเดลนี้ คือ วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด

รูปแบบที่ 2 คือ รูปแบบทรัพยากร-ปัจจัยป้อน (resource-input model) นิยามประสิทธิผลของโรงเรียนว่าเป็นโรงเรียนที่สามารถจัดหาทรัพยากรหรือสามารถได้ปัจจัยป้อน (เช่นนักเรียน) ที่มีคุณภาพเงื่อนไขของการประเมินตามโมเดลนี้อยู่ที่แน่ใจว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรในการดำเนินงานกับผลผลิต และโรงเรียนอยู่ในสภาพที่ขาดแคลนทรัพยากรหากโรงเรียนสามารถจัดหาทรัพยากรเข้าโรงเรียนได้ตามที่ต้องการก็แสดงว่าโรงเรียนประสบความสำเร็จในการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดำเนินงานตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคือทรัพยากรต่างๆที่จัดหาได้ปัญหาของโมเดลนี้คือการเน้นที่ทรัพยากร และปัจจัยป้อนมากเกินไปจนไม่ได้ให้ความสำคัญกับกระบวนการดำเนินงาน

รูปแบบที่ 3 คือ รูปแบบกระบวนการ (process model) นิยามประสิทธิผลของโรงเรียนว่าเป็นโรงเรียนที่มีกระบวนการดำเนินงานภายในราบรื่นไม่ว่าจะเป็นกระบวนการบริหารจัดการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโมเดลนี้จะใช้ได้ดีถ้าแน่ใจว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างทรัพยากรในการดำเนินงานกับผลผลิตจริงตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคือภาวะความเป็นผู้นำวิธีการติดต่อสื่อสารที่ใช้การมีส่วนร่วมในการทำงานของทุกฝ่าย

รูปแบบที่ 4 คือ รูปแบบความพึงพอใจ (satisfaction model) นิยามประสิทธิผลของโรงเรียนว่าการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลการดำเนินงานดี คือ สามารถดำเนินงานให้ได้ผลเป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารโรงเรียน แต่หากผู้เกี่ยวข้องมีความต้องการที่แตกต่างกันโมเดลนี้ก็ไม่เหมาะสมที่จะนำไปใช้เพราะเป็นการยากสำหรับโรงเรียนที่จะดำเนินงานให้สนองความต้องการของทุกฝ่ายหรือเป็นที่พอใจของทุกฝ่าย ตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินได้แก่ความพึงพอใจของหน่วยงานหรือคณะกรรมการหรือกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบที่ 5 คือ รูปแบบการดำเนินงานถูกต้องตามหลักการ (legitimate model) นิยามประสิทธิผลของโรงเรียนว่าการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลการดำเนินงานดี คือ โรงเรียนที่สามารถแข่งขันในการดำเนินงานในทุกวิถีทางที่จะทำให้โรงเรียนอยู่รอดได้โดยไม่ผิดหลักการเงื่อนไขของการใช้รูปแบบนี้อยู่ที่สภาพความเปลี่ยนแปลงภายนอกที่กดดันให้โรงเรียนต้องดำเนินงานให้อยู่ได้ โดยเฉพาะการแสวงหาทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานรูปแบบนี้จึงยอมให้โรงเรียนมีการใช้ต่อเมื่อมีการประเมินเพื่อนำผลไปใช้ในการตัดสินอนาคตของโรงเรียนว่าควรปรับขยายดำเนินการต่อไปหรือยกเลิก หากดำเนินการไม่ได้ผลตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมิน คือ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนชื่อเสียงกิตติศัพท์ เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รูปแบบที่ 6 คือ รูปแบบเน้นการดำเนินงานที่ยังไม่บรรลุผล (Ineffectiveness model) นิยามประสิทธิผลโรงเรียนว่าเป็นโรงเรียนที่สามารถดำเนินงานให้ปลอดจากคุณลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ได้เงื่อนไขของการใช้โมเดลนี้อยู่ที่โรงเรียนไม่สามารถระบุได้ชัดเจนหรือครบถ้วนว่าเป้าหมายที่พึงประสงค์ของโรงเรียนคืออะไร แต่บอกได้ว่าลักษณะอะไรบ้างที่ไม่ควรปรากฏอยู่ในโรงเรียน เช่น สิ่งเสพติดของนักเรียนถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์หากโรงเรียนสามารถดำเนินงานและ แสดงผลการดำเนินงานได้ว่านักเรียนในโรงเรียนปลอดจากสิ่งเสพติดจริงแสดงว่าโรงเรียนดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคือสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นปัญหาและจุดอ่อนในสถานศึกษา

รูปแบบที่ 7 คือ รูปแบบการเรียนรู้ขององค์การ (organizational learning model) นิยามประสิทธิผลของโรงเรียนที่สามารถพัฒนาองค์การให้เกิดการเรียนรู้ได้สามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอกเงื่อนไขการใช้โมเดลนี้อยู่ที่การเกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งกดดันให้โรงเรียนต้องปรับตัวตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมิน คือ ความตระหนักถึงความต้องการจำเป็นภายนอกการกำกับติดตามงาน การวางแผนพัฒนา และ การประเมินการทำงานต่าง ๆ

รูปแบบที่ 8 คือ รูปแบบการบริหารคุณภาพโดยรวม (total quality management model) นิยามประสิทธิผลโรงเรียนว่าเป็นโรงเรียนที่สามารถบริหารจัดการโดยรวมให้สนองความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และประสบผลตามเป้าหมายที่กำหนดเงื่อนไขของการใช้โมเดลนี้อยู่ที่ว่าต้องมีความสอดคล้องของเป้าหมายหรือความต้องการจำเป็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคือความเป็นผู้นำการบริหารจัดการกระบวนการทำงาน และ ผลงาน

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมาย และ ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสังคมและประเทศชาติ ทั้งนี้หากสถานศึกษามีความสามารถที่จะบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพเกิดประสิทธิผลได้ย่อมส่งผลถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติด้วย ซึ่งมีผู้ที่ให้ความหมาย และความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิโรจน์ สารรัตนะ (2542) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารการจัดการศึกษาแนวใหม่ที่มุ่งให้สังคมทุกส่วนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้โดยการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและตัดสินใจดำเนินงานในขอบเขตที่รับผิดชอบ โดยให้ประชาชนองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

สุรพล พุฒคำ (2544) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดหาวิธีการที่จะทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน ทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยมีตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงความมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดี จะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อที่จะให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้การบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ทุกประการเพราะว่าการดำเนินงานต่างๆมิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียวแต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จผู้ช่วยงาน แต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งในด้านสติปัญญาความสามารถความถนัดและความต้องการที่ไม่เหมือนกันจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะนำเอาเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2545) กล่าวว่า ในการจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพจึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยองค์กรปฏิบัติคือสถานศึกษา ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ทำการปฏิรูปที่มีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากความหมายและความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารครูอาจารย์ และองค์คณะบุคคลฝ่ายต่าง ๆ ของชุมชนในท้องถิ่นเพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่เยาวชนในอันที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้านอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหาร 4 ด้าน คือการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งทำให้สถานศึกษาหรือโรงเรียนมีความคล่องตัวในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับการบริหารงานโรงเรียนในระบบของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) โดยบริหารงานตามภารกิจในแต่ละด้านตามขอบข่ายงาน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 4) การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 5) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2. ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย 1) การจัดตั้งงบประมาณ 2) การจัดสรรงบประมาณ 3) การตรวจสอบติดตามและประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ 4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา 5) การบริหารการเงิน 6) การบริหารบัญชี 7) การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 1) การวางแผนอัตรากำลัง 2) การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง 5) การย้ายข้าราชการครูและบุคลากร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทางการศึกษา 6) การเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพ 7) เงินเดือนและค่าตอบแทน 8) การเลื่อนขั้นเงินเดือน 9) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 10) การลาศึกษาต่อ 11) การประเมินผลการปฏิบัติงาน 12) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ 13) มาตรฐานวิชาชีพ และ จรรยาบรรณวิชาชีพ 14) การส่งเสริมวินัยสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 15) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 16) การสั่งพักราชการการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน 17) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ 18) การอุทธรณ์ 19) การร้องทุกข์ 20) การออกจากราชการ 21) การขอรับใบอนุญาตและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ 22) งานทะเบียนประวัติข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษา 23) งานยกเว้นคุณสมบัติเช่นการยกเว้นการเกณฑ์ 24) งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

4. ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย 1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ 2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา 3) การวางแผนการศึกษา 4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน 5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์การ 6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน 7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 8) การดำเนินงานธุรการด้านการเงินการคลังบัญชีและ พัสดุ 9) การอำนวยการด้านบุคลากร 10) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม 11) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน 12) การรับนักเรียน 13) การจัดตั้งยุบรวมหรือเลิกสถานศึกษา 14) การอำนวยการ และประสานงานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย 15) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา 16) การทัศนศึกษา 17) การส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน 18) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา 19) การส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคลชุมชนองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา 20) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น 21) งานกำกับดูแลสถานศึกษา: ติดตามตรวจสอบประเมินผลและรายงาน 22) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

แนวคิดเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

กำเนิดประชาคมอาเซียน

อาเซียน (ASEAN) หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations) เป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีประเทศสมาชิกรวม 10 ประเทศแบ่งเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ คือ บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย และประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4 ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนามหรือเรียกว่ากลุ่ม CLMV (Cambodia, Laos, Myanmar, Vietnam)

ในการประชุมผู้นำอาเซียนครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 7-8 ตุลาคม 2546 ที่บาหลีผู้นำอาเซียนได้ตอบสนองต่อการบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียนเพิ่มเติมโดยได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) ต่อมาภายหลังผู้นำตกลงให้ปรับเวลาเป็นภายในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ.2015) ประชาคมอาเซียนนี้จะประกอบด้วยสามเสาหลัก (pillars) ได้แก่

1. ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community and ndash ASC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ประเทศในภูมิภาคอยู่อย่างสันติสุขแก้ไขปัญหาภายในภูมิภาคโดยสันติวิธีและยึดมั่นในหลักความมั่นคงรอบด้าน

2. ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC) มีวัตถุประสงค์ที่จะทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ร่วมกันในสังคมที่เอื้ออาทรประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีได้รับการพัฒนาในทุกด้านและมีความมั่นคงทางสังคม (social security)

3. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคงมั่งคั่งและสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่น ๆ ได้โดย

3.1 มุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้าการบริการการลงทุนเงินทุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม

3.2 มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิตโดยจะริเริ่มกลไกและมาตรการใหม่ ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.3 ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV) เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนาและช่วยให้ประเทศเหล่านี้เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน

3.4 ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาคตลาดการเงินและตลาดเงินทุนการประกันภัยและภาษีอากรการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมกรอบความร่วมมือด้านกฎหมายการพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตรพลังงานการท่องเที่ยวการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ

วัตถุประสงค์ประชาคมอาเซียน

การก่อตั้งอาเซียน คือ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาคธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรม การอยู่ดีกินดีของประชาชนบนพื้นฐานของความเสมอภาค และผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก

สัญลักษณ์ของประชาคมอาเซียน

สัญลักษณ์อาเซียน คือ ต้นข้าวสีเหลือง 10 ต้น มัดรวมกันไว้บนพื้นสีแดงล้อมรอบด้วยวงกลมสีขาว และ สีน้ำเงิน หมายถึงประเทศสมาชิกรวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันแต่ละสีให้ความหมายไว้ดังนี้

สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง

สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า

สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์

สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เป้าหมายของประชาคมอาเซียน

1. ประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศรวมเป็นประชาคมเดียวในปี พ.ศ. 2558

2. มีการค้าเสรีระหว่างกัน ไม่มีการเก็บภาษีศุลกากร

3. เปิดให้มีการเคลื่อนย้ายทุนและการลงทุนอย่างเสรี

4. แรงงานมีฝีมือ มีอิสระในการหางานทำ

5. ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการของอาเซียน

การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้ถูกกำหนดเป็นหน่วยงานกลางในการประสานความร่วมมือกับองค์กรหลักต่าง ๆ เพื่อเตรียมการวางแผนพัฒนาเตรียมความพร้อมให้แก่ ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษาและประชาชน เพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 โดยกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ 5 ปี (พ.ศ. 2554-2558) ภายใต้กรอบสามเสาหลักกับห้านโยบาย

บทบาทการศึกษาในการขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียนสามเสาหลักดังนี้

1. บทบาทการศึกษาในเสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคงการสร้างความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของกฎบัตรอาเซียนการส่งเสริมหลักการประชาธิปไตยการส่งเสริมการศึกษาด้านสิทธิมนุษยชนตระหนักคุณค่าและค่านิยมทางวัฒนธรรมการสร้างเครือข่ายผู้บริหารโรงเรียนเพื่อบูรณาการความร่วมมือด้านการศึกษาการจัดงานฉลองวันอาเซียนในประเทศสมาชิกในช่วงเดือนสิงหาคมซึ่งเป็นวันก่อตั้งอาเซียน

2. บทบาทการศึกษาในเสาหลักด้านเศรษฐกิจการจัดทำกรอบการพัฒนาทักษะในอาเซียนการพัฒนาระบบการถ่ายโอนนักเรียนการถ่ายโอนแรงงานที่มีความชำนาญการในภูมิภาคการพัฒนามาตรฐานอาชีพที่เน้นศักยภาพในอาเซียนที่สามารถสนองตอบความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. บทบาทการศึกษาในเสาหลักด้านสังคมและวัฒนธรรมการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในชุมชนชนบทการจัดหลักสูตรระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมอาเซียนการสนับสนุนการเรียนภาษาอาเซียนการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียนในเยาวชนการพัฒนาด้านการวิจัยและการพัฒนาในภูมิภาคการสร้างความรู้และตระหนักเกี่ยวกับประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อบรรลุเป้าหมายการศึกษาเพื่อปวงชนการจัดทำเนื้อหาเกี่ยวกับอาเซียนร่วมกัน ตลอดจนการร่วมแบ่งปันทรัพยากรและจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาการศึกษาในภูมิภาค

นโยบายการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนให้บรรลุเป้าหมายในปี 2558 ดังนี้

นโยบายที่ 1 การเผยแพร่ความรู้ข้อมูลข่าวสารและเจตคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียนเพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษานักเรียน นักศึกษาและประชาชน

นโยบายที่ 2 การพัฒนาศักยภาพของนักเรียน นักศึกษาและประชาชนให้มีทักษะที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เช่น ความรู้ภาษาอังกฤษภาษาเพื่อนบ้านเทคโนโลยีสารสนเทศทักษะและความชำนาญการที่สอดคล้องกับการปรับตัว และ เปลี่ยนแปลงทางอุตสาหกรรมและการเพิ่มโอกาสในการหางานทำของประชาชนรวมทั้งการพิจารณาแผนผลิตกำลังคน

นโยบายที่ 3 การพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อส่งเสริมการหมุนเวียนของนักศึกษา ครูและอาจารย์ในอาเซียนรวมทั้งเพื่อให้มีการยอมรับในคุณสมบัติทางวิชาการร่วมกันในอาเซียนการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และการแลกเปลี่ยนเยาวชนการพัฒนาระบบการศึกษาทางไกล ซึ่งช่วยสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิตการส่งเสริม และปรับปรุงการศึกษาด้านอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมทางอาชีพทั้งในขั้นต้น และขั้นต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริม และเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาของประเทศสมาชิกของอาเซียน

นโยบายที่ 4 การเตรียมความพร้อมเพื่อเปิดเสรีการศึกษาในอาเซียนเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบด้วย การจัดทำความตกลงยอมรับร่วมด้านการศึกษา การพัฒนาความสามารถประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพสำคัญต่าง ๆ เพื่อรองรับการเปิดเสรีการศึกษาควบคู่กับการเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายแรงงาน

นโยบายที่ 5 การพัฒนาเยาวชนเพื่อเป็นทรัพยากรสำคัญในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) เพื่อผลักดันการดำเนินการด้านการศึกษาของประเทศไทยส่งผลต่อการเป็นประชาคมอาเซียนและพัฒนาเยาวชนไทยให้มีสมรรถนะที่สำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตในประชาคมอาเซียนสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินโดยคัดเลือกโรงเรียนเพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้อาเซียนจำนวน จำนวน 68 แห่ง แบ่งเป็นโรงเรียนสามรูปแบบ คือ Sister school, Buffer school และ Asean focus school และมีโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายมากกว่า 500 แห่ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) ดังนี้

1. Sister school คือ โรงเรียนที่ไม่มีเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นโรงเรียนที่จะสานสัมพันธ์กับประเทศสมาชิกต่าง ๆ จัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และสอนภาษาอาเซียนอีก 1 ภาษา คือ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ บรูไน ลาว พม่า กัมพูชา และมาเลเซีย มีจำนวน 30 โรงเรียนดังนี้

ระดับประถมศึกษา

1)	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 14 (ท่าใหม่บ้านสิ้ว)	สพป. จันทบุรี เขต 1
2)	โรงเรียนอนุบาลชัยภูมิ	สพป. ชัยภูมิ เขต 1
3)	โรงเรียนแม่คือวิทยา (ขยายโอกาส)	สพป. เชียงใหม่ เขต 1
4)	โรงเรียนสุนทรวิจิตร	สพป. นครพนม เขต 1
5)	โรงเรียนวัดพระมหาธาตุ	สพป. นครศรีธรรมราช เขต 1
6)	โรงเรียนอนุบาลนครสวรรค์	สพป. นครสวรรค์ เขต 1
7)	โรงเรียนวัดดอนไก่เตี้ย	สพป. เพชรบุรี เขต 1
8)	โรงเรียนอนุบาลพังงา	สพป. พังงา เขต 1
9)	โรงเรียนอนุบาลพิษณุโลก	สพป. พิษณุโลก เขต 1
10)	โรงเรียนอนุบาลลพบุรี	สพป. ลพบุรี เขต 1
11)	โรงเรียนอนุบาลสงขลา	สพป. สงขลา เขต 1
12)	โรงเรียนอนุบาลสุรินทร์	สพป. สุรินทร์ เขต 1

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

13)	โรงเรียนอนุบาลสมุทรสาคร	สพป. สมุทรสาคร เขต 1
14)	โรงเรียนอนุบาลสุโขทัย	สพป. สุโขทัย เขต 1
15)	โรงเรียนอนุบาลอุดรธานี	สพป. อุดรธานี เขต 1

ระดับมัธยมศึกษา

1)	โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย	สพม. เขต 5 (ลพบุรี)
2)	โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ	สพม. เขต 10 (สมุทรสาคร)
3)	โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี	สพม. เขต 10 (เพชรบุรี)
4)	โรงเรียนเมืองนครศรีธรรมราช	สพม. เขต 12 (นครศรีธรรมราช)
5)	โรงเรียนดีบุกพังงาวิทยายน	สพม. เขต 14 (พังงา)
6)	โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา	สพม. เขต 16 (สงขลา)
7)	โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล	สพม. เขต 20 (อุดรธานี)
8)	โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย	สพม. เขต 22 (นครพนม)
9)	โรงเรียนกัลยาวัตร	สพม. เขต 25 (ขอนแก่น)
10)	โรงเรียนชัยภูมิภักดีชุมพล	สพม. เขต 30 (ชัยภูมิ)
11)	โรงเรียนสิรินธร	สพม. เขต 33 (สุรินทร์)
12)	โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม	สพม. เขต 34 (เชียงใหม่)
13)	โรงเรียนศรีมาศพิทยาคม	สพม. เขต 38 (สุโขทัย)
14)	โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม	สพม. เขต 39 (พิษณุโลก)
15)	โรงเรียนนครสวรรค์	สพม. เขต 42 (นครสวรรค์

2. Buffer school คือ โรงเรียนที่อยู่ติดกับชายแดนประเทศสมาชิก และสอนภาษาอาเซียนหนึ่งภาษา ประเทศที่มีชายแดนติดต่อกับโรงเรียนสี่ประเทศ คือ ลาว พม่า กัมพูชา และมาเลเซีย จำนวน 24 โรงเรียน ดังนี้

ระดับประถมศึกษา

1)	โรงเรียนบ้านท่าอาจ	สพป. ตาก เขต 2
2)	โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา	สพม. เขต 38 (ตาก)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3)	โรงเรียนบ้านเวียงพาน (ขยายโอกาส)	สพป. เชียงราย เขต 3
4)	โรงเรียนบ้านร่มเกล้า	สพป. น่าน เขต 1
5)	โรงเรียนบ้านส้มป่อย	สพป. มุกดาหาร เขต 1
6)	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 94 (บ้านบ่อน้ำร้อน)	สพป. ยะลา เขต 3
7)	โรงเรียนบ้านน้ำแดง	สพป. ระนอง เขต 1
8)	โรงเรียนบ้านหาดจิก	สพป. ระนอง เขต 1
9)	โรงเรียนบ้านตะโกล่าง	สพป. ราชบุรี เขต 1
10)	โรงเรียนบ้านเสาธงชัย	สพป. ศรีสะเกษ เขต 4
11)	โรงเรียนอนุบาลบุ่งคล้า	สพป. หนองคาย เขต 3
12)	โรงเรียนบ้านหนองเม็ก	สพป. อุบลราชธานี เขต 5
13)	โรงเรียนกาบเชิงมิตรภาพที่ 190	สพป. สุรินทร์ เขต 3
14)	โรงเรียนบ้านจัดสรรสามัคคี	สพป. สระแก้ว เขต 2

ระดับมัธยมศึกษา

1)	โรงเรียนคลองน้ำใสวิทยาคาร	สพม. เขต 7 (สระแก้ว)
2)	โรงเรียนสวนผึ้งวิทยา	สพม. เขต 8 (ราชบุรี)
3)	โรงเรียนเบตง “วีระราษฎร์ประสาน”	สพม. เขต 15 (ยะลา)
4)	โรงเรียนบึงกาฬ	สพม. เขต 21(หนองคาย)
5)	โรงเรียนมุกดาวิทยานุกูล	สพม. เขต 22 (มุกดาหาร)
6)	โรงเรียนภูมิซรอลวิทยา	สพม. เขต 28 (ศรีสะเกษ)
7)	โรงเรียนเอือดใหญ่พิทยา	สพม. เขต 29 (อุบลราชธานี)
8)	โรงเรียนพนมดงรักวิทยา	สพม. เขต 33 (สุรินทร์)
9)	โรงเรียนเวียงแก่นวิทยาคม	สพม. เขต 36 (เชียงราย)
10)	โรงเรียนสาธุกิจประชาสรรค์ รัชมังคลาภิเษก	สพม. เขต 37 (น่าน)

โดยโรงเรียนทั้งสองประเภท จะต้องมีศูนย์อาเซียนศึกษา เพื่อพัฒนาผู้สอน ผู้เรียน และชุมชน ให้มีความรู้อาเซียน พร้อมขยายเครือข่ายอย่างน้อยเก้าโรงเรียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. ASEAN focus school โดยพัฒนาโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจากทุกภูมิภาค จำนวน 14 โรง เป็นศูนย์อาเซียนศึกษาและจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย

ระดับประถมศึกษา

1)	โรงเรียนชุมชนบ้านบางเสร่	สพป. ชลบุรี เขต 3
2)	โรงเรียนบ้านต้นปรง	สพป. ตรัง เขต 2
3)	โรงเรียนบ้านตากประถมวิทยา	สพป. ตาก เขต 1
4)	โรงเรียนบ้านสำนักใหม่	สพป. นครศรีธรรมราช เขต 1
5)	โรงเรียนวัดแจ้ง (เศียรคุรุราษฎร์บำรุง)	สพป. บุรีรัมย์ เขต 2
6)	โรงเรียนอนุบาลสตูล	สพป. สตูล เขต 1
7)	โรงเรียนพยุหะศึกษาคาร	สพป. นครสวรรค์ เขต 1

ระดับมัธยมศึกษา

1)	โรงเรียนสุขุมนวพันธ์อุปถัมภ์	สพม. เขต 1 (กรุงเทพมหานคร)
2)	โรงเรียนพุทโสธร	สพม. เขต 6 (ฉะเชิงเทรา)
3)	โรงเรียนเทพมงคลรังสี	สพม. 8 (กาญจนบุรี)
4)	โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี	สพม. (จันทบุรี)
5)	โรงเรียนบ้านแท่น	สพม. 30 (ชัยภูมิ)
6)	โรงเรียนบ้านป่าสัก (ทศพลอนุสรณ์)	สพม. 39 (พิษณุโลก)
7)	โรงเรียนบ้านบ่อเบี้ย	สพม. 39 (อุตรดิตถ์)

ในการสร้างชุมชนอาเซียนสถานศึกษาต้องมุ่งสร้างพลเมืองอาเซียนให้มีความรู้ด้านภาษา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาเพื่อนบ้านมีสมรรถนะภูมิภาค (Regional/Global competency) รู้เขารู้เรา การเข้าใจถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมความเป็นผู้นำพลเมืองอาเซียน จะต้องมีการติดต่อสื่อสารมีกระบวนการคิด คิดอย่างวิเคราะห์ และแก้ปัญหา สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นและมีความรับผิดชอบ ผู้รับผิดชอบและโรงเรียนที่เป็นศูนย์อาเซียน ครู และบุคลากรทุกคนทุกกลุ่มงานต้องมีความรู้เรื่องอาเซียน เพื่อสร้างความเป็นเอกลักษณ์ไทย และเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Mintropet *et al.* (2001) ได้ศึกษาเรื่อง การปรับปรุงแผนงานของโรงเรียน: การวิเคราะห์เปรียบเทียบเชิงเนื้อหาในความรับผิดชอบสามระบบซึ่งเป็นสำรวจการปรับปรุงแผนงานของโรงเรียนที่มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบร่วมกันในรัฐแมรี่แลนด์ แคนตั๊กกี้ และ ซานฟรานซิสโก ซึ่งมีผลการประเมินการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ และต้องทำให้มีผลการปฏิบัติที่ดีขึ้น โดยการวิเคราะห์เนื้อหาการปรับปรุงแผนงานของโรงเรียนเปรียบเทียบกันระหว่างทั้งสามโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า การปรับปรุงแผนงานของโรงเรียนมีหลักการและเหตุผลที่ใกล้เคียงกัน มีการวางแผนและการปรับปรุงแผนที่มีขอบเขตในการปฏิบัติงานของครูกิจกรรมหลักที่อยู่ในแผนปฏิบัติการการจัดองค์การการบริหารงานโรงเรียนบรรยากาศและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง หลักสูตรการเรียนการสอนแต่มีการกำหนดนโยบายที่หลากหลายแตกต่างกันไปตามขนาดของโรงเรียนและระดับความต้องการทั้งภายในและภายนอกของโรงเรียน

Hooget *et al*. (2005) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ: กรณีของสวีเดนโดยมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการอธิบายระบบการจัดการศึกษาภาคบังคับและสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างการบริหารโรงเรียนวัฒนธรรมและภาวะผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นเงื่อนไขในความสำเร็จของผู้บริหารโรงเรียนเก็บข้อมูลในโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นกว่าสี่ปีที่แล้วของสวีเดนจำนวนสามโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีการปรับปรุงระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเป้าหมายของโรงเรียนโดยการกำหนดกลยุทธ์ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารและวัฒนธรรมโรงเรียน และสิ่งที่สำคัญต้องทำให้การเปลี่ยนแปลงนี้ตรงกับจุดมุ่งหมายและวัฒนธรรมของเขตพื้นที่จึงทำให้ภาวะผู้บริหารโรงเรียนเกิดผลสำเร็จ

Kruger *et al*. (2007) ได้ศึกษาเรื่อง ผลกระทบของภาวะผู้นำของปัจจัยระดับโรงเรียน: โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลโรงเรียนและการปรับปรุงโรงเรียนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจที่ดีที่เป็นตัวแปรคั่นกลางและส่งผลต่อภาวะผู้นำทางการศึกษาและอิทธิพลของภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นตัวแปรแทรกแซงและตัวแปรตามที่ใช้การวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางการศึกษาไม่ผลโดยตรงและโดยอ้อมกับความผูกพันกับนักเรียน ในทางตรงกันข้ามพบความสัมพันธ์ของนักเรียนกับกลยุทธ์ภาวะผู้นำตัวแปรคั่นกลางมีผลต่อวัฒนธรรมโรงเรียนมากกว่าภาวะผู้นำทางการศึกษาและวิสัยทัศน์ของผู้บริหารจะมีผลต่อพฤติกรรมภาวะผู้นำทางการศึกษาและความสำเร็จการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียน รวมทั้งความคิดรวบยอดของภาวะผู้นำมีความสำคัญต่อสถานการณ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Davis *et al*. (2008) ได้ศึกษาเรื่อง สิ่งที่ดีที่สุดในโรงเรียนเปิดสอนช่วงชั้นกลางโดยมีการศึกษาจากเอกสารและค้นหาจาก web-site ในประเด็นคำถามหกข้อ คือ 1) รูปแบบโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นกลาง (middle school) และโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) สิ่งทีสนับสนุนหรือโต้แย้งของรูปแบบโรงเรียนช่วงชั้นกลาง 3) จิตวิทยาที่ส่งผลต่อการย้ายผู้เรียนจากชั้นที่หกไปอยู่โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นกลาง 4) ค่าใช้จ่ายในการย้ายผู้เรียนจากชั้นที่หกไปอยู่โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นกลาง 5) โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นกลางมีการดำเนินการอย่างไร และ 6) สิ่งที่ปฏิบัติดีที่สุดของโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นกลางและโรงเรียนมัธยมศึกษาผลการศึกษาสรุปได้ว่าสิ่งที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นกลาง คือ โรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นกลางสามารถตอบสนองพัฒนาการของผู้เรียนวัยรุ่นการจัดช่วงชั้นเป็นเพียงตัวแปรหนึ่งที่อาจช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนในช่วงชั้นกลาง แต่ช่วงชั้นที่โรงเรียนเปิดสอนอย่างเดียวก็ไม่ใช่สิ่งที่แก้ปัญหาคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนช่วงชั้นกลางได้ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นร่วมด้วยเช่นทีมงานขององค์การแผนการทำงานการจัดกลุ่มฝึกการสอนคุณภาพของครูและผู้บริหารคุณภาพและสิ่งอำนวยความสะดวกค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานการมีส่วนร่วมของชุมชนและการสะท้อนข้อมูลย้อนกลับ

องอาจ นัยพัฒน์ (2544) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการวิเคราะห์พหุระดับ 2 ระดับกำหนดให้คะแนนผลการเรียนรู้ทางด้านวิชาการในวิชาภาษาไทยคณิตศาสตร์และสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและผลด้านที่ไม่ใช่วิชาการได้แก่ เจตคติต่อโรงเรียนและการเรียนเป็นตัววัดประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบภายในโรงเรียน (Within-School Models) ผลการเรียนอยู่ในรูปของ GPA และความเอาใจใส่ต่อการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อการเพิ่มขึ้นของผลการเรียนรู้ทั้งสองด้าน และทั้งสองระดับชั้น (ระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน) ตัวแปร เพศ และเศรษฐานะของผู้ปกครองนักเรียนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางบวกหรือการเพิ่มพูนขึ้นในคะแนนผลการเรียนของนักเรียนเพียงบางด้านและบางระดับชั้นในรูปแบบระหว่างโรงเรียน (Between-School Models) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเรียนรู้ของบุตรหลาน และบรรยากาศภายในโรงเรียนชั้นเรียนเศรษฐานะและปกติวิสัยการมาเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนแต่ละโรงเรียนมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงคะแนนเฉลี่ยผลการเรียนรู้ทั้ง 2 ระดับชั้น

ปิติชาย ตันปิติ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใช้แบบสอบถามและแบบวัดประสิทธิผลองค์การ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผลการศึกษาพบว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการบรรลุเป้าหมายความสามารถในการบูรณาการและความสามารถในการรักษาแบบแผนทางวัฒนธรรมอยู่ในระดับมากทุกด้านและมีปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมี 12 ตัวแปร คือ ระบบย่อยการจัดการ (การควบคุม) ระบบย่อยการจัดการ (การนำ) ระบบย่อยเทคโนโลยีระบบย่อยการจัดการ (การจัดองค์การ) การจัดทำหลักสูตร ความร่วมมือจากชุมชนความสามารถของนักเรียนระบบย่อยโครงสร้างความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ระบบย่อยจิตสังคมความสามารถของผู้บริหารและระบบย่อยของเป้าหมาย

สุรชัย ช่วยเกิด (2547) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารและวัฒนธรรมโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลโรงเรียนภายใต้การบริหารโรงเรียนเป็นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารวัฒนธรรมโรงเรียนและการบริหารโรงเรียนเป็นฐานตามการรับรู้ของครูที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษาและการเป็นตัวแปรคั่นกลางของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใช้แบบสอบถามกับครู จำนวน 526 คน ผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงการใช้อำนาจการติดต่อสื่อสารวัฒนธรรมด้านกลุ่มนิยมความเป็นชายหญิงและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลโรงเรียนกลุ่มตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหารและกลุ่มตัวแปรวัฒนธรรมโรงเรียนร่วมกันทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนกลุ่มตัวแปรคุณลักษณะของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลโรงเรียนและการบริหารโรงเรียนเป็นฐานเป็นตัวแปรคั่นกลางมีอิทธิพลต่อการเกิดประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนค้นหาปัจจัยระดับนักเรียนห้องเรียนโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน และสร้างรูปแบบเชิงสาเหตุแบบพหุระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานครสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้แบบสอบถาม และแบบทดสอบนักเรียนครูผู้บริหารโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพสูงแต่มีความแปรปรวนปัจจัยระดับนักเรียน เช่น พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมปัจจัย เช่น พฤติกรรมการสอนของครูมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และปัจจัยระดับโรงเรียน เช่น ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมเชิงบวกต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุรเจต ไชยพันธ์พงษ์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนใช้การสนทนากลุ่มแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนด้านการวางแผนกลยุทธ์ด้านการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนด้านสมรรถนะขององค์การสามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนส่งผลทางรวม และทางอ้อมต่อการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด องค์ประกอบด้านสมรรถนะขององค์การส่งผลทางตรงต่อการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมากที่สุด

ธนวิน ทองแพง (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลสมการโครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยบูรพา และศึกษาอิทธิพลของปัจจัยคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร วัฒนธรรมองค์การแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหาร และบรรยากาศองค์การที่มีประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยบูรพาใช้แบบสอบถามบุคลากรสายวิชาการ และสายสนับสนุนวิชาการที่ปฏิบัติงานอยู่ในคณะ จำนวน 605 คน ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารวัฒนธรรมองค์การเทคโนโลยีสารสนเทศพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารความพึงพอใจในงานของบุคลากร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหารบรรยากาศองค์การเป็นปัจจัยสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยบูรพา

อัญชนา พานิช (2550) ศึกษาเรื่อง องค์ประกอบประสิทธิผลองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) องค์ประกอบของประสิทธิผลองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) ระดับประสิทธิผลองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏ 3) ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยโดยการวิเคราะห์เอกสาร และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 32 แห่ง ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยบุคลากรซึ่งเป็นผู้บริหาร และอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 512 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จำแนกกลุ่มตัวแปรโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) และ วิเคราะห์เส้นทางโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบประสิทธิผลองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ (1) พฤติกรรมการบริหาร (2) ความพึงพอใจในการทำงาน (3) สภาพแวดล้อมภายในองค์การ (4) เทคโนโลยี (5) ความผูกพันต่อองค์การ (6) โครงสร้างองค์การ 2) ประสิทธิผลองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในระดับมาก 3) ความผูกพันต่อองค์การเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนสภาพแวดล้อมภายในองค์การพฤติกรรมการบริหาร และโครงสร้างองค์การมีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิผลองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

สุชาดา วาระดี (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยส่วนบุคคล และบรรยากาศของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อค้นหาตัวทำนายคุณภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจากตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล 2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับบรรยากาศของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาใช้แบบสอบถามกับหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งแปดกลุ่มวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 320 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) ในกลุ่มรวมตัวแปรสำคัญที่ทำนายคุณภาพการบริหารงานวิชาการทักษะการบริหารงานวิชาการบรรยากาศของโรงเรียนการรับรู้บทบาทต่อการบริหารงานทางวิชาการ ลำดับแรก คือ ทักษะการบริการงานวิชาการรองลงมาคือบรรยากาศของโรงเรียน และการรับรู้บทบาทต่อการบริหารงานวิชาการ 2) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อการบริหารงานวิชาการกับบรรยากาศของโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 3) ปัจจัยส่วนบุคคล และบรรยากาศของโรงเรียนร่วมกันส่งผลต่อคุณภาพการบริหารงานวิชาการ

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนการพัฒนาและการตรวจสอบความตรงของตัวแบบโดยการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบระดับปัจจัยทางการบริหารระดับประสิทธิผลของโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน 2) ตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 3) ศึกษาอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนตัวอย่างเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 680 โรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดละ 340 โรงเรียน ที่ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีช่วง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พิสัยของค่าความเที่ยงตั้งแต่ 0.9536-0.9915 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติภาคบรรยายการทดสอบค่าที ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows และวิเคราะห์ตรวจสอบความตรงของตัวแบบด้วยโปรแกรม ลิสเรล 8.52 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับปัจจัยทางการบริหารและระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละปัจจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมีเพียงปัจจัยสมรรถนะขององค์การที่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบระดับปัจจัยทางการบริหารและระดับประสิทธิผลของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมของโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของตัวแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Chi-square = 226.11 ค่าองศาอิสระ = 115 ค่า P = 0.063 ค่าดัชนี GFI = 0.96 ค่าดัชนี AGFI = 0.91 ค่าดัชนี RMSEA = 0.056 และค่า CN = 276.52)

3. ปัจจัยทางการบริหารมีอิทธิพลทางตรงอิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมต่อประสิทธิผลของโรงเรียนโดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) อิทธิพลทางตรง 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยสมรรถนะขององค์การปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียน และปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) อิทธิพลทางอ้อมมี 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยสมรรถนะขององค์การที่ส่งผ่านปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้กับปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียนปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผ่านปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้กับปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียน และปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียนที่ส่งผ่านปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ และ3) อิทธิพลรวม 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยสมรรถนะขององค์การปัจจัยการจัดกระบวนการเรียนรู้ปัจจัยบรรยากาศของโรงเรียน และปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ

อาคม อึ่งพวง (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิผลของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) 2) พัฒนาข้อเสนอในการเสริมสร้างประสิทธิผลของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) โดยอาศัยปัจจัยความมี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสิทธิผลของโรงเรียน 11 ด้าน คือ 1) การมีภาวะผู้นำของโรงเรียน 2) การสอนที่มีประสิทธิผล 3) การมีสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ดี 4) การมีวัฒนธรรมการทำงานที่ดี 5) การมีความคาดหวังสูงของทุกฝ่าย 6) การเน้นที่สิทธิ และความรับผิดชอบของผู้เรียน 7) การติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนในทุกระดับ 8) การพัฒนาทักษะของบุคลากร 9) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ศิษย์เก่า และชุมชน 10) การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ 11) การมีศักยภาพและขวัญกำลังใจที่ดีของครู โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงนโยบาย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นแรก เป็นการศึกษา และยกร่างของเสนอเชิงนโยบาย โดยอาศัยข้อมูลจากการวิจัยเชิงสำรวจบุคลากรในโรงเรียน การวิเคราะห์เอกสาร และการสนทนากลุ่มเป้าหมาย ขั้นที่สอง เป็นการพัฒนาและวิเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบาย โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและการจัดเวทีประชุมเสวนากลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ข้อมูลจากผลการวิจัยได้ข้อเสนอเพื่อเสริมสร้างความมีประสิทธิผลของโรงเรียนแต่ละด้าน จำนวน 24 ข้อ ดังนี้ 1) ควรเน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอย่างชัดเจน 2) ควรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารอย่างเป็นรูปธรรม 3) มีระบบการพัฒนาผู้บริหารมืออาชีพ และมีการบ่มเพาะผู้บริหารรุ่นใหม่ 4) ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานโรงเรียนสาธิตให้มีประสิทธิภาพ 5) ควรเชื่อมประสานหลักสูตรแต่ละระดับช่วงชั้นให้สัมพันธ์กัน 6) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยผู้เรียนเป็นสำคัญให้ทั่วถึงทุกเนื้อหาวิชา 7) มีระบบการนิเทศติดตามและให้คำปรึกษาด้านการสอนแก่ครูอย่างใกล้ชิด 8) ควรเน้นการสร้างเสริมระเบียบวินัยในการเรียนให้แก่ผู้เรียนในทุกระดับ 9) ควรจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ 10) ควรมีมาตรการในการรักษาสภาพแวดล้อมให้สะอาดอยู่เสมอ 11) ควรสร้างเสริมความรู้สึกของความเป็นเจ้าขององค์กรร่วมกันให้เกิดแก่บุคลากร 12) ควรสร้างสรรค์วัฒนธรรมการทำงานที่มีมาตรฐานสูง 13) ควรตั้งความคาดหวังสูงสำหรับทุกฝ่าย 14) ควรเน้นให้ผู้เรียนรู้จักสิทธิหน้าที่และสร้างเสริมความรับผิดชอบให้แก่ผู้เรียนแต่ละคน 15) ควรส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้นักเรียนโดยการปฏิบัติจริง 16) ควรมีระบบฐานข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคนโดยละเอียดและต่อเนื่องในทุกระดับชั้น 17) ควรมีการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ 18) ควรมีนโยบายการพัฒนาบุคลากรอย่างมีทิศทางและมีเป้าหมายที่ชัดเจน 19) ควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีบทบาทและมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานของโรงเรียนอย่างแท้จริงและจริงใจ 20) ควรเร่งให้เกิดชมรมหรือสมาคมศิษย์เก่าของโรงเรียนโดยเร็ว 21) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเป็นชุมชนวิชาการขึ้นในโรงเรียนโดยเร็ว 22) ควรมีระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลที่เหมาะสม 23) ควรมีเส้นทางการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการของอาจารย์ที่เหมาะสม 24) ควรมีโครงการปรับปรุงโรงเรียนในแต่ละปีอย่างชัดเจน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความมีประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมจังหวัดขอนแก่นการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความมีประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมจังหวัดขอนแก่นประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ และตัวชี้วัดตามกรอบโครงสร้างซีทในด้านนักเรียนสภาพแวดล้อมกิจกรรมการเรียนการสอนและเครื่องมือใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงนโยบายมีสองขั้นตอนคือขั้นตอนแรกการจัดทำร่างข้อเสนอเชิงนโยบายใช้วิธีดำเนินการวิจัย 3 วิธี คือ 1) การศึกษาเชิงสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการแก้ปัญหา 2) การสนทนากลุ่มเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนโอกาสและสิ่งคุกคาม และ 3) การศึกษาพหุกรณีสถานศึกษาต้นแบบและขั้นตอนที่สองการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายจากข้อมูลที่สังเคราะห์ได้จากผลการวิจัยในขั้นตอนแรกตามเกณฑ์ความสอดคล้องเหมาะสมเป็นประโยชน์เป็นไปได้และเป็นที่ยอมรับใช้วิธีดำเนินการวิจัยสามวิธี คือ1) การประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ 2) การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และ 3) การประชาพิจารณ์ผลจากการวิจัย

1. ได้วิสัยทัศน์ว่า “ภายในปี 2558 จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดชั้นนำการจัดการศึกษาเรียนร่วมในสถานศึกษาทุกระดับอย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสอดคล้องตามความต้องการจำเป็นของเด็กเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพทั้งด้านทักษะการช่วยเหลือตนเองทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิตทักษะทางวิชาการและทักษะการงานอาชีพอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขภายใต้สภาพแวดล้อมที่เด็กสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้” และได้พันธกิจ 9 ประการ คือ 1) พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 2) สร้างโอกาสให้เด็กพิการได้เข้าเรียนร่วมในสถานศึกษาทุกระดับอย่างเท่าเทียม 3) ส่งเสริม และพัฒนาเด็กพิการตามเกณฑ์มาตรฐานและได้รับการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นทุกด้าน 4) ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กพิการให้สามารถดำรงชีวิตอิสระมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และมีส่วนร่วมทางสังคมในทุกมิติ 5) สร้างและพัฒนาภาคีเครือข่ายแหล่งบริการและระบบการคัดกรองแบบมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย 6) พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรให้มีเจตคติที่ดีมีทักษะในการทำงาน และมีขวัญกำลังใจ 7) พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนการวัด และประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยกระบวนการวิจัย 8) ส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานองค์กรภาครัฐเอกชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือครอบครัวจัดการศึกษาเรียนร่วมอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน และ 9) สร้างความพร้อมของสถานศึกษาในด้านสภาพแวดล้อมเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อบริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ได้ชุดของเป้าหมายกลยุทธ์ และตัวชี้วัดตามกรอบโครงสร้างซีทที่มุ่งจะก่อให้เกิดผลสำเร็จตามวิสัยทัศน์และพันธกิจอาทิมุ่งมั่นในการบริหารจัดการมีระบบการคัดกรองมีการฟื้นฟูสมรรถภาพมีการเตรียมความพร้อมของเด็ก และส่งต่อเข้าเรียนมุ่งวางแผนวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจัดตั้งศูนย์ประสานงานกำหนดมาตรฐานติดตามกำกับ และประเมินผลระดมสรรพกำลังความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีอิสระในการดำเนินงานจัดโครงสร้างการบริหารสร้างทีมงานมีเป้าหมายทิศทางและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพมุ่งจัดระบบการจัดการเรียนร่วมให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นประชาสัมพันธ์จัดสรรงบประมาณเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเพื่อให้เด็กพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหลักการแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนโดยกำหนดได้ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

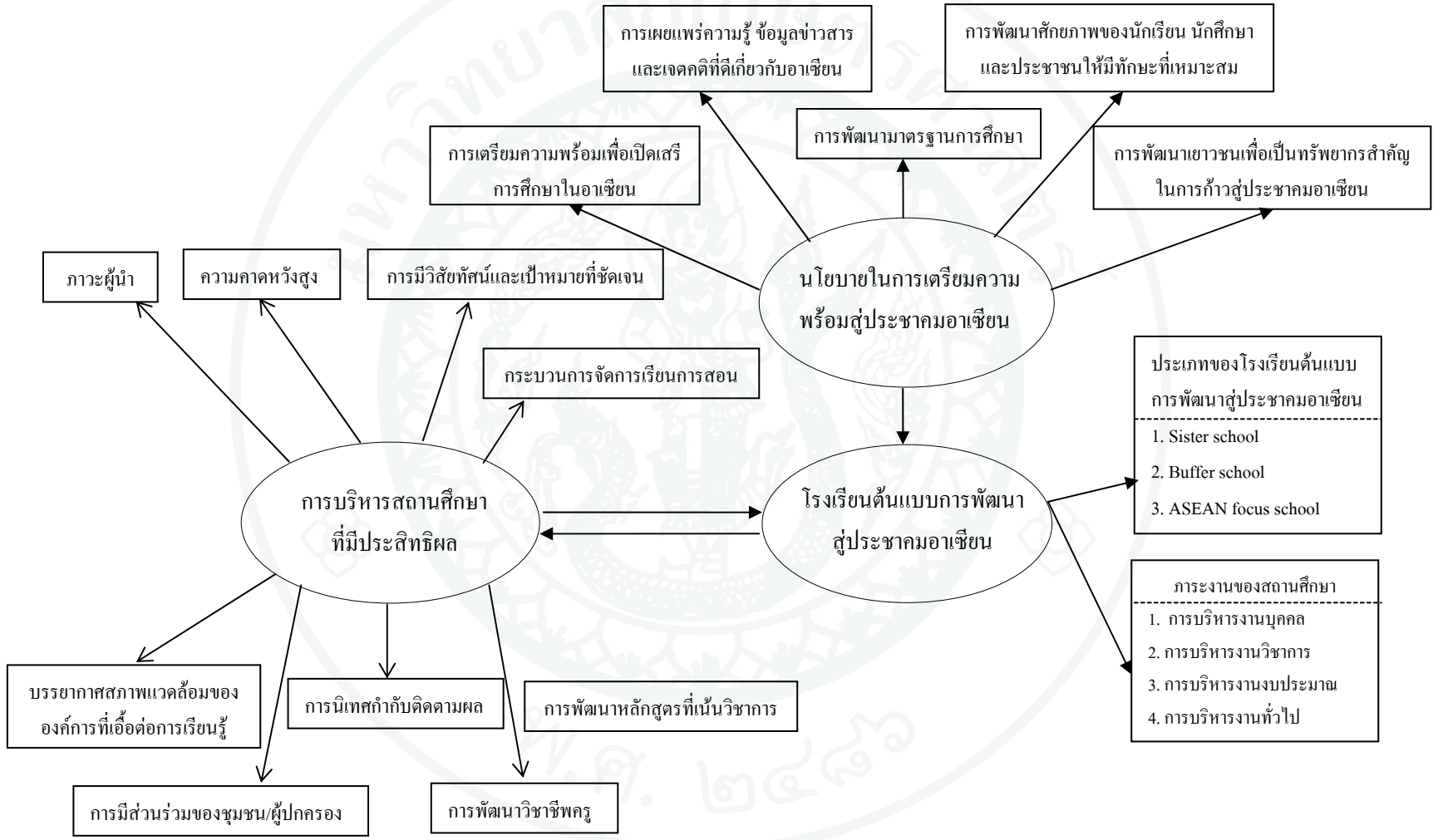

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน 2) ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และ3) ตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครูที่เป็นหัวหน้างานสิ่งงานในโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวบข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 68 โรง ประกอบด้วย โรงเรียนประเภท Sister school จำนวน 30 โรง โรงเรียนประเภท Buffer school จำนวน 24 โรง และโรงเรียนประเภท ASEAN focus school จำนวน 14 โรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือครูที่เป็นหัวหน้างานทั้งสี่งานในโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ที่สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 68 โรง ประกอบด้วย โรงเรียนประเภท Sister school จำนวน 30 โรง โรงเรียนประเภท Buffer school จำนวน 24 โรง และโรงเรียนประเภท ASEAN focus school จำนวน 14 โรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) จำนวนทั้งสิ้น 340 คนรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่าง	จำนวนโรงเรียน	ตำแหน่งของผู้ให้ข้อมูล		รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น
		ผู้อำนวยการ	รองผู้อำนวยการ/หัวหน้างาน	
1. Sister school	30	30	120	150
2. Buffer school	24	24	96	120
3. ASEAN Focus school	14	14	56	70
รวม	**68**	**68**	**272**	**340**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดของ Edmonds (1979), Stedman (1987), Austin and Reynolds (1990), Sammonds, Hillman and Mortimore (1995), Lunenburg and Omstein (1996), Pierce (1991), Sergiovanni (1991), Gickman, Gordon and Ross-Grodon (2001), Hoy and Miskel (2001) และ ชินภัทร ภูมิรัตน์ (2548) สรุปได้เก้าหัวประเด็นได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ 2) ความคาดหวังสูง 3) การมีวิสัยทัศน์และ เป้าหมายที่ชัดเจน 4) การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ 5) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 6) บรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 7) การนิเทศ กำกับ ติดตามผล 8) การมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง และ 9) การพัฒนาวิชาชีพครู

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามจำแนกออกเป็นสามตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งที่รับผิดชอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ของลิเคิร์ท (1961) สอบถามระดับการปฏิบัติตามสภาพที่เป็นจริง 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การปฏิบัติตรงสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง การปฏิบัติตรงสภาพที่เป็นจริงมาก
ระดับ 3 หมายถึง การปฏิบัติตรงสภาพที่เป็นจริงปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง การปฏิบัติตรงสภาพที่เป็นจริงน้อย
ระดับ 1 หมายถึง การปฏิบัติตรงสภาพที่เป็นจริงน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นคำถามปลายเปิด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รวบรวมเป็นหมวดหมู่เพื่อกำหนดเป็นข้อคำถาม ขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือฉบับร่าง

2. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างเครื่องมือในการวิจัย แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขอีกครั้ง

3. นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านนโยบายการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน และการวิจัยการศึกษา จำนวนห้าคน พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความถูกต้อง การใช้ภาษา และความครอบคลุมของรายการตัวเลือกกับประเด็นข้อคำถาม

4. นำเครื่องมือที่ได้ มาพิจารณาร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์

5. นำเครื่องมือที่ได้ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่างแต่มีลักษณะใกล้เคียงกับตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.92

6. นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไข และ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำไปจัดทำเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์พร้อมนำไปเก็บข้อมูลกับตัวอย่าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเก็บรวบรวบข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.ขอหนังสือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการทดลองแบบสอบถาม (try out) และหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

2. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังตัวอย่างทางไปรษณีย์ และรอการตอบกลับทางไปรษณีย์

3. ในกรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารโรงเรียนซ้ำอีก และ ขอความร่วมมือส่งคืนทางไปรษณีย์ จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 340 ได้รับกลับคืนมา 308 ฉบับ เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแล้วใช้ได้ทั้ง 308 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 90.59 ผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้ง 308 ฉบับมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลทางสถิติโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งที่รับผิดชอบ และประสบการณ์ในการรับผิดชอบงาน โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ

2. ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรในการวิจัย ใช้ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าความเบ้ ค่าความโด่ง และค่าความแปรปรวน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้วยวิธี factor analysis ประเภท exploratory factor analysis ที่หมุนแกนโดยวิธี orthogonal rotation สกัดปัจจัยของตัวแปรโดยวิธี principal components พิจารณาค่า eigenvalue (λ) มากกว่า 1 เท่านั้น หากมีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่าปัจจัยนั้นมีรายละเอียดของข้อมูลน้อยกว่าตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเพียงตัวเดียว หรือเป็น 0 แสดงว่าปัจจัยนั้นไม่สามารถดึงรายละเอียดของข้อมูลจากตัวแปรได้เลย (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552)

4. การวิเคราะห์รูปแบบองค์ประกอบบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนด้วยวิธี one-way ANOVA ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนกับองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา ที่อาศัยความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างตัวแปรมาใช้ในการทำนาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2547)

5. การวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบรูปแบบการจัดกลุ่มองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ด้วยวิธีการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มโรงเรียนด้วยเทคนิค cluster analysis แบบ two-step cluster analysis ที่สามารถคำนวณหาจำนวนกลุ่มที่ต้องการแบ่งในกรณีที่มีประชากรจำนวนมากได้โดยอัตโนมัติโดยไม่ต้องกำหนดจำนวนกลุ่มก่อน แต่สามารถแบ่งจำนวนกลุ่มให้มีจำนวนกลุ่มสูงสุด คือ 15 กลุ่ม และต่ำสุด คือ สองกลุ่ม และดูค่าบรรทัดฐานของ Schwarz's Bayesian Criterion (BIC) หรือ Akaike's Information Criterion (AIC) ที่ตารางผลลัพธ์ คือ เมื่อค่าดังกล่าวน้อยที่สุดจะได้กลุ่มที่เหมาะสม หรือดูจากค่า ratio of distance measures ที่ตารางผลลัพธ์คือ เมื่อค่าดังกล่าวมากที่สุด จะได้กลุ่มที่เหมาะสมเช่นเดียวกัน (นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล, 2553) ซึ่งขั้นตอนที่ดำเนินการวิจัยสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 6

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

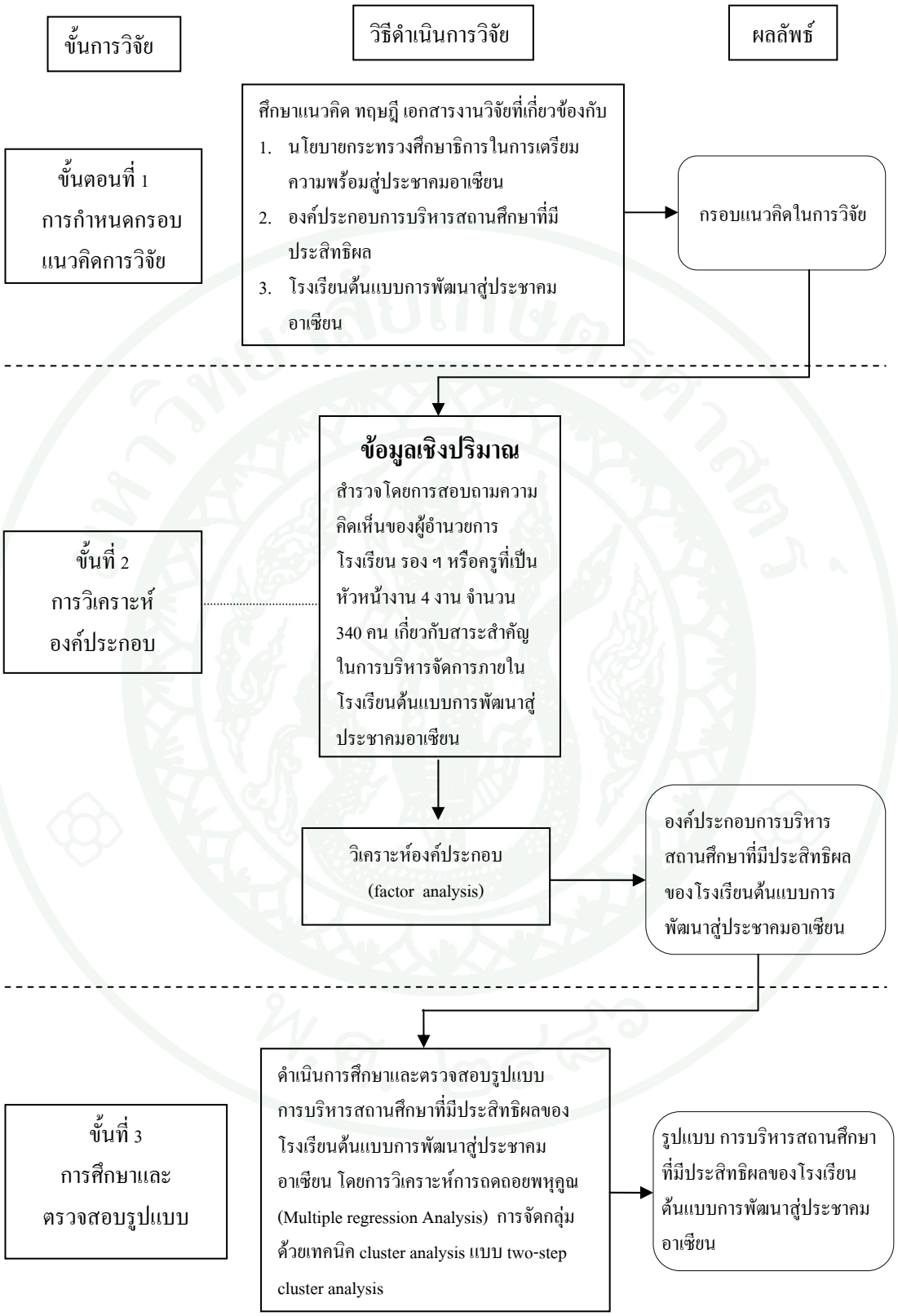

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และเพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์การจัดกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้สัญลักษณ์แทนตัวแปรในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้แทนค่าสถิติ

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (mean)

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

SKEW แทน ค่าความเบ้ (skewness)

KUR แทน ค่าความโด่ง (kurtosis)

r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
(Pearson's product moment correlation coefficient)

λ แทน น้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading)

t แทน ค่าสถิติทดสอบที (t - distribution)

F แทน ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F - distribution)

SS แทน ผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (sum of square)

MS แทน ค่าเฉลี่ยของค่าเบี่ยงเบนกำลังสอง (mean square)

MD แทน ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (mean difference)

R^2 แทน ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง
(squared multiple correlation) หรือสัมประสิทธิ์การพยากรณ์

df แทน ค่าองศาอิสระ (degree of freedom)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามได้มาจากกลุ่มประชากรที่เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือครูที่เป็นหัวหน้างานทั้งสี่งานในโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 308 คน รายละเอียด ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลแสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=308)

ข้อมูลสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	239	77.60
หญิง	69	22.40
2. อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	1	0.33
30 – 40 ปี	90	29.23
41 – 50 ปี	104	33.77
50 ปีขึ้นไป	113	36.67
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	103	33.44
ปริญญาโท	204	66.23
ปริญญาเอก	1	0.33
4. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	62	20.13
รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ	51	16.56
รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายงบประมาณ	36	11.69
รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบุคลากร	26	8.44
รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารทั่วไป	17	5.52
ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายวิชาการ	13	4.22

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายงบประมาณ	25	8.12
ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายบุคลากร	34	11.04
ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	44	14.29
5. ประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง		
น้อยกว่า 5 ปี	80	25.97
5-10 ปี	125	40.58
11-15 ปี	11	3.57
16-20 ปี	4	1.31
21-25 ปี	39	12.66
มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	49	15.91
6. ประเภทของสถานศึกษา		
Sister School	133	43.18
Buffer School	110	35.71
Asean focus School	65	21.11

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มประชากรที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามรวมทั้งสิ้น จำนวน 308 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เป็นชาย จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 77.60 เป็นหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40

จำแนกตามอายุ พบว่า อายุน้อยกว่า 30 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.33 อายุ 30 – 40 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 29.23 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 33.77 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับปริญญาตรี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 33.44 ระดับปริญญาโท จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 66.23 ระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.33

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ พบว่า เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 20.13 รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 16.56 รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายงบประมาณ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 11.69 รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบุคคลากร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 8.44 รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.52 ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 4.22 ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายงบประมาณ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 8.12 ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายบุคลากร จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 11.04 ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง พบว่า มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 25.97 มีประสบการณ์ 5 – 10 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 40.58 มีประสบการณ์ 11 – 15 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.57 มีประสบการณ์ 16 – 20 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 มีประสบการณ์ 21 – 25 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 12.66 มีประสบการณ์ มากกว่า 25 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 15.91

จำแนกตามเภทของสถานศึกษา พบว่า เป็นสถานศึกษาประเภท Sister school จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 43.18 เป็นสถานศึกษาประเภท Buffer school จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 เป็นสถานศึกษาประเภท Asean focus school จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตารางที่ 5 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

(n=308)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	Skewnes	Kurtosis
ด้านภาวะผู้นำ				
- จูงใจให้เห็นความสำคัญ	4.10	0.84	-0.82	0.56
- จูงใจให้ยอมรับ และ ปฏิบัติ	3.94	0.90	-0.60	-0.10
- สื่อสารให้เข้าใจ	4.06	0.95	-0.89	0.43
- สื่อสารอย่างต่อเนื่อง และ ปฏิสัมพันธ์ที่ดี	3.97	0.89	-0.42	-0.63
- กระตุ้นให้เกิดการสื่อสารระหว่างบุคคล	4.08	0.86	-0.74	0.43
- การใช้อำนาจตามตำแหน่ง	4.32	0.68	-0.89	1.38
- การกระจายอำนาจ และ ตัดสินใจร่วมกัน	3.84	0.90	-0.35	-0.45
- มีอิสระใจการทำงาน	4.09	1.85	-0.79	0.58
- การใช้อำนาจแฝง	4.08	0.84	-0.52	-0.23
ด้านความคาดหวังสูง				
- การรับรู้นโยบาย	4.19	0.84	-1.02	0.94
- การศึกษานโยบาย และ ความคาดหวัง	3.62	1.02	-0.56	0.02
- ลักษณะของโรงเรียนในอนาคต	3.50	0.96	-0.31	-0.27
- นโยบายจะสำเร็จได้จากความร่วมมือ	4.20	0.79	-0.85	0.83
- เชื่อมั่นถึงความสำเร็จของงาน	3.95	0.93	-0.62	-0.01
- เห็นคุณค่าของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	3.88	0.92	-0.49	-0.23
- ค่านิยมในการบริหาร การเปลี่ยนแปลง	3.96	1.00	-0.81	0.16
- มีความคาดหวังต่อความสำเร็จสูง และ ชัดเจน	4.07	0.86	-0.73	0.39
ด้านการมีวิสัยทัศน์ และ เป้าหมายที่ชัดเจน				
- กำหนดเป้าหมายร่วมกัน	4.21	0.79	-0.86	0.75
- การประกาศเป้าหมาย	3.90	0.94	-0.71	0.32
- การอธิบายถึงเป้าหมายในอนาคต	4.19	0.87	-1.07	1.22

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=308)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	Skewnes	Kurtosis
- การเข้าใจถึงแนวปฏิบัติ	3.83	0.91	-0.58	0.34
- การใช้เป้าหมาย และ นโยบายกระตุ้นการทำงาน	3.90	0.84	-0.55	0.33
- การวิเคราะห์ และ นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติร่วมกัน	3.73	0.96	-0.70	0.29
- การส่งเสริมบรรยากาศการทำงานร่วมกัน	4.00	0.82	-0.61	0.17
- การกระตุ้นศักยภาพในการทำงาน	3.98	0.91	-0.74	0.31
- การมอบอำนาจ	4.18	0.81	-0.67	-0.04
- การแต่งตั้งคณะทำงาน	4.23	0.72	-0.80	0.96
ด้านการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ				
- หลักสูตรสอดคล้องกับเป้าหมาย	4.30	0.75	-0.97	0.97
- การจัดทำหลักสูตรร่วมกัน	4.04	0.83	-0.72	0.64
- ทุกฝ่ายเข้าใจหลักสูตรอย่างชัดเจน	4.08	0.85	-0.63	-0.14
- หลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางการเรียนการสอน	4.19	0.77	-0.63	-0.17
- สารสนเทศหลากหลายเหมาะสมเพียงพอ	3.30	1.34	-0.34	-1.02
- การใช้และการผลิตนวัตกรรม	4.05	0.84	-0.69	0.32
- การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	4.08	0.98	-1.12	1.04
- ระบบการวัดและประเมินผลชัดเจน	4.35	0.83	-1.21	1.04
- เทคนิคการวัดและประเมินผล	3.56	1.14	-0.41	-0.47
- ระบบการวัดและประเมินผล มีมาตรฐาน	3.70	1.00	-0.67	0.31
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน				
- การวางแผนการจัดการเรียนการสอน	3.74	0.93	-0.55	0.07
- เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการสอน	3.82	0.84	-0.28	-0.37
- การบูรณาการเนื้อหา	3.72	0.92	-0.34	-0.47
- เนื้อหาส่งเสริมความพร้อมของผู้เรียน	3.92	0.81	-0.19	-0.76

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=308)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	Skewnes	Kurtosis
- วิธีการเรียนรู้อย่างหลากหลาย	3.02	1.17	-0.09	-0.69
- เทคนิคการสอน	3.94	0.95	-0.68	0.08
- กิจกรรมการเรียนการสอน	4.03	0.84	-0.59	0.09
- วิจัยชั้นเรียน	3.65	0.92	-0.30	-0.29
- การวัดผลประเมินผลที่ครอบคลุม	3.74	0.95	-0.37	-0.36
- ผู้ปกครองมีส่วนร่วม	3.75	0.99	-0.72	0.20
ด้านบรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์กร ที่เอื้อต่อการเรียนรู้				
- บรรยากาศในห้องเรียน	3.92	1.01	-0.79	0.28
- สิ่งเอื้ออำนวยในห้องเรียน	4.33	0.79	-1.42	2.73
- จำนวนผู้เรียนต่อห้อง	4.16	0.39	-1.11	1.87
- มิตรไมตรีระหว่างครูกับผู้เรียน	4.31	0.80	-1.09	0.94
- วินัยในการอยู่ร่วมกัน	4.03	0.89	-0.88	0.90
- สภาพแวดล้อมในโรงเรียน	4.32	0.92	-1.50	2.21
- แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	3.79	0.88	-0.52	0.21
- ความน่าสนใจของสภาพแวดล้อม	3.86	0.94	-0.72	0.32
- การปรับปรุงพัฒนาสิ่งแวดล้อม	3.81	0.89	-0.50	0.12
ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามผล				
- ระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามผล	3.82	0.91	-0.52	0.15
- กรอบและแนวทางการนิเทศ	4.43	0.68	-1.15	1.84
- ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ กำกับ ติดตามผล	3.85	0.91	-0.45	-0.23
- การสื่อสารสร้างความเข้าใจ	3.97	0.85	-0.61	0.17
- การนิเทศมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม	3.90	0.89	-0.48	-0.09
- วิธีวัดและเครื่องมือ	3.75	0.86	-0.33	-0.05
- การอำนวยความสะดวก	4.06	0.82	-0.53	-0.19

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 5 (ต่อ)

(n=308)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	Skewnes	Kurtosis
- ปรับเปลี่ยนรูปแบบการนิเทศให้เหมาะสม	4.078	0.85	-0.64	-0.09
- ใช้เป้าหมายเป็นแนวทางการนิเทศ กำกับติดตามผล	4.39	0.85	-1.62	3.04
- เน้นการประกันภายในไปสู่การปฏิบัติ	3.86	0.94	-0.45	-0.35
ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง				
- การประชาสัมพันธ์	3.87	0.93	-0.61	0.02
- รูปแบบการประชาสัมพันธ์	4.25	0.81	-0.82	0.16
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วม	3.86	0.92	-0.62	0.24
- เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม	3.93	0.96	-0.68	0.26
- กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.19	0.84	-0.92	0.65
- สร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม	3.76	0.90	-0.39	-0.09
- ระดมทรัพยากรบุคคล	4.03	0.87	-1.09	1.65
- เครือข่ายความร่วมมือ	4.06	0.89	-0.76	0.17
- การรายงานผล	4.05	0.91	-0.71	-0.06
ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู				
- การวิเคราะห์บุคลากร	4.04	0.81	-0.71	0.63
- สนับสนุนการศึกษาความรู้เพิ่มเติม	4.08	0.82	-0.92	1.22
- การพัฒนาทักษะวิชาการ	3.86	0.89	-0.53	-0.11
- แสวงหาความรู้และเทคนิคใหม่ ๆ	3.99	0.87	-0.56	0.09
- การพัฒนาวิชาชีพ	4.02	0.87	-0.63	0.14
- การมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพ	3.95	0.83	-0.46	-0.19
- สมาชิกองค์กรวิชาชีพ	3.93	0.87	-0.41	-0.42
- การจัดอบรมและพัฒนาวิชาชีพ	3.96	0.75	-0.26	-0.19
- บรรยากาศทางวิชาการ	3.91	0.91	-0.62	0.14
- ระบบฐานข้อมูลและเผยแพร่ผลงาน	3.86	1.01	-0.69	-0.09

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 5 พบว่า ด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ตัวแปรการใช้อำนาจตามตำแหน่ง ($\overline{X}$= 4.32, S.D.= 0.68) รองลงมาได้แก่ ตัวแปรจูงใจให้เห็นความสำคัญ ($\overline{X}$= 4.10, S.D.= 0.84) ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ตัวแปรการกระจายอำนาจและตัดสินใจร่วมกัน ($\overline{X}$= 3.84, S.D.= 0.90)

ด้านความคาดหวังสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ นโยบายจะสำเร็จได้จากความร่วมมือ ($\overline{X}$= 4.20, S.D.= 0.79) รองลงมาได้แก่ การรับรู้นโยบาย ($\overline{X}$= 4.19, S.D.= 0.86) ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ลักษณะของโรงเรียนในอนาคต ($\overline{X}$= 3.50, S.D.= 0.96)

ด้านการมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ การแต่งตั้งคณะทำงาน ($\overline{X}$= 4.23, S.D.= 0.72) รองลงมาได้แก่ การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ($\overline{X}$= 4.21, S.D.= 0.79) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ การวิเคราะห์และนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติร่วมกัน ($\overline{X}$= 3.73, S.D.= 0.96)

ด้านการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร ยกเว้นตัวแปรสารสนเทศหลากหลาย เหมาะสม เพียงพอ มีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ระบบการวัดและประเมินผลชัดเจน ($\overline{X}$= 4.35, S.D.= 0.83) รองลงมาได้แก่ หลักสูตรสอดคล้องกับเป้าหมาย ($\overline{X}$= 4.30, S.D.= 0.75) ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ สารสนเทศหลากหลาย เหมาะสม เพียงพอ ($\overline{X}$= 3.30, S.D.= 1.34)

ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนทุกตัวแปรมีค่าอยู่ในระดับมาก ยกเว้นตัวแปรวิธีการเรียนรู้อย่างหลากหลายที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน ($\overline{X}$= 4.03, S.D.= 0.84) รองลงมาได้แก่ เทคนิคการสอน ($\overline{X}$= 3.94, S.D.= 0.95) ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ วิธีการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ($\overline{X}$= 3.02, S.D.= 1.17)

ด้านบรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ สิ่งเอื้ออำนวยในห้องเรียน ($\overline{X}$= 4.33, S.D.= 0.79) รองลงมาได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ($\overline{X}$= 4.31, S.D.= 0.80) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ($\overline{X}$= 3.79, S.D.= 0.88)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามผลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ กรอบและแนวทางการนิเทศ ($\overline{X}$= 4.43, S.D.= 0.68) รองลงมาได้แก่ ใช้เป้าหมายเป็นแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตามผล ($\overline{X}$= 4.39, S.D.= 0.85) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ วิธีวัดและเครื่องมือ ($\overline{X}$= 3.75, S.D.= 0.86)

ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ รูปแบบการประชาสัมพันธ์ ($\overline{X}$= 4.25, S.D.= 0.81) รองลงมาได้แก่ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\overline{X}$= 4.19, S.D.= 0.84) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ สร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วม ($\overline{X}$= 3.76, S.D.= 0.90)

ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวแปร ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ สนับสนุนการศึกษาความรู้เพิ่มเติม ($\overline{X}$= 4.08, S.D= 0.82) รองลงมาได้แก่ การวิเคราะห์บุคลากร ($\overline{X}$= 4.04, S.D.= 0.81) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ระบบฐานข้อมูล และเผยแพร่ผลงาน ($\overline{X}$= 3.86, S.D.= 1.01)

นอกเหนือจากนี้ เมื่อพิจารณาลักษณะการแจกแจงของตัวแปรจากความเบ้ (skewness) และความโด่ง (kurtosis) พบว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้ายเห็นได้จากทุกค่ามีค่าเป็นลบ (-) แสดงว่าข้อมูลจะกองอยู่หนาแน่นที่ค่าสูง ๆ และ มีความโด่งขนาดเตี้ยแบน (platykurtic) เห็นได้จากค่าความโด่งส่วนใหญ่มีค่าไม่เกิน 3 แสดงว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีการกระจายของข้อมูลมาก (Joanes and Gill, 1998)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน มีดังนี้

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นขั้นตอนแรกของการวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่เก็บได้จากตัวอย่างว่ามีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคของ KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) และค่า Bartlett's Test of Sphericity โดยค่า KMO จะมีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 แบ่งเป็นช่วง และแปลความหมายได้ดังนี้ (Hair *et al.*, 2006)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

0.80 ขึ้นไป	เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบดีมาก
0.70 – 0.79	เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบดี
0.60 – 0.69	เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบปานกลาง
0.50 – 0.59	เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบน้อย
น้อยกว่า 0.50	ไม่เหมาะสมที่จะนำข้อมูลมาวิเคราะห์องค์ประกอบ

ส่วนสถิติทดสอบ Bartlett's Test ใช้ทดสอบว่าตัวแปรต่าง ๆมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ถ้า Bartlett's Test มีนัยสำคัญแสดงว่าตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน สามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ (สุภมาส อังศุโชติ, 2554)

ผลการศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนเก้าด้าน คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) ความคาดหวังสูง 3) การมีวิสัยทัศน์ และเป้าหมายที่ชัดเจน 4) การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ 5) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 6) บรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 7) การนิเทศ กำกับ ติดตามผล 8) การมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง และ 9) การพัฒนาวิชาชีพครู รวมทั้งหมด 85 ตัวแปร วิเคราะห์ด้วยวิธี factor analysis ที่มีการวัดความเหมาะสมของข้อมูลด้วยค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) มีค่าเท่ากับ 0.96 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 และ เข้าสู่ 1 จึงแสดงว่าข้อมูลที่มีความเหมาะสมที่จะใช้เทคนิคนี้ และค่า Bartlett's Test of Sphericity ทดสอบสมมุติฐานด้วยค่า Chi-square เท่ากับ 29487.79 ค่า df เท่ากับ 3486 และ ค่า significance เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนทั้งเก้าด้านมีความสัมพันธ์กัน จึงใช้ factor analysis ต่อไป แล้วหมุนแกนโดยวิธี orthogonal rotation แบบ varimax สกัดปัจจัยของตัวแปรโดยวิธี principal components พิจารณาค่า eigenvalue (λ) ที่มากกว่า 1 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2552) ซึ่งผลการศึกษาเชิงประจักษ์พบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาทั้งสามประเภทมีสิบเอ็ดองค์ประกอบ ซึ่งองค์ประกอบมีคุณลักษณะดังตารางที่ 6 ถึงตารางที่ 16 ดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 6 คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 1 ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครูของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

(n=308)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
1	ผู้บริหารใช้เทคนิควิธีการจูงใจบุคลากรโดยใช้คำพูดที่ประทับใจ เพื่อให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.77
2	ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการโน้มน้าว จูงใจให้บุคลากรยอมรับ และเต็มใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ	0.76
9	ผู้บริหารใช้อำนาจแฝง เช่น ความเชี่ยวชาญ เพื่อให้บุคลากรยอมรับ ศรัทธาทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ	0.75
4	ผู้บริหารสื่อสารเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดการยอมรับ	0.74
7	ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจในการบริหารงาน และตัดสินใจร่วมกัน รวมทั้งมีการเสริมพลังอำนาจในการทำงานร่วมกัน	0.73
5	ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องมีการสื่อสารเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนระหว่างบุคคลอย่างต่อเนื่อง	0.72
14	ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นให้ครู และบุคลากรเห็นว่าสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้	0.724
15	ผู้บริหารอธิบายและชี้แจงให้ครู และบุคลากรมองเห็นคุณค่าของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.71
21	ผู้บริหารและบุคลากรเข้าใจถึงแนวปฏิบัติเพื่อให้ภาพในอนาคตของสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสัมฤทธิ์ผล	0.67
22	ผู้บริหารใช้เป้าหมายและนโยบายในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนกระตุ้นให้บุคลากรร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ	0.65
79	บุคลากรได้รับการส่งเสริมในการแสวงหาความรู้ และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ในการสอนอยู่เสมอ	0.63
80	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาวิชาชีพของตนตามความรู้ความสามารถ และหน้าที่ที่รับผิดชอบ	0.57
83	การจัดอบรมสัมมนาหรือการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาผู้เรียน	0.56
82	โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการ และวิชาชีพของตนอย่างต่อเนื่อง	0.55

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
81	การพัฒนาบุคลากรโดยสนองตอบต่อความต้องการและความจำเป็นร่วมกันของทุกฝ่ายในโรงเรียนซึ่งบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	0.54
84	โรงเรียนส่งเสริมการบรรยากาศทางวิชาการ โดยจัดให้มีเวทีเสวนาสำหรับบุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทักษะซึ่งกันและกัน	0.54
85	โรงเรียนมีระบบฐานข้อมูล และระบบการเผยแพร่ผลงานความเชี่ยวชาญของบุคลากร	0.53
46	ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลที่ครอบคลุมคุณภาพผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธพิสัย ด้านทักษะ และด้านจริยธรรม	0.50
61	การนิเทศ กำกับ ติดตามผล มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสมของครูที่มีผลต่อคุณภาพของผู้เรียน	0.50
62	กำหนดวิธีวัด และเครื่องมือในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานให้ครอบคลุม	0.50
40	เนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมีการบูรณาการร่วมกับรายวิชาอื่นอย่างกว้างขวาง	0.49
57	โรงเรียนมีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามผล การดำเนินการตามนโยบายทั้งในระดับทีมงานนโยบาย และระดับทีมงานผู้ปฏิบัติ	0.49
55	สภาพแวดล้อมของโรงเรียนดึงดูดใจ ทำให้อยากมาโรงเรียน	0.49
56	โรงเรียนมีการปรับปรุง และพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ	0.47
54	บริเวณโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้หลากหลายที่ส่งเสริมการเรียนของผู้เรียน	0.46
45	ครูมีวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไข และพัฒนาการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	0.41

ค่า eigenvalue 14.69 ร้อยละความแปรปรวน 17.49

จากตารางที่ 6 พบว่า มีค่า eigenvalue มีค่าเท่ากับ 14.69 และมีค่าความแปรปรวนร่วม ร้อยละ 17.49 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด ซึ่งมีคุณลักษณะตามยี่สิบหกตัวแปร โดยมีตัวแปร ผู้บริหารใช้เทคนิควิธีการจูงใจบุคลากรโดยใช้คำพูดที่ประทับใจ เพื่อให้บุคลากร เห็นความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรมากที่สุด (0.77) และตัวแปรครู

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มีวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไข และพัฒนาการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรน้อยที่สุด (0.41)

ตารางที่ 7 คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 2 การรับรู้และความตระหนักของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

(n=308)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
10	ผู้บริหาร และบุคลากรรับรู้นโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากต้นสังกัด	0.77
18	ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดเป้าหมาย แนวทางการปฏิบัติตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.76
17	ผู้บริหาร และบุคลากรมีความคาดหวังต่อความสำเร็จในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสูงอย่างชัดเจน	0.75
3	ผู้บริหารสามารถสื่อสารให้บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างชัดเจน	0.74
6	ผู้บริหารใช้อำนาจที่มีอยู่ตามตำแหน่ง เพื่อให้บุคลากรของสถานศึกษาทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ	0.72
16	ผู้บริหารมีค่านิยมในการบริหารเพื่อการเปลี่ยนแปลง และมีความคาดหวังในความสำเร็จของโรงเรียนในระดับสูง	0.69
13	ผู้บริหารกระตุ้นครู และบุคลากรให้เห็นว่านโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะสำเร็จลงได้หากทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือ	0.69
8	บุคลากรมีอิสระในการทำงาน และมีความเป็นผู้นำในงานที่รับผิดชอบ	0.68
24	ผู้บริหารส่งเสริมบรรยากาศให้บุคลากรได้ทำงานร่วมกัน มีความรู้สึกร่วมยอมรับเต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย	0.67
25	กระตุ้นให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพของตนในการทำงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ	0.66
26	มอบอำนาจหน้าที่แก่บุคลากรแต่ละระดับอย่างชัดเจน และเหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละบุคคล	0.65

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
70	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชน/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งร่วมคิด ร่วมดำเนินการและร่วมประเมินผล	0.65
71	โรงเรียนมีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมเยี่ยมโรงเรียน เยี่ยมชั้นเรียน เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันดี และให้เห็นความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.64
74	โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน และระหว่างหน่วยงานอื่น	0.62
73	การระดมทรัพยากรบุคคลจากชุมชน และแหล่งต่าง ๆ เพื่อร่วมมือในการดำเนินการตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนบรรลุผลสำเร็จ	0.61
75	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานให้ชุมชน/ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ	0.60
48	บรรยากาศในห้องเรียนมีชีวิตชีวา กระตุ้น และท้าทายให้เกิดการเรียนรู้	0.60
72	สร้างบรรยากาศที่สนับสนุนให้ชุมชน/ผู้ปกครองมีส่วนรวมในการกำหนดทิศทาง และเป้าหมายของสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.60
50	จำนวนผู้เรียนต่อห้องมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน	0.59
49	ห้องเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการจัดกิจกรรมของครู และผู้เรียน	0.58
51	สภาพบรรยากาศมีความเป็นมิตรไมตรีระหว่างครูกับผู้เรียน	0.56
52	ผู้เรียนมีวินัยในการอยู่ร่วมกันยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	0.54
66	โรงเรียนได้เน้นมาตรฐานการประกันภายคุณภาพในไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมุ่งมั่น	0.53

ค่า eigenvalue 14.58 ร้อยละความแปรปรวน 17.36

จากตารางที่ 7 พบว่า มีค่า eigenvalue เท่ากับ 14.58 และมีค่าความแปรปรวนร่วมร้อยละ 17.36 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด ซึ่งมีคุณลักษณะตามยี่สิบสามตัวแปร โดยมีตัวแปรผู้บริหารและบุคลากรรับรู้นโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากต้นสังกัด มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรมากที่สุด (0.77) และตัวแปร โรงเรียนได้เน้นมาตรฐานการประกันภายคุณภาพในไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมุ่งมั่น มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรน้อยที่สุด (0.53)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 8 คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 3 เป้าหมายและความคาดหวังของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

(n=308)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
11	ผู้บริหาร และบุคลากร ศึกษากฎหมาย นโยบาย รวมทั้งความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.82
12	ผู้บริหาร และบุคลากรรับรู้ถึงลักษณะของโรงเรียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ต้องการในอนาคต	0.78
19	สถานศึกษา ประกาศเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงานตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.75
20	ผู้บริหารสามารถอธิบายให้บุคลากรเข้าใจถึงเป้าหมายในอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน	0.61
23	ผู้บริหาร บุคลากรร่วมกันวิเคราะห์ และแปลงนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา	0.59
47	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาความก้าวหน้าของผู้เรียน	0.42

ค่า eigenvalue 5.85 ร้อยละความแปรปรวน 6.97

จากตารางที่ 8 พบว่า มีค่า eigenvalue เท่ากับ 5.85 และ มีค่าความแปรปรวนร่วมร้อยละ 6.97 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด ซึ่งมีคุณลักษณะตามหกตัวแปร โดยมีตัวแปรผู้บริหาร และบุคลากร ศึกษากฎหมาย นโยบาย รวมทั้งความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าน้ำหนักค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรมากที่สุด (0.82) และตัวแปรผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาความก้าวหน้าของผู้เรียน มีค่าน้ำหนักค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรน้อยที่สุด (0.42)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 9 คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 4 กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

(n=308)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
28	กำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.68
27	แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรม ตามกรอบนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.67
30	ผู้บริหาร และบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรอย่างชัดเจน	0.62
29	หลักสูตรของสถานศึกษามีคุณภาพ โดยมาจากความร่วมมือของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย	0.61
31	ครูใช้หลักสูตรเพื่อเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการเรียนการสอน	0.60
33	ครูได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ และทักษะในการเลือกสรร การใช้และการผลิตนวัตกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้	0.50
43	ครูใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย และคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน	0.47

ค่า eigenvalue 5.44 ร้อยละความแปรปรวน 6.48

จากตารางที่ 9 พบว่า มีค่า eigenvalue เท่ากับ 5.44 และมีค่าความแปรปรวนร่วมร้อยละ 6.48 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด ซึ่งมีคุณลักษณะตามเจ็ดตัวแปร โดยมีตัวแปรกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรมากที่สุด (0.68) และตัวแปรครูใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย และคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน มีค่าน้ำหนักค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรน้อยที่สุด (0.47)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 5 การพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

(n=308)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
32	โรงเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย หลากหลายอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	0.75
34	ครูมีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทุกด้าน	0.61
36	ครูมีเทคนิคการติดตามประเมินผลนักเรียนได้ผลอย่างชัดเจน	0.56
35	โรงเรียนมีระบบการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน	0.54

ค่า eigenvalue 4.23 ร้อยละความแปรปรวน 5.05

จากตารางที่ 10 พบว่า มีค่า eigenvalue เท่ากับ 4.23 และมีค่าความแปรปรวนร่วมร้อยละ 5.05 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด ซึ่งมีคุณลักษณะตามสี่ตัวแปร โดยมีตัวแปรโรงเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย หลากหลายอย่างเหมาะสมและเพียงพอ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรมากที่สุด (0.75) และตัวแปรโรงเรียนมีระบบการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจนมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรน้อยที่สุด (0.54)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 11 คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 6 การมีส่วนร่วมของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

(n=308)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
67	โรงเรียนประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปยังชุมชน ผู้ปกครอง	0.66
68	โรงเรียนใช้ช่องทางที่หลากหลายในการประชาสัมพันธ์สื่อสารแบบสองทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน และสมาชิกในชุมชน	0.59
69	โรงเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเพื่อความสำเร็จของการดำเนินการตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.54
44	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการแสดงออก และมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างเหมาะสม	0.43

ค่า eigenvalue 3.79 ร้อยละความแปรปรวน 4.51

จากตารางที่ 11 พบว่า มีค่า eigenvalue เท่ากับ 3.79 และมีค่าความแปรปรวนร่วม ร้อยละ 4.51 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด ซึ่งมีคุณลักษณะตามสี่ตัวแปร โดยมีตัวแปรโรงเรียนประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปยังชุมชน ผู้ปกครอง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรมากที่สุด (0.66) และตัวแปรครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการแสดงออก และมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างเหมาะสม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรน้อยที่สุด (0.43)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 12 คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 7 การสื่อสารของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

(n=308)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
60	ระบบการสื่อสารสร้างความเข้าใจกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตามผลทั่วทั้งองค์กร	0.56
59	บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในความสำคัญของการนิเทศติดตามผล	0.51

ค่า eigenvalue 3.48 ร้อยละความแปรปรวน 4.14

จากตารางที่ 12 พบว่า มีค่า eigenvalue เท่ากับ 3.48 และมีค่าความแปรปรวนร่วม ร้อยละ 4.14 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด ซึ่งมีคุณลักษณะตามสองตัวแปร โดยมีตัวแปรระบบการสื่อสารสร้างความเข้าใจกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตามผล ทั่วทั้งองค์กรมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรมากที่สุด (0.56) และตัวแปรบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในความสำคัญของการนิเทศ ติดตามผล มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรน้อยที่สุด (0.51)

ตารางที่ 13 คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 8 ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

(n =308)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
39	ครูมีเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการสอนที่ชัดเจน	0.55
38	ครูจัดวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ออกแบบไว้ล่วงหน้าอย่างมีขั้นตอน และเป็นระบบ	0.50
41	เนื้อหาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.49
42	ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ในเนื้อหาได้อย่างหลากหลาย	0.45
37	โรงเรียนมีระบบการวัดผลประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน	0.40

ค่า eigenvalue 2.85 ร้อยละความแปรปรวน 3.39

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 13 พบว่า มีค่า eigenvalue เท่ากับ 2.85 และ มีค่าความแปรปรวนร่วม ร้อยละ 3.39 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด ซึ่งมีคุณลักษณะตามห้าตัวแปร โดยมีตัวแปรครูมีเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ของการสอนที่ชัดเจน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรมากที่สุด (0.55) และตัวแปรโรงเรียนมีระบบการวัดผลประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรน้อยที่สุด (0.40)

ตารางที่ 14 คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 9 การพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

(n=308)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
76	โรงเรียนมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างใกล้ชิด เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง และสิ่งที่ควรพัฒนาของบุคลากรแต่ละคน	0.76
77	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรแสวงหา แลกเปลี่ยนความรู้ เพิ่มทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย	0.70
78	บุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะด้านวิชาการที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	0.57

ค่า eigenvalue 2.72 ร้อยละความแปรปรวน 3.24

จากตารางที่ 14 พบว่า มีค่า eigenvalue เท่ากับ 2.72 และมีค่าความแปรปรวนร่วม ร้อยละ 3.24 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด ซึ่งมีคุณลักษณะตามสามตัวแปร โดยมีตัวแปรโรงเรียนมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างใกล้ชิด เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็ง และสิ่งที่ควรพัฒนาของบุคลากรแต่ละคน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรมากที่สุด (0.76) และตัวแปรบุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะด้านวิชาการที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรน้อยที่สุด (0.57)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 15 คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 10 บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

(n =308)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
53	สภาพแวดล้อมของโรงเรียนจัดเป็นระบบ ระเบียบสะอาด ร่มรื่น สวยงาม	0.64
58	การกำหนดกรอบ และแนวทางในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลอย่างชัดเจน	0.41

ค่า eigenvalue 2.70 ร้อยละความแปรปรวน 3.21

จากตารางที่ 15 พบว่า มีค่า eigenvalue เท่ากับ 2.70 และมีค่าความแปรปรวนร่วม ร้อยละ 3.21 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด ซึ่งมีคุณลักษณะตามสองตัวแปร โดยมีตัวแปรสภาพแวดล้อมของโรงเรียนจัดเป็นระบบ ระเบียบสะอาด ร่มรื่น สวยงาม มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรมากที่สุด (0.64) และตัวแปรการกำหนดกรอบ และแนวทางในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลอย่างชัดเจน มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรน้อยที่สุด (0.41)

ตารางที่ 16 คุณลักษณะองค์ประกอบที่ 11 การนิเทศ กำกับ ติดตามของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

(n =308)

ข้อ	รายการ	น้ำหนัก
64	โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานให้เหมาะสมทันสมัยอยู่เสมอ	0.55
63	โรงเรียนจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ระบบ และกลไกการนิเทศ กำกับ ติดตามผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	0.51

ค่า eigenvalue 2.04 ร้อยละความแปรปรวน 2.42

จากตารางที่ 16 พบว่า มีค่า eigenvalue เท่ากับ 2.04 และมีค่าความแปรปรวนร่วม ร้อยละ 2.42 ของความแปรปรวนร่วมทั้งหมด ซึ่งมีคุณลักษณะตามสองตัวแปร โดยมีตัวแปรโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานให้เหมาะสมทันสมัยอยู่เสมอ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรมากที่สุด (0.55) และตัวแปรโรงเรียนจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ระบบ และกลไกการนิเทศ กำกับ ติดตามผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรน้อยที่สุด (0.51)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การทดสอบจำแนกองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 17 ค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig
ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	ระหว่างกลุ่ม	4.61	2	2.30	4.35	0.01
	ภายในกลุ่ม	161.37	305	0.53		
	รวม	165.97	307			
การรับรู้ และความตระหนัก	ระหว่างกลุ่ม	3.23	2	1.61	3.44	0.03
	ภายในกลุ่ม	143.23	305	0.47		
	รวม	146.46	307			
เป้าหมาย และความคาดหวัง	ระหว่างกลุ่ม	2.51	2	1.26	2.14	0.12
	ภายในกลุ่ม	179.31	305	0.59		
	รวม	181.83	307			
กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	4.37	2	2.14	4.85	.00
	ภายในกลุ่ม	137.47	305	0.41		
	รวม	141.83	307			
การพัฒนาหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	10.20	2	5.11	7.04	.00
	ภายในกลุ่ม	220.76	305	0.72		
	รวม	230.96	307			
การมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	4.74	2	2.37	4.28	.02
	ภายในกลุ่ม	168.76	305	0.55		
	รวม	173.50	307			
การสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	3.13	2	1.56	2.40	.09
	ภายในกลุ่ม	198.34	305	0.65		
	รวม	201.47	307			

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 17 (ต่อ)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig
ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2.20	2	1.10	2.11	.12
	ภายในกลุ่ม	159.01	305	0.52		
	รวม	160.21	307			
การพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2.15	2	1.08	2.06	.13
	ภายในกลุ่ม	159.51	305	0.52		
	รวม	161.66	307			
บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2.87	2	1.43	3.29	.04
	ภายในกลุ่ม	133.19	305	0.44		
	รวม	136.06	307			
การนิเทศ กำกับ ติดตาม	ระหว่างกลุ่ม	8.60	2	4.33	6.80	.00
	ภายในกลุ่ม	192.79	305	0.63		
	รวม	201.39	307			

จากตารางที่ 17 ค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน พบว่าองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน มีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน 4 รายการ คือ 1) เป้าหมายและความคาดหวัง 2) การสื่อสาร 3) ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน 4) การพัฒนาบุคลากร ส่วนองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีทั้งหมดเจ็ดรายการ จึงนำไปทดสอบความแตกต่างเฉลี่ยเปรียบเทียบรายคู่เชิงซ้อนหลายคู่พร้อมกัน (multiple comparisons) ด้วยเทคนิควิธี Scheffe’s multiple contrasts

ผลการทดสอบ Scheffe’s multiple contrasts จำแนกได้สองประเภท คือ ค่าเฉลี่ยความแตกต่างขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งรายการในโรงเรียนหนึ่งคู่ (ตารางที่ 18 ถึงตารางที่ 19) ค่าเฉลี่ยความแตกต่างขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งรายการในโรงเรียนสองคู่ (ตารางที่ 20) ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งรายการในโรงเรียนหนึ่งคู่ระหว่างโรงเรียน Sister school กับ Asean focus school

ที่	องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ยความแตกต่าง	Sig.
1	การพัฒนาหลักสูตร	0.4 8*	0.00
2	การมีส่วนร่วม	0.32*	0.02
3	บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้	0.25*	0.04

* ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05

จากตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งรายการในโรงเรียนหนึ่งคู่ระหว่างโรงเรียน Sister school กับ Asean focus school พบว่า โรงเรียนประเภท Sister school กับ Asean focus school มีองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวนสามรายการ โดยมีการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (0.48) และบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด (0.25)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งรายการในโรงเรียนหนึ่งคู่ระหว่างโรงเรียน Buffer school กับ Asean focus school

ที่	องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ยความแตกต่าง	Sig.
1	ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.33*	0.02
2	การรับรู้และความตระหนัก	0.27*	0.040

* ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05

จากตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งรายการในโรงเรียนหนึ่งคู่ระหว่างโรงเรียน Buffer school กับ Asean focus school พบว่าโรงเรียนประเภท Buffer school กับ Asean focus school มีองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวนสองรายการ โดยมีภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (0.33) และการรับรู้ และความตระหนักมีค่าเฉลี่ยน้อยสุด (0.27)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งรายการในโรงเรียนสองคู่

ที่	องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา	คู่กลุ่มโรงเรียนที่ต่าง	ค่าเฉลี่ยความแตกต่าง	Sig.
1	กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล	Sister school กับ Asean focus school	0.28*	0.03
		Buffer school กับ Asean focus school	0.31*	0.02
2	การนิเทศ กำกับ ติดตาม	Sister school กับ Asean focus school	0.37*	0.01
		Buffer school กับ Asean focus school	0.44*	0.00

* ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05

จากตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยความแตกต่างขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนหนึ่งรายการในโรงเรียนสองคู่ พบว่า โรงเรียนประเภท Buffer school กับ Asean focus school มีองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวนสองรายการ คือ ด้านกระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล และด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 21 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 1

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	0.957	0.917	0.916	0.18

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู

จากตารางที่ 21 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.957 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.917 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนได้ร้อยละ 91.70 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.18

ตารางที่ 22 การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา ที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 1

	Model	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
1	Regression	111.87	1	111.87	3360.31	00**
	Residual	10.19	306	0.03		
	Total	122.06	307			

a. Predictors: (Constant), ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู

b. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 22 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง สามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ตารางที่ 23 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Model	ค่าคงที่/ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
		B	Std. Error	β		
1	ค่าคงที่	0.77	0.06		13.65	0.00**
	ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.82	0.01	0.96	57.97	0.00**
	$SE_{est} = \pm 0.182$					
	$R = .957$; $R^2 = .917$; $F = 3360.31$; p-value = 0.00					

a. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 23 พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.957 และสามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครูได้ร้อยละ 91.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.18 และ สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ $\hat{Y} = 0.77 + 0.82$ (ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 24 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 2

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
2	0.985	0.970	0.970	0.11

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก

จากตารางที่ 24 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.985 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.970 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนได้ร้อยละ 97.00 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.11

ตารางที่ 25 การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 2

	Model	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
2	Regression	118.38	2	59.19	4909.35	0.00**
	Residual	3.68	305	.01		
	Total	122.06	307			

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก

b. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 25 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง สามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 26 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้ และความตระหนักกับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Model	ค่าคงที่/ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
		B	Std. Error	β		
2	ค่าคงที่	0.36	0.04		9.58	0.00**
	- ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.55	0.02	0.64	37.62	0.00**
	- การรับรู้และความตระหนัก	0.36	0.02	0.39	23.24	0.00**
	SE_{est} = ± 0.11					
	R = 0.985; R^2 = 0.970; F = 4909.35; p-value = .00					

a. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 26 พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนักมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.985 และสามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนักได้ร้อยละ 97.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.11 และสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ $\hat{Y}$ = 0.36 + 0.55 (ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู) + 0.36 (การรับรู้ และความตระหนัก)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 27 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 3

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
3	0.993	0.986	0.986	0.08

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง

จากตารางที่ 27 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.993 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.986 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนได้ร้อยละ 98.60 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.08

ตารางที่ 28 การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 3

	Model	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
3	Regression	120.32	3	40.11	6989.02	0.00**
	Residual	1.74	304	.01		
	Total	122.06	307			

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง

b. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 28 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และตัวแปรพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง สามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ตารางที่ 29 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Model	ค่าคงที่/ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
		B	Std. Error	β		
3	ค่าคงที่	0.24	0.03		8.85	0.00**
	- ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.48	0.01	0.56	44.62	0.00**
	- การรับรู้ และความตระหนัก	0.33	0.01	0.36	30.51	0.00**
	- เป้าหมาย และความคาดหวัง	0.14	0.01	0.17	18.35	0.00**

$SE_{est} = \pm 0.08$

$R = 0.993$; $R^2 = 0.986$; $F = 6989.02$; p-value = 0.00

a. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 29 พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวังมีความสัมพันธ์ กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.993 และสามารถพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวังได้ร้อยละ 98.60 อย่างมี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.075 และสมการพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ Ý = 0.24 + 0.48 (ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู) + 0.33 (การรับรู้และความตระหนัก) + 0.14 (เป้าหมายและความคาดหวัง)

ตารางที่ 30 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 4

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
4	0.995	0.990	0.990	0.06

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร

จากตารางที่ 30 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.995 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.990 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนได้ร้อยละ 99.00 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.06

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 31 การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 4

	Model	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
4	Regression	120.86	4	30.22	7628.10	0.00**
	Residual	1.20	303	.00		
	Total	122.06	307			

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร

b. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 31 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และตัวแปรพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตรมีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง สามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 32 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Model	ค่าคงที่/ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
		B	Std. Error	β		
4	ค่าคงที่	0.23	0.02		10.11	0.00**
	- ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.47	0.01	0.54	51.90	0.00**
	- การรับรู้และความตระหนัก	0.28	0.01	0.31	28.59	0.00**
	- เป้าหมายและความคาดหวัง	0.14	.0.01	0.17	21.93	0.00**
	- การพัฒนาหลักสูตร	0.07	0.01	0.09	11.72	0.00**

$SE_{est} = \pm 0.06$

$R = 0.995$; $R^2 = 0.990$; $F = 7628.10$; p-value = 0.00

a. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 32 พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.995 และสามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร ได้ร้อยละ 99.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.06 และ สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ Ý = 0.23 + 0.47 (ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู) +0.28 (การรับรู้และความตระหนัก) + 0.14 (เป้าหมายและความคาดหวัง) + 0.07 (การพัฒนาหลักสูตร)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 33 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 5

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
5	0.997	0.994	0.994	0.05

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล

จากตารางที่ 33 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.997 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.994 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนได้ร้อยละ 99.40 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.05

ตารางที่ 34 การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 5

	Model	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
5	Regression	121.33	5	24.27	10049.89	0.00**
	Residual	0.73	302	0.00		
	Total	122.06	307			

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล

b. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 34 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และตัวแปรพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการกิจกรรมและการประเมินผล มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง สามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ตารางที่ 35 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการกิจกรรม และการประเมินผล กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Model	ค่าคงที่/ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
		B	Std. Error	β		
5	ค่าคงที่	0.12	0.02		6.27	0.00**
	- ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.39	0.01	0.46	45.00	0.00**
	- การรับรู้ และความตระหนัก	0.28	0.01	0.31	36.52	0.00**
	- เป้าหมาย และความคาดหวัง	0.13	0.01	0.15	25.90	0.00**
	- การพัฒนาหลักสูตร					
	- กระบวนการ กิจกรรม	0.07	0.01	0.09	15.13	0.00**
	และการประเมินผล	0.10	0.01	0.11	13.97	0.00**

$SE_{est} = \pm 0.05$

$R = 0.997$; $R^2 = 0.994$; $F = 10049.89$; p-value = 0.00

a. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 35 พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.997 และ สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผลได้ร้อยละ 99.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.05 และ สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ Ý = 0.12 + 0.39 (ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู) + 0.28 (การรับรู้และความตระหนัก) + 0.13 (เป้าหมายและความคาดหวัง) + 0.07 (การพัฒนาหลักสูตร) + 0.10 (กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล)

ตารางที่ 36 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 6

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
6	0.998	0.996	0.996	0.04

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน

จากตารางที่ 36 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.998 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.996 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนได้ร้อยละ 99.60 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.040

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 37 การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 6

	Model	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
6	Regression	121.56	6	20.26	12055.18	0.00**
	Residual	0.51	301	.00		
	Total	122.06	307			

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน

b. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 37 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และตัวแปรพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง สามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 38 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Model	ค่าคงที่/ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
		B	Std. Error	β		
6	ค่าคงที่	0.10	0.02		6.47	0.00**
	- ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.38	0.01	0.44	51.23	0.00**
	- การรับรู้ และความตระหนัก	0.27	0.01	0.30	41.21	0.00**
	- เป้าหมาย และความคาดหวัง	0.11	0.00	0.14	27.18	0.00**
	- การพัฒนาหลักสูตร	0.06	0.00	0.09	16.82	0.00**
	- กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล	0.09	0.01	0.10	14.97	0.00**
	- ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน	0.06	0.01	0.07	11.53	0.00**

$SE_{est} = \pm 0.04$

$R = 0.998$; $R^2 = 0.996$; $F = 12055.18$; p-value = 0.00

a. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 38 พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.998 และสามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนได้ร้อยละ 99.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ± .04 และสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ Ý = 0.10 + 0.38 (ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู) + 0.27 (การรับรู้และความตระหนัก) + 0.11 (เป้าหมายและความคาดหวัง) + 0.06 (การพัฒนาหลักสูตร) + 0.09 (กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล) + 0.06 (ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน)

ตารางที่ 39 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 7

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
7	0.999	0.997	0.997	.03

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม

จากตารางที่ 39 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.999 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.997 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนได้ร้อยละ 99.70 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.03

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 40 การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 7

	Model	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
7	Regression	121.71	7	17.39	15039.59	0.00**
	Residual	.35	300	.00		
	Total	122.06	307			

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม

b. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 40 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และตัวแปรพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง สามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 41 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Model	ค่าคงที่/ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
		B	Std. Error	β		
7	ค่าคงที่	0.08	0.01		5.83	0.00**
	- ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.35	0.01	0.41	54.69	0.00**
	- การรับรู้ และความตระหนัก	0.27	0.01	0.30	50.45	0.00**
	- เป้าหมาย และความคาดหวัง	0.09	0.00	0.11	22.95	0.00**
	- การพัฒนาหลักสูตร					
	- กระบวนการ กิจกรรม	0.06	0.00	0.09	19.56	0.00**
	และการประเมินผล	0.09	0.01	0.10	17.11	0.00**
	- ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน	0.06	0.00	0.07	13.76	0.00**
	- การมีส่วนร่วม	0.05	0.01	0.06	11.73	0.00**

$SE_{est} = \pm .03$

$R = 0.999$; $R^2 = 0.997$; $F = 15039.59$; p-value = 0.00

a. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 41 พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.999 และสามารถ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม ได้ร้อยละ 99.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.03 และ สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตรกระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ Ý = 0.08 + 0.35 (ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู) + 0.27 (การรับรู้และความตระหนัก) + 0.09 (เป้าหมายและความคาดหวัง) + 0.06 (การพัฒนาหลักสูตร) + 0.09 (กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล) + 0.06 (ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน) + 0.05 (การมีส่วนร่วม)

ตารางที่ 42 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 8

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
8	0.999	0.998	0.998	0.03

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร

จากตารางที่ 42 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.999 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.998 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนได้ร้อยละ 99.80 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.03

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 43 การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 8

	Model	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
8	Regression	121.84	8	15.30	20144.81	0.00**
	Residual	0.23	299	.00		
	Total	122.06	307			

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนักเป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผลประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร

b. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 43 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และตัวแปรพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง สามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 44 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากรกับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Model	ค่าคงที่/ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
		B	Std. Error	β		
8	ค่าคงที่	0.04	0.01		3.71	0.00**
	- ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.35	0.01	0.40	65.42	0.00**
	- การรับรู้ และความตระหนัก	0.27	0.00	0.30	62.15	0.00**
	- เป้าหมาย และความคาดหวัง	0.08	0.00	0.10	24.43	0.00**
	- การพัฒนาหลักสูตร	0.06	0.00	0.08	23.12	0.00**
	- กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล	0.08	0.00	0.09	19.86	0.000**
	- ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน	0.06	0.00	0.06	15.98	0.00**
	- การมีส่วนร่วม	0.06	0.00	0.07	14.90	0.00**
	- การพัฒนาบุคลากร	0.04	0.00	0.04	12.64	0.00**

$SE_{est} = \pm .04$

$R = 0.999$; $R^2 = 0.998$; $F = 20144.81$; p-value = 0.00

a. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 44 พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร มีความสัมพันธ์กับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.999 และ สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร ได้ร้อยละ 99.80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.03 และสมการพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

Ý = 0.04 + 0.35 (ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู) + 0.27 (การรับรู้และความตระหนัก) + 0.08 (เป้าหมายและความคาดหวัง) + 0.06 (การพัฒนาหลักสูตร) + 0.08 (กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล) + 0.06 (ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน) + 0.06 (การมีส่วนร่วม) + 0.04 (การพัฒนาบุคลากร)

ตารางที่ 45 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 9

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
9	0.999	0.999	0.999	0.02

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร

จากตารางที่ 45 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.999 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.999 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ได้ร้อยละ 99.90 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.02

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 46 การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 9

	Model	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
9	Regression	121.91	9	13.55	20144.81	0.00**
	Residual	0.15	298	0.00		
	Total	122.06	307			

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร

b. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 46 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และตัวแปรพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง สามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 47 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสารกับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Model	ค่าคงที่/ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
		B	Std. Error	β		
9	ค่าคงที่	0.04	0.01		4.52	0.00**
	- ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.32	0.01	0.38	69.45	0.00**
	- การรับรู้และความตระหนัก	0.27	0.00	0.30	76.61	0.00**
	- เป้าหมายและความคาดหวัง	0.08	0.00	0.10	29.54	0.00**
	- การพัฒนาหลักสูตร	0.06	0.00	0.08	27.58	0.00**
	- กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล	0.08	0.00	0.09	23.22	0.00**
	- ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน	0.05	0.00	0.06	18.97	0.00**
	- การมีส่วนร่วม	0.06	0.00	0.07	18.50	0.00**
	- การพัฒนาบุคลากร	0.04	0.00	0.04	14.38	0.00**
	- การสื่อสาร	0.03	0.00	0.04	12.50	0.00**

$SE_{est} = \pm 0.02$

$R = 0.999$; $R^2 = 0.999$; $F = 27214.92$; p-value = 0.00

a. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 47 พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.999 และสามารถพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและ ความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร ได้ร้อยละ 99.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.02 และสมการพยากรณ์ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ Ý = 0.04 + 0.32 (ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู) + 0.27 (การรับรู้และความตระหนัก) + 0.08 (เป้าหมายและความคาดหวัง) + 0.06 (การพัฒนาหลักสูตร) + 0.08 (กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล) + 0.05 (ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน) + 0.06 (การมีส่วนร่วม) + 0.04 (การพัฒนาบุคลากร) + 0.03 (การสื่อสาร)

ตารางที่ 48 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 10

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
10	1.000	0.999	0.999	0.02

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การกำกับนิเทศ ติดตาม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 48 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 1.00 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.999 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การกำกับ นิเทศ ติดตาม พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ได้ร้อยละ 99.90 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.02

ตารางที่ 49 การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนาย ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 10

Model		Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
10	Regression	121.97	10	12.20	38906.54	0.00**
	Residual	0.09	297	0.00		
	Total	122.06	307			

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การกำกับ นิเทศ ติดตาม

b. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 49 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การกำกับ นิเทศ ติดตาม มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง สามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 50 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การนิเทศ กำกับ ติดตาม กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Model	ค่าคงที่/ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
		B	Std. Error	β		
10	ค่าคงที่	0.03	0.01		3.87	0.00**
	- ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.31	0.00	0.36	77.91	0.00**
	- การรับรู้ และความตระหนัก	0.27	0.00	0.30	96.62	0.00**
	- เป้าหมาย และความคาดหวัง	0.08	0.00	0.10	38.15	0.00**
	- การพัฒนาหลักสูตร	0.06	0.00	0.08	34.21	0.00**
	- กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล	0.08	0.00	0.08	27.33	0.00**
	- ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน	0.05	0.00	0.06	21.96	0.00**
	- การมีส่วนร่วม	0.05	0.00	0.06	21.90	0.00**
	- การพัฒนาบุคลากร	0.04	0.00	0.04	18.84	0.00**
	- การสื่อสาร	0.04	0.00	0.05	16.55	0.00**
	- การนิเทศ กำกับติดตาม	0.03	0.00	0.03	13.27	0.00**

$SE_{est} = \pm .02$

$R = 1.000$; $R^2 = 0.999$; $F = 38906.54$; p-value = 0.00

a. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 50 พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การนิเทศ กำกับ ติดตาม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 1.00 และสามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตรกระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การนิเทศ กำกับ ติดตาม ได้ร้อยละ 99.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.02 และ สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การนิเทศ กำกับ ติดตาม สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ $\hat{Y} = 0.03 + 0.31$ (ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู) + 0.27 (การรับรู้ และความตระหนัก) + 0.08 (เป้าหมายและความคาดหวัง) + 0.06 (การพัฒนาหลักสูตร) + 0.08 (กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล) + 0.05 (ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน) + 0.05 (การมีส่วนร่วม) + 0.04 (การพัฒนาบุคลากร) + 0.0346 (การสื่อสาร) + 0.03 (การนิเทศ กำกับ ติดตาม)

ตารางที่ 51 ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของสมการการถดถอยพหุคูณองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 11

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
11	1.000	0.999	0.999	0.01

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การกำกับ นิเทศ ติดตาม บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 51 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 1.000 และกำลังสองของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเท่ากับ 0.999 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การกำกับ นิเทศ ติดตาม บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ พยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ได้ร้อยละ 99.90 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่าเท่ากับ 0.014

ตารางที่ 52 การตรวจสอบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่สามารถทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบที่ 11

Model		Sum of Squares	df	Mean Squares	F	P
11	Regression	121.10	11	11.09	53609.79	0.00**
	Residual	.06	296	0.00		
	Total	122.16	307			

a. Predictors: (Constant) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และ ความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การกำกับ นิเทศ ติดตาม บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้

b. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 52 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าค่าความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน และตัวแปรพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การกำกับ นิเทศ ติดตาม บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง สามารถนำไปสร้างเป็นสมการต่อไปได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 53 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การนิเทศ กำกับ ติดตาม บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

Model	ค่าคงที่/ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	p-value
		B	Std. Error	β		
11	ค่าคงที่	-0.01	0.01		-83	0.00**
	- ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	0.31	0.00	0.36	96.40	0.00**
	- การรับรู้ และความตระหนัก	0.27	0.00	0.30	117.32	0.00**
	- เป้าหมาย และความคาดหวัง	0.08	0.00	0.10	45.83	0.00**
	- การพัฒนาหลักสูตร	0.05	0.00	0.07	37.88	0.00**
	- กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล	0.08	0.00	0.08	34.33	0.00**
	- ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน	0.05	0.00	0.06	26.34	0.00**
	- การมีส่วนร่วม	0.05	0.00	0.06	24.55	0.00**
	- การพัฒนาบุคลากร	0.04	0.002	0.04	23.36	0.00**
	- การสื่อสาร	0.03	0.00	0.04	17.76	0.00**
	- การนิเทศ กำกับ ติดตาม	0.03	0.00	0.03	15.27	0.00**
	- บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้	0.02	0.00	0.02	12.41	0.00**

$SE_{est} = \pm 0.01$

$R = 1.000$; $R^2 = 0.999$; $F = 53609.79$; p-value = 0.00

a. Dependent Variable: ประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตารางที่ 53 พบว่า ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การนิเทศ กำกับ ติดตามบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 1.00 และสามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตรกระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การนิเทศ กำกับ ติดตาม บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ได้ร้อยละ 99.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.01 และสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู การรับรู้และ ความตระหนัก เป้าหมายและความคาดหวัง การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน การมีส่วนร่วม การพัฒนาบุคลากร การสื่อสาร การนิเทศ กำกับ ติดตาม บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = -0.01 + 0.31 \text{ (ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู)} + 0.27 \text{ (การรับรู้และความตระหนัก)} + 0.08 \text{ (เป้าหมายและความคาดหวัง)} + 0.05 \text{ (การพัฒนาหลักสูตร)} + 0.08 \text{ (กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล)} + 0.05 \text{ (ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน)} + 0.05 \text{ (การมีส่วนร่วม)} + 0.04 \text{ (การพัฒนาบุคลากร)} + 0.03 \text{ (การสื่อสาร)} + 0.02 \text{ (การนิเทศ กำกับ ติดตาม)} + 0.02 \text{ (บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้)}$$

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 54 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

ตัวแปร	ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	การรับรู้ และความตระหนัก	เป้าหมาย และความคาดหวัง	กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล	การพัฒนาหลักสูตร	การมีส่วนร่วม	การสื่อสาร	ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน	การพัฒนาบุคลากร	บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้	การนิเทศ กำกับ และติดตาม
ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	1										
การรับรู้ และความตระหนัก	.810**	1									
เป้าหมาย และความคาดหวัง	.644**	.590**	1								
กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล	.827**	.678**	.593**	1							
การพัฒนาหลักสูตร	.619**	.695**	.444**	.514**	1						
การมีส่วนร่วม	.754**	.622**	.740**	.674**	.500**	1					
การสื่อสาร	.811**	.680**	.572**	.711**	.548**	.632**	1				
ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน	.733**	.697**	.626**	.671**	.560**	.625**	.643**	1			
การพัฒนาบุคลากร	.629**	.564**	.591**	.582**	.466**	.546**	.575**	.564**	1		
บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้	.602**	.598**	528**	.508**	.580**	.586**	.588**	.549**	.444**	1	
การนิเทศ กำกับ และติดตาม	.772**	.635**	.496**	.688**	.505**	.622**	.611**	.626**	.470**	.516**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 54 พบว่า ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีความสัมพันธ์ทั้งหมด 55 คู่ มีค่าต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มีค่าความสัมพันธ์เชิงบวก โดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง 0.444 ถึง 0.827 แสดงว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์พบว่า ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครูกับด้านกระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด เท่ากับ 0.827 รองลงมาคือ ด้านภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู กับด้านการสื่อสารมีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.811 ส่วนค่าความสัมพันธ์ที่มีค่าต่ำที่สุดมีด้วยกันสองคู่คือ ด้านเป้าหมายและความคาดหวัง กับด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการพัฒนาบุคลากรกับด้านบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีค่าความสัมพันธ์เท่ากับ 0.444

จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน สามารถแสดงรูปแบบการจัดกลุ่มองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ดังภาพที่ 7

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

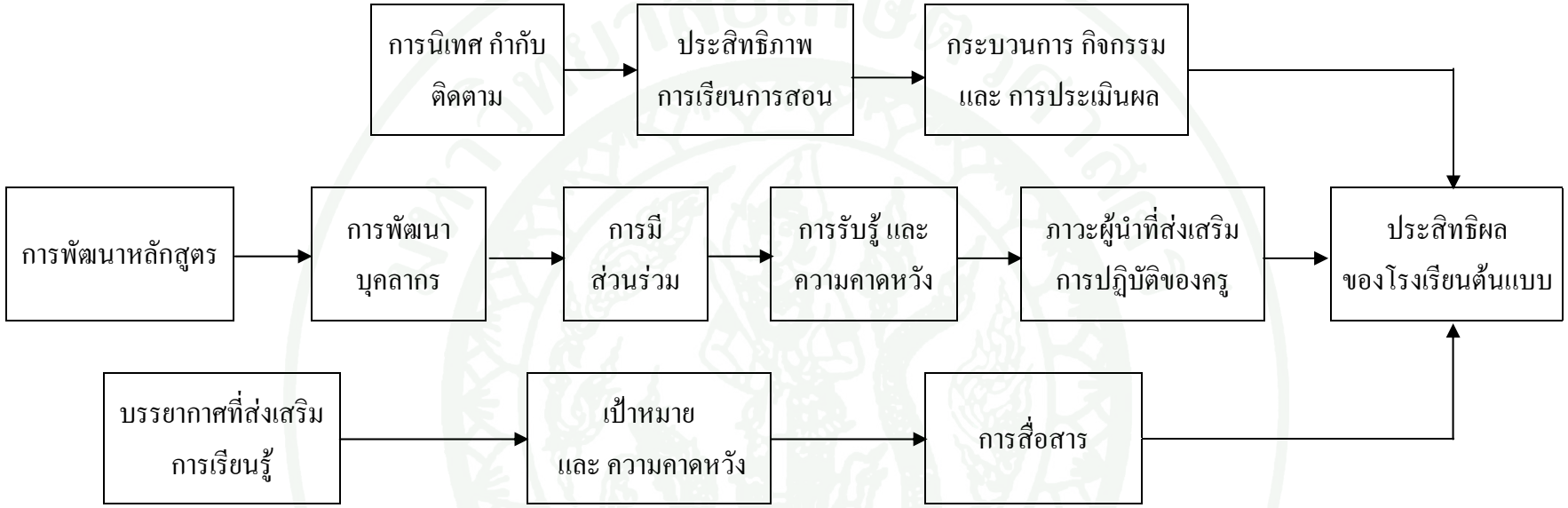

ภาพที่ 7 แสดงรูปแบบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์การจัดรูปแบบโรงเรียน

ผลการจัดรูปแบบโรงเรียนด้วยการศึกษาองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา โดยเทคนิคการวิเคราะห์จัดกลุ่มด้วยวิธี two-step cluster analysis มีผลดังนี้

ตารางที่ 55 จำนวนรูปแบบโรงเรียนทั้งหมดที่จำแนกด้วยองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา

จำนวนกลุ่ม	ค่า ratio of distance measures	จำนวนกลุ่ม	ค่า ratio of distance measures
1		9	1.52
2	3.61	10	1.42
3	1.29	11	1.08
4	1.60	12	1.04
5	1.22	13	1.12
6	1.11	14	1.01
7	1.07	15	1.05
8	1.17		

จากตารางที่ 55 พบว่า จำนวนรูปแบบโรงเรียนทั้งหมดจำแนกด้วยองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา มีค่า ratio of distance measures สูงสุด คือ 3.61 จึงทำให้การจัดรูปแบบโรงเรียนที่เหมาะสมที่สุดได้จำนวนสองรูปแบบ ดังแสดงตามภาพที่ 8

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

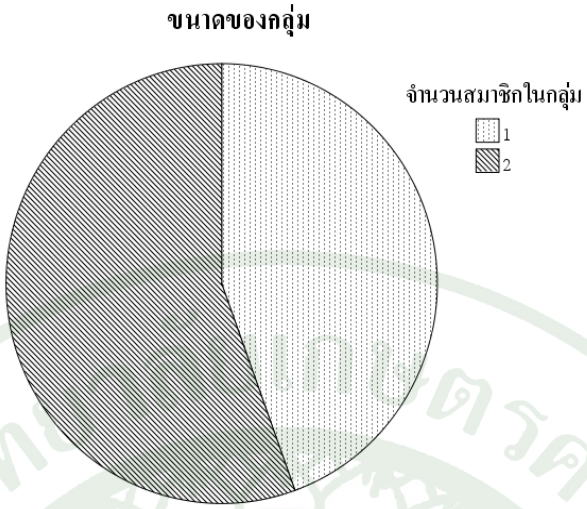

ภาพที่ 8 แสดงจำนวนรูปแบบโรงเรียนที่จำแนกด้วยองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา

ตารางที่ 56 จำนวนรูปแบบโรงเรียนตามผลการจัดรูปแบบด้วยองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา

ผลการจัดรูปแบบโรงเรียน ด้วยองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา		ประเภทโรงเรียน		
		Sister school	Buffer school	Asean focus school
จำนวนรูปแบบ	รูปแบบที่ 1 จำนวน 137 คน (44.50%)	57	40	40
	รูปแบบที่ 2 จำนวน 171 คน (55.50%)	76	70	25
	รวม จำนวน 308 คน (100.00%)	133	110	65

จากตารางที่ 56 พบว่า ประชากรทั้งหมด 308 คน จัดรูปแบบด้วยองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาได้สองรูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 มีประชากร จำนวน 137 คน (ร้อยละ 44.50%) ประกอบด้วย ประชากรในโรงเรียนประเภท Sister school จำนวน 57 คน โรงเรียนประเภท Buffer school จำนวน 40 คน และโรงเรียนประเภท Asean focus school จำนวน 40 คน และรูปแบบที่ 2 ประชากรมีจำนวน 171 คน (ร้อยละ 55.50%) ประกอบด้วย ประชาการในโรงเรียนประเภท Sister school จำนวน 76 คน โรงเรียนประเภท Buffer school จำนวน 70 คน และโรงเรียนประเภท Asean focus school จำนวน 25 คน ซึ่งโรงเรียนทั้งสองรูปแบบมีการกระจายของคะแนน และมีคุณลักษณะขององค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา ดังตารางที่ 57

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 57 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

ที่	องค์ประกอบการบริหาร	รูปแบบที่ 1		รูปแบบที่ 2	
		ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้	4.81	0.29	4.02	0.68
2	การนิเทศ กำกับ ติดตาม	4.70	0.44	3.56	0.66
3	กระบวนการ กิจกรรม และการประเมินผล	4.67	0.31	3.68	0.56
4	การรับรู้ และความตระหนัก	4.63	0.32	3.65	0.59
5	การสื่อสาร	4.56	0.43	3.40	0.65
6	การมีส่วนร่วม	4.55	0.41	3.56	0.67
7	ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู	4.53	0.39	3.38	0.51
8	การพัฒนาบุคลากร	4.46	0.52	3.62	0.65
9	การพัฒนาหลักสูตร	4.45	0.50	3.32	076
10	ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน	4.40	0.44	3.37	0.56
11	เป้าหมาย และความคาดหวัง	4.32	0.51	3.35	0.67

จากตารางที่ 57 พบว่า รูปแบบที่ 1 องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา ด้านบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.81 รองลงมาคือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 และกระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ตามลำดับ รูปแบบที่ 2 องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษา ด้านบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.02 รองลงมาคือ กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68 และการรับรู้และความตระหนัก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65 ตามลำดับ

จากการพิจารณาค่าเฉลี่ยสูงสุดในสามลำดับแรกของแต่ละรูปแบบ พบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ที่เป็นองค์ประกอบร่วมกันของทั้งสองรูปแบบ คือ บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และกระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ส่วนองค์ประกอบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่แตกต่างกันของรูปแบบที่ 1 คือ การนิเทศ กำกับ ติดตาม และรูปแบบที่ 2 คือ การรับรู้และความตระหนัก จึงนำข้อมูลซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ต่างกันของทั้งสองรูปแบบนี้ กำหนดเป็นชื่อรูปแบบ ได้ดังนี้ รูปแบบที่ 1 “รูปแบบมุ่งเน้นการนิเทศ” และรูปแบบที่ 2 “รูปแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย”

จากผลการวิเคราะห์การตรวจสอบรูปแบบ การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลจำแนกได้เป็นสองรูปแบบ คือ รูปแบบมุ่งเน้นการนิเทศ และรูปแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย

ข้อวิจารณ์

การวิจัยนี้เป็นการศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้าร่วมกิจกรรมโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาความพร้อม และศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และเป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียนจำนวน 68 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียน 3 รูปแบบ คือ โรงเรียน Sister School จำนวน 30 โรง โรงเรียน Buffer School จำนวน 24 โรง และโรงเรียน ASEAN Focus School จำนวน 14 โรง ผู้วิจัยมีข้อวิจารณ์ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนเป็นพหุองค์ประกอบ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามสมมติฐานข้อที่หนึ่ง พบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนเป็นพหุองค์ประกอบตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีผลสรุปและข้อวิจารณ์ ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบเบื้องต้น การบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยองค์ประกอบ เก้าด้าน คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) ความคาดหวังสูง 3) การมีวิสัยทัศน์ และ เป้าหมายที่ชัดเจน 4) การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ 5) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 6) บรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์การที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7) การนิเทศ กำกับ ติดตามผล 8) การมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง และ 9) การพัฒนาวิชาชีพครู รวมตัวแปรทั้งสิ้น 85 ตัวแปร

2. ผลจากการศึกษาเชิงประจักษ์ พบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (ตารางที่ 6 ถึงตารางที่ 16) โดยเรียงลำดับความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามค่าน้ำหนัก ประกอบด้วยองค์ประกอบ สิบเอ็ดด้าน คือ 1) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู 2) การรับรู้และความตระหนัก 3) เป้าหมายและความคาดหวัง 4) กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล 5) การพัฒนาหลักสูตร 6) การมีส่วนร่วม 7) การสื่อสาร 8) ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน 9) การพัฒนาบุคลากร 10) บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และ 11) การนิเทศ กำกับ ติดตาม

แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำ เป็นสิ่งที่มีอิทธิผลสูงสุดในการผลักดัน และขับเคลื่อนให้สถานศึกษาก้าวไปสู่ประชาคมอาเซียน โดยอาศัยการทำงานที่เป็นระบบ การผลักดันความคิดและวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งเริ่มตั้งแต่ การรับรู้และความตระหนักให้กับบุคลากรในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน การวางแผนกลยุทธ์ การกำกับติดตาม ตรวจสอบ การสร้างบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วม โดยการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา เน้นการทำงานเป็นทีม มีการสร้างบรรยากาศการทำงานแบบกัลยาณมิตร แต่ในขณะเดียวกันผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับงานวิชาการเป็นหลักและต้องเป็นผู้มีความสามารถทางวิชาการด้วย โดยสามารถให้คำปรึกษา และ ความช่วยเหลือกับครูผู้สอนได้ทั้งส่วนงานวิชาการ และการนิเทศติดตาม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของโครงการวิจัยและพัฒนาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2547) ที่กล่าวว่าผู้บริหารที่สามารถปฏิรูปได้ดีมีสามลักษณะ คือ 1) ผู้บริหารที่มีความสามารถทางวิชาการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดทางการศึกษา การเรียนรู้และการสอน สามารถนำครูและให้คำปรึกษาแก่ครูได้ 2) ผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารจัดการ การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม กระจายอำนาจ จัดระบบงานและกระจายภาระงานต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและทั่วถึง 3) ผู้บริหารที่มีความจริงใจ ตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน ทุ่มเท ทำงานหนัก เป็นแบบอย่างในการทำงานและมีคุณธรรม และสอดคล้องกับ ธีระ รุญเจริญ (2550) ที่กล่าวว่ากระบวนการบริหารจัดการต้องปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ ผู้บริหารจึงจำเป็นที่จะต้องสนใจใฝ่รู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะทำให้การบริหารจัดการขององค์กรอยู่รอด บังเกิดผลดีและบรรลุตามวัตถุประสงค์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สมมติฐานข้อที่ 2 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนเป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน มีความเหมาะสม

ผลจากการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามสมมุติฐานข้อที่สอง พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน เป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน มีความเหมาะสมเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีผลสรุปและข้อวิจารณ์ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน เป็นพหุองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน มีความเหมาะสม (ตารางที่ 54) โดยเรียงลำดับความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประกอบด้วยองค์ประกอบ สิบเอ็ดด้าน คือ 1) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู 2) กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล 3) การสื่อสาร 4) การรับรู้และความตระหนัก 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม 6) การมีส่วนร่วม 7) ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน 8) เป้าหมายและความคาดหวัง 9) การพัฒนาบุคลากร 10) การพัฒนาหลักสูตร และ 11) บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้

ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาเป็นองค์กรหนึ่งที่มีหน้าที่อบรมสั่งสอนคนให้มีความรู้และหล่อหลอมคนให้เป็นคนดี สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสถานศึกษาเป็นองค์กรที่จัดอยู่ในประเภทองค์กรระบบเปิด ดังนั้นกระบวนการบริหารของสถานศึกษาต้องสัมผัสกับสภาพสังคม และสิ่งแวดล้อมที่ปรับเปลี่ยนไป โดยเฉพาะในสภาพปัจจุบันของกระแสโลกาภิวัตน์และการแข่งขันทางเศรษฐกิจบนเวทีโลก ที่ทำให้สภาพการบริหารงานของสถานศึกษาต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งสถานศึกษาต้องปรับปรุงและพัฒนาองค์กรให้เป็นศูนย์กลางทางความรู้และวิชาการของชุมชน เพื่อที่จะผลิตเยาวชนให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพตามความคาดหวังของสังคม และความคาดหวังนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความมีประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นสำคัญ

ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 11 องค์ประกอบ อาจมีความแตกต่างกันในเรื่องของลำดับความสำคัญขององค์ประกอบตามความคิดเห็นของตัวอย่างจากโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยอาจมาจากความแตกต่างของบริบทในเรื่องทรัพยากร ความต้องการในการพัฒนา และการให้ความสำคัญของรูปแบบในกระบวนการบริหาร แต่โดยภาพรวมยังมีความคิดเห็นที่ตรงกันใน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

11 องค์ประกอบข้างต้น โดยมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบตามหลักการแนวคิด ทฤษฎีของ Sammonds, Hillman, และ Mortimore ซึ่งศูนย์การศึกษา และฝึกอบรมแห่ง State of Victoria Department of Education and Training ได้ศึกษาในปี ค.ศ. 2002 พบว่า องค์ประกอบของโรงเรียนประสิทธิผล (effectiveness school) มี 8 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำที่เป็นมืออาชีพ 2) การมีความคาดหวังต่อนักเรียนในระดับสูง 3) การเน้นที่การเรียนการสอน 4) การสอนอย่างมีวัตถุประสงค์ 5) ความน่าเชื่อถือ 6) ความรับผิดชอบ 7) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ และ 8) สภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่มั่นคงถาวร และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Glickman, Gordon, and Ross-Grodon (2001) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของโรงเรียนประสิทธิผล หรือโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานที่ปรับปรุงแล้วว่ามี 12 ประการ ซึ่งครอบคลุมทั้ง 11 องค์ประกอบของรูปแบบการบริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิผลที่ผู้วิจัยค้นพบ

นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Edmonds (1979); Caldwell (1990) และ Hoy and Miskel (2001) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของการบริหาร โรงเรียนโดยมีเป้าหมายปลายทาง คือ การเรียนรู้ของนักเรียน อันจะนำไปสู่ความมีประสิทธิผลและความสำเร็จของโรงเรียน โดยมีความสอดคล้องกับแผนงานเพื่อพัฒนาวิชาชีพของผู้บริหาร และครูอีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานโรงเรียนที่สมบูรณ์แบบของ อำรุง จันทวานิช และคณะ (2546) ที่กล่าวว่าโรงเรียนที่สมบูรณ์แบบต้องประกอบด้วย 1) ผู้เรียนมีคุณภาพมาตรฐานมีการพัฒนาการทุกด้าน เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข เรียนต่อ และประกอบอาชีพได้ 2) โรงเรียนเป็นที่ชื่นชมของชุมชน 3) โรงเรียนเป็นแบบอย่าง และ ให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชน และโรงเรียนอื่น 4) การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด 5) การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน 6) การบริหารจัดการที่ดีใช้โรงเรียนเป็นฐาน และเน้นการมีส่วนร่วม 7) การประกันคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหาร โรงเรียน 8) มีครูผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา และจำนวนเพียงพอ 9) ลักษณะทางกายภาพของโรงเรียนได้มาตรฐาน 10) หลักสูตรเหมาะสมกับผู้เรียน และท้องถิ่น 11) สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีทันสมัย 12) แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนหลากหลาย 13) งบประมาณมุ่งเน้นผลงาน 14) สภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียนดีมีสังคมบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้องค์ประกอบทั้ง 11 องค์ประกอบเป็นรูปแบบของการบริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีความเหมาะสมตามคุณลักษณะของแต่ละองค์ประกอบที่อธิบายรูปแบบได้ตามเกณฑ์ และเหตุผลข้างต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เมื่อพิจารณาลำดับความสำคัญขององค์ประกอบที่ค้นพบทั้ง 11 องค์ประกอบอัน ประกอบด้วย ลำดับที่ 1 ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู ลำดับที่ 2 กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล ลำดับที่ 3 การสื่อสาร ลำดับที่ 4 การรับรู้และความตระหนัก ลำดับที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ลำดับที่ 6 การมีส่วนร่วม ลำดับที่ 7 ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ลำดับที่ 8 เป้าหมายและความคาดหวัง ลำดับที่ 9 การพัฒนาบุคลากร ลำดับที่ 10 การพัฒนาหลักสูตร และ ลำดับที่ 11 บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เมื่อเรียงลำดับตามความสำคัญที่มีผลต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน สามารถนำเสนอข้อวิจารณ์ได้ดังนี้

2.1 ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมากที่สุด ซึ่งวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่อง และยอมรับว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง สังคมมีความคาดหวังว่าผู้ที่เป็นครู ซึ่งหมายถึงทั้งผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง อีกทั้งมีความเชี่ยวชาญ และมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน เพื่อให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมืออาชีพ โดยมีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Edmonds (1979) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีความแข็งแกร่ง เป็นผู้ที่เชี่ยวชาญ และมีทักษะพื้นฐานซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารที่เป็นมืออาชีพที่จะนำโรงเรียนไปสู่ความมีประสิทธิผลได้ และยังสอดคล้องกับ Austin and Reynolds (1990) ที่ศึกษาวิจัย และ พบว่า การบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จ

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Sammonds, Hillman, and Mortimore (1995) ที่ได้ศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่ส่งผลถึงความสำเร็จหรือความประสิทธิผลของโรงเรียน ประกอบด้วย 11 องค์ประกอบ และองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด คือ ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพเมื่อพิจารณาตัวแปรที่สำคัญที่อธิบายองค์ประกอบนี้ได้แก่ 1) ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างความร่วมมือทั้งภายใน และ ภายนอกโรงเรียน 2) ผู้บริหารมีเป้าหมายชัดเจนในการบริหาร 3) ผู้บริหารให้กำลังใจแก่ครูในการพัฒนาการเรียนการสอน 4) ผู้บริหารเป็นผู้สร้างวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน 5) ผู้บริหารเป็นผู้สร้างจิตสำนึกของบุคลากรทุกคนในองค์กรให้มีความรับผิดชอบร่วมกัน และ 6) ผู้บริหารเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนาโรงเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Sammonds, Hillman, and Mortimore (1995) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบของความเป็นผู้บริหารมืออาชีพได้แก่ 1) มีความมั่นคง และ ชัดเจนของวัตถุประสงค์เป้าหมายขององค์กร และการบริหารเชิงรุกสามารถสร้างทีมบริหารงานของโรงเรียนได้ 2) การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารจัดการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หลักสูตรการตัดสินใจ และการใช้นโยบายต่าง ๆ 3) สร้างครูให้เป็นผู้นำทางวิชาการ และยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Hibbs (1994) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำของครูใหญ่พบว่า ในกระบวนการบริหารโรงเรียนนั้น ครูใหญ่ต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมการทำงาน และการเรียนรู้ของครู สนับสนุนความก้าวหน้าในอาชีพครู และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ธีระ รุญเจริญ (2545) ที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพในการจัดการ และบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา พบว่าองค์ประกอบของผู้บริหารมืออาชีพ ประกอบด้วย 1) การปรับเปลี่ยนเสริมสร้างวัฒนธรรมการบริหารที่สอดคล้องกับยุคโลกาภิวัตน์ 2) การสร้างเครือข่ายในการบริหารจัดการ และพึ่งพาอาศัยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำ และการปฏิบัติงานของครูจึงเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

2.2 กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 2 ที่มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าเท่ากับ 0.827 ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล เป็นวิธีการสำคัญที่สามารถสร้างและพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเอง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้จัก คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น โดยการพัฒนาความรู้ความสามารถเต็มตามศักยภาพด้วยตนเองเป็นสำคัญทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมโดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะและช่วยเหลือให้การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จดังจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

สอดคล้องกับ เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย (2555) ที่กล่าวว่า ครูต้องปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งประกอบด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดครูต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ จัดสาระการเรียนรู้โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา จัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ ประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชน ทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาการเรียนตามศักยภาพ ประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ สังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษาจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

สำหรับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. (2555) กำหนดว่าครูต้องปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเน้นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูต้องกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน ออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ จัดเตรียมและใช้สื่อให้ เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ในการจัดการเรียนรู้ ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา และระดับพัฒนาการของผู้เรียน วิเคราะห์ผลการประเมินและ นำมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน ศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Rockoff (2003) ที่พบว่าการสอนที่มีคุณภาพของครู ช่วยให้ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยในการอ่าน และการคิดคำนวณสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 การสื่อสาร เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 3 ที่มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าเท่ากับ 0.811 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการสื่อสารเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการประชาสัมพันธ์หรือเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดี อันก่อให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหน่วยงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการสื่อสาร ยังก่อให้เกิด ความร่วมมือ ประสานการทำงาน ความเข้าใจในเป้าหมาย ทิศทางการทำงาน ทั้งภายในและระหว่างหน่วยงานอันก่อให้เกิดการทำงานที่มีเอกภาพ ซึ่งในปี พ.ศ. 2558 การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทุกประเทศเปิดกว้างภายใต้กรอบกติกาเดียวกัน ความสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งในด้านสังคม แรงงาน การค้า การลงทุนตลอดจนโอกาสทางเศรษฐกิจจะมีเพิ่มมากขึ้น ทำให้ความจำเป็นต้องปรับวิสัยทัศน์ ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานเพื่อให้สามารถให้บริการสนองตอบความต้องการของประชากรในกลุ่มประเทศอาเซียนด้วย ดังนั้นบริบทการทำงานของสถานศึกษา จะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ทั้งในเรื่องของเทคโนโลยีการสื่อสารและการทำงาน การนำเสนอ การติดตามข้อมูลข่าวสารเพื่อสร้างความตื่นตัวและรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกลุ่มประเทศ AEC เพื่อเน้นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ควบคู่การวางรากฐานความเชื่อมโยงที่เป็นรูปธรรม โดยจะเห็นว่าความน่าเชื่อ ของเนื้อหาสาระที่จะสื่อสารออกไปต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ความพร้อมเปิดกว้างที่จะรับฟังความคิดเห็น ด้วยบริบทความร่วมมือและการแข่งขันทางเศรษฐกิจ สังคม การเปลี่ยนแปลงเชิงค่านิยมวัฒนธรรมไปพร้อม ๆ กัน ตอบสนองความคาดหวังและความต้องการของสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงาน ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงนี้ สถานศึกษาจึงเห็นความจำเป็นที่ต้องพัฒนาระบบการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำสถานศึกษาไปสู่ความมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีเครือข่ายด้านการทำงานที่เข้มแข็งและเป็นประโยชน์ต่อไป

โดยสอดคล้องกับ วิจิตร อาวะกุล (2545) ที่กล่าวถึง การสื่อสารที่มีประสิทธิผลต้องมีองค์ประกอบ 7 ประการ คือ 1) ความน่าเชื่อถือ (Credibility) การสื่อสารจะได้ผลนั้น ต้องมีความเชื่อถือในเรื่องของผู้ให้ข่าวสาร แหล่งข่าว เพื่อให้เกิดความมั่นใจ หรือเต็มใจรับฟังข่าวสารนั้น 2) ความเหมาะสม (Context) การสื่อสารที่ดีต้องมีความเหมาะสมกลมกลืนกับวัฒนธรรมของสังคม เครื่องมือสื่อสารนั้นเป็นเพียงสิ่งประกอบ แต่ความสำคัญอยู่ที่ท่าที ท่าทางภาษา คำพูดที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมสังคม หมู่ชน หรือสภาพแวดล้อมนั้น ๆ การยกมือไหว้สำหรับสังคมไทยย่อมเหมาะสมกว่าการจับมือ หรือการจับมือของฝรั่งย่อมเหมาะสมกว่าการไหว้ เป็นต้น 3) เนื้อหาสาระ (Content) ข่าวสารที่ดีจะต้องมีความหมายสำหรับผู้รับ มีสาระประโยชน์แก่กลุ่มชน หรือมีสิ่งที่เขาจะได้ผลประโยชน์ จึงน่าสนใจ บางครั้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มชนกลุ่มหนึ่ง แต่อาจจะไม่มีสาระสำหรับคนบางกลุ่ม ในเรื่องนี้จึงต้องใช้การพิจารณากลุ่มชนเป้าหมายด้วย 4) บ่อย และสม่ำเสมอต่อเนื่องกัน (Continuity and Consistency) การสื่อข่าวสารจะได้ผลต้องส่งบ่อย ๆ ติดต่อกัน หรือมีการย้ำหรือซ้ำ เพื่อเตือนความทรงจำ หรือเปลี่ยนทัศนคติ และมีความสม่ำเสมอ เสมอต้นเสมอปลาย มิใช่ส่งข่าวสารชนิดขาด ๆ หาย ๆ ไม่เที่ยงตรงแน่นอน 5) ช่องทางข่าวสาร (Channels) ข่าวสาร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จะเผยแพร่ได้ดีนั้นจะต้องส่งให้ถูกช่องทางของการสื่อสารนั้น ๆ โดยมองหาช่องทางที่เปิดรับข่าวสารที่เราจะส่ง และส่งถูกสายงาน กรม กองหน่วย หรือโดยวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ ส่งถึงตัวบุคคลโดยตรง จะรวดเร็วกว่า หรือส่งที่บ้านได้รับเร็วกว่าการส่งไปให้ที่ทำงาน เราควรเลือกช่องทางที่ได้ผลเร็วที่สุด 6) ความสามารถของผู้รับข่าวสาร (Capability of Audience) การสื่อสารที่ถือว่าได้ผลนั้นต้องใช้ความพยายาม หรือแรงงานน้อยที่สุด การสื่อสารจะง่ายสะดวกก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับของผู้รับ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น สถานที่ โอกาส อำนวย นิสัย ความรู้ พื้นฐานที่จะช่วยให้เข้าใจ เป็นต้น 7) ความแจ่มแจ้งของข่าวสาร (Clarity) ข่าวสารต้องง่าย ใช้ภาษาที่ผู้รับเข้าใจ คือใช้ภาษาของเขา ศัพท์ที่ยาก และสูงไม่มีประโยชน์ควรตัดออกให้หมดให้ชัดเจน เข้าใจง่าย มีความมุ่งหมายเดียว อย่าให้คลุมเครือ หรือมีความหมายหลายแง่ หรือตกหล่นข้อความบางตอนที่สำคัญไป

นอกจากนี้ สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2549) ได้สรุปไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงจากผลของการสื่อสารอาจก่อให้เกิดผล 3 ประการ กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงความรู้ (Knowledge Change) การเปลี่ยนทัศนคติ (Attitude Change) และ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Practice Change) จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้องค์ประกอบด้านการสื่อสาร เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารการบริหาร โรงเรียนที่มีประสิทธิผล

2.4 การรับรู้ และความตระหนักต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าเท่ากับ 0.810 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน การรับรู้และการสร้างความตระหนักต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนตามนโยบายรัฐบาล เป็นสิ่งสำคัญ ที่เป็นพื้นฐานของการเตรียมความพร้อมของประชากร ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องใช้การศึกษา ที่ถือว่าเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนา และเป็นส่วนหนึ่งในการตอบสนองของการสร้างประชาคมอาเซียน ผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรจึงเป็นกลุ่มกำลังสำคัญของสถานศึกษา ในการขับเคลื่อนการศึกษาและพัฒนาบุคลากรในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จ และควรที่จะมีการรับรู้ถึงข้อมูลข่าวสาร และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อตัวบุคคล สังคม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และประเทศไทย พร้อมสนับสนุนความเข้าใจและความตระหนักรับรู้เรื่องประชาคมอาเซียน เน้นในหลักการแห่งประชาธิปไตย ให้เคารพในสิทธิมนุษยชนและค่านิยมในเรื่องแนวทางที่สันติภาพ สนับสนุนความเข้าใจและความตระหนักรับรู้ในความหลากหลายทางวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อในภูมิภาค เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการศึกษาเพื่อให้เกิดความเป็นประชาคมอาเซียน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โดยสอดคล้องกับ สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล (2553) ที่ได้กล่าวว่า ในการที่ประเทศไทยจะเข้าร่วมเป็นหนึ่งในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ค.ศ.2015 ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนชาวไทย ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีที่มีความเจริญก้าวหน้าในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่ร่วมกับประชาคมอาเซียนด้วยสันติและเกื้อกูลต่อกัน หัวใจหลักของแผนยุทธศาสตร์ชาติมุ่งเน้นสร้าง “เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์” ซึ่งต้องอาศัยการพัฒนา “คน” เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทุกด้าน แรงงานของไทยไม่มีปัญหาเรื่องทักษะของงาน แต่ประเด็นสำคัญที่จะนำไปสู่การแข่งขันในเวทีภูมิภาคและเวทีโลกได้ ต้องพัฒนาและสร้างความตระหนักรู้ให้เกิดกับผู้นำทุกระดับทุกสาขาวิชาชีพให้มีทักษะด้านการใช้ภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ โดยปฏิรูประบบการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายการรวมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ภาครัฐควรประชาสัมพันธ์เชิงบวกให้ทุกภาคส่วนได้เห็นโอกาสในการพัฒนาธุรกิจเพื่อแข่งขัน รวมพลังและเน้นการมีส่วนร่วมและระดมสมองทั้งภาครัฐและเอกชนให้มีทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้องค์ประกอบด้านการรับรู้และความตระหนักต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบการบริหารการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

2.5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 5 ที่มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าเท่ากับ 0.772 ทั้งนี้อาจเนื่องจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับหน่วยงานในทุก ๆ ระดับ ไม่ว่าหน่วยงานนั้นจะได้มีการจัดระบบอย่างดี มีการควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ มีการเอาใจใส่ในกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ อย่างดีเพียงใดก็ตามเมื่อเวลาเปลี่ยนไป สภาพแวดล้อมต่าง ๆ เปลี่ยนไป ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงาน ล้วนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติด้วย เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งเป็นความรับผิดชอบโดยตรงของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารอาจใช้ระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยจัดให้มีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพและบรรลุจุดมุ่งหมาย หรือเป็นไปตามข้อกำหนดหรือตามนโยบายที่ตั้งไว้

โดยสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Office for Standard for Education (2003) และคณะกรรมการการศึกษาแคลการี (Calgary Board of Education) ได้ศึกษาวิจัยการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพบว่า ควรดำเนินการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยในการศึกษาวิจัยใช้หลักการประเมินที่สามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักการประเมินผลทางการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งกำหนดมาตรฐานการประเมิน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4 ประการ คือ 1) ด้านความมีประโยชน์ 2) ด้านความเป็นไปได้ 3) ด้านความเหมาะสม และ 4) ด้านความถูกต้อง

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Hoy and Miskel (2001) ที่ได้ศึกษาวิจัย และพบว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิผล ควรประกอบด้วยส่วนประกอบ 3 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัย 2) ด้านกระบวนการ และ 3) ด้านผลที่ได้รับ ซึ่งต้องได้รับการตรวจสอบ อีกทั้งสอดคล้องกับ Liston (1999) ที่ได้ศึกษารูปแบบโรงเรียนที่มีคุณภาพว่าจะต้องมีการประเมิน และทบทวนกิจกรรมทุกกิจกรรม เพื่อค้นหาว่ามีสิ่งใดต้องปรับปรุงเพื่อการสร้างความเชื่อถือได้ จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้องค์ประกอบด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

2.6 การมีส่วนร่วม เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 6 ที่มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าเท่ากับ 0.754 ทั้งนี้เนื่องมาจาก การมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม คือ หลักร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ สถานศึกษาจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน บุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาระเบียบ และ กฎกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ยิ่งในสภาพปัจจุบันมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถือว่าเป็นองค์คณะบุคคลที่มีความพร้อมใกล้ชิดกับโรงเรียนมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ หากได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล กำกับ ส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาอย่างเต็มที่ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่เปิดโอกาสให้มีการเสนอความคิดเห็น มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกัน ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และ ร่วมกันรับผลประโยชน์อันเกิดจากงาน ทำให้ผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจ และ มีขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงานดีขึ้น

สอดคล้องกับรายงานของคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2542ก) ที่กล่าวว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน ผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิในฐานะเป็นกรรมการสถานศึกษา สามารถทำให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับสภาพความต้องการของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และสังคมของท้องถิ่น และตัวผู้เรียน และสอดคล้องกับองค์การสหประชาชาติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(United Nations 1981) การมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะเป็นกระบวนการในการพัฒนา หมายถึง การเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้น และมีพลังของประชาชนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ในการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมายของสังคม และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ในการปฏิบัติตามแผนการหรือโครงการต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

2.7 ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 7 ที่มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าเท่ากับ 0.733 ทั้งนี้เนื่องมาจากประสิทธิภาพของการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งในกระบวนการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด รวมทั้งพฤติกรรมที่ผู้สอนแสดงต่อผู้เรียน อันเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องจัดให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและพัฒนาการของผู้เรียน เน้นฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้การปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคม การจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง เพื่อมุ่งประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ครู การเรียนการสอนที่ดีนั้นควรมีความเป็นพลวัตร คือ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ รูปแบบเทคนิค วิธีการ เป็นต้น เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สอดคล้องกับ Sammonds, Hillman, and Mortimore (1995) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ประกอบที่ส่งผลถึงความสำเร็จหรือความมีประสิทธิผลของโรงเรียน มีองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งคือ มีแผนการเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน โดยมีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ คือ 1) ความมีประสิทธิภาพของแผนการสอน ในการเตรียมการสอน 2) มีจุดประสงค์ที่ชัดเจนของแผนการสอน 3) มีบทเรียนที่เหมาะสมกับนักเรียน และ4) มีวิธีสอนที่หลากหลาย และสอดคล้องกับแนวการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ในด้านการกระจายอำนาจด้านวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนา และใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนา และ ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และสอดคล้องกับการศึกษาเรื่องโรงเรียนแห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การเรียนรู้ของ ธีระ รุญเจริญ (2550) ที่พบว่าโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ต้องสามารถดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ 1) การจัดให้มีการวิจัย และพัฒนาในโรงเรียน 2) การจัดการประเมินและนำผลการประเมินมาปรับปรุงโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง 3) การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 4) การจัดการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Beare (1994) ซึ่งพบว่าโรงเรียนในอนาคตมีมติที่สำคัญอย่างน้อย 5 ประการ คือ1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการประเมิน 4) ด้านการปฏิบัติภารกิจของสถานศึกษา และ 5) ด้านการพัฒนาตนเอง จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้องค์ประกอบด้านประสิทธิภาพของการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล

2.8 เป้าหมายและความคาดหวัง เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 8 ที่มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าเท่ากับ 0.644 ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ความเปลี่ยนแปลงของสภาพของสังคมในปัจจุบัน ที่ทำให้ต้องปรับตัวให้ทันอยู่ตลอดเวลาซึ่งเป็นความคาดหวังของสังคมที่มีต่อนักเรียนว่าจะต้องเป็นคนดี คนเก่ง และประสบความสำเร็จ ในชีวิต ดังนั้นการดูแลช่วยเหลือนักเรียน การสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ของครูในการจัดการเรียนการสอน จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และ มีความคาดหวังในอนาคตของตนเอง และ มีความพยายามมุ่งมั่นในเรื่องการเรียน โรงเรียนก็จะมีบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ทุกคนมีความคาดหวังร่วมกัน

สอดคล้องกับ Sammonds, Hillman, and Mortimore (1995) ที่พบว่า องค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งที่ส่งผลถึงความสำเร็จหรือความมีประสิทธิผลของโรงเรียนประสิทธิผล คือ การมีความคาดหวังต่อนักเรียนในระดับสูง และสอดคล้องกับ Waren (2000) ที่กล่าวว่า สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ คือ องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของคุณภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานการบริหารโรงเรียนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ 9 มาตรฐาน โดยกำหนดในมาตรฐานที่ 8 ว่าสถานศึกษามีระบบการบริหาร และจัดการศึกษาที่ยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อมุ่งผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ Scribner (1999) ที่พบว่าการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ด้านที่ 3 คือการสร้างวัฒนธรรมที่ห่วงใยต่อนักเรียนทางด้านการเรียนการสอน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สอดคล้องกับการศึกษาของ Barth (1990) ที่ทำการศึกษาวิสัยทัศน์ของโรงเรียนชุมชนโอฟาร์เรล (The Vision for O'Farrell's Community School) ซึ่งมีสาระที่แสดงให้เห็นถึงการมีความคาดหวังต่อนักเรียนสูงดังนี้ 1) นักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่ดีที่สุดจะมีคุณภาพสูงสุด 2) นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด เมื่อจัดการเรียนการสอนแบบให้มีปฏิสัมพันธ์เชิงความร่วมมือ 3) นักเรียนที่ประสบความสำเร็จ และเป็นคนมีความรับผิดชอบย่อมกลายเป็นผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จและรับผิดชอบในอนาคต โรงเรียนต้องจัดให้นักเรียนได้รับประโยชน์ในเชิงวิชาการด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบบูรณาการความรู้ นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Austin and Reynolds (1990) ที่ได้ศึกษาวิจัยลักษณะของโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ 12 องค์ประกอบ และองค์ประกอบด้านการมีเป้าหมายและความคาดหวังร่วมกันที่ชัดเจน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญองค์ประกอบหนึ่ง

2.9 การพัฒนาบุคลากร เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 9 ที่มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าเท่ากับ 0.629 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากร เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนได้มีการเรียนรู้ร่วมกันมีความสัมพันธ์กันเป็นเครือข่ายทำประโยชน์ร่วมกันเพื่อสังคมและชุมชน รวมถึงการที่ผู้บริหารทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงและทำงานร่วมกับครู ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูในโรงเรียนเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดซึ่งมีหน้าที่จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน การเพิ่มขีดความสามารถให้กับคณะครูย่อมทำให้ครูมีความรู้ และ ประสบการณ์มากขึ้น นำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

สอดคล้องกับ Bolin (1989) ที่กล่าวว่า "การเพิ่มขีดความสามารถของครูเป็นการลงทุนเพื่อพัฒนาให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และนโยบายของโรงเรียน และการใช้วิจารณญาณอย่างมืออาชีพเกี่ยวกับวิธีการสอน Leithwood and Riehl (2003) กล่าวว่าการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมทำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ผู้บริหารควรสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมโดยการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อตัวครูเพื่อเพิ่มความสำเร็จในงานของโรงเรียน Goyne (1994) กล่าวว่าผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูแต่ละคนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนจุดแข็งของตนเองกับครูคนอื่น ๆ โดยการให้ครูแต่ละคนได้แสดงบทบาทการนำ และการร่วมกันเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และ Terry (2000) กล่าวว่า ผู้บริหารควรให้ครูมีอิสระในการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ผู้บริหารต้องรู้ว่าครูผู้สอนมีโอกาสประสบความสำเร็จ มีโอกาสที่จะเติบโตเป็นมืออาชีพและได้รับการยอมรับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ครูจะกลายเป็นคนที่มีความสามารถและยินดีที่จะเรียนรู้เพื่อประสบการณ์ในอนาคตนำไปสู่การเติบโตอย่างต่อเนื่อง เมื่อครูมีความเชื่อมั่นและรู้สึกว่ามีความสามารถมากขึ้น การเรียนการสอนจะได้รับการพัฒนาปรับปรุง ซึ่งสอดคล้องกับ Stedman (1987) ที่ได้ศึกษาวิจัยถึงความสำเร็จของโรงเรียน ซึ่งสรุปได้ว่าลักษณะที่แสดงถึงความสำเร็จ ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับประสิทธิผลของโรงเรียน คือ 1) การเน้นที่ชาติพันธุ์และเชื้อชาติ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 3) การร่วมกันวางแผนดูแลนักเรียนระหว่างครู และ ผู้ปกครอง 4) หลักสูตรที่เน้นทางด้านวิชาการ 5) การใช้และพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพ 6) การให้การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด 7) ความรับผิดชอบของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน 8) สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย 9) การสอนที่ปราศจากปัญหาทางวิชาการ Austin and Reynolds (1990) ได้ศึกษาวิจัย และรายงานว่าการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจะต้องมีลักษณะที่แสดงถึงความสำเร็จดังนี้ 1) การจัดการอาคารสถานที่ 2) ภาวะผู้นำ 3) ความมีเสถียรภาพของบุคลากร 4) การจัดระบบของหลักสูตร และ การเรียนการสอน 5) การพัฒนาบุคลากร 6) การจัดการเวลาเรียนที่เกิดประโยชน์สูงสุด 7) ความเป็นเลิศทางวิชาการที่ได้รับการยอมรับ 8) การมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง 9) การวางแผนร่วมกัน 10) ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้องค์ประกอบด้านการพัฒนาบุคลากรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล

2.10 การพัฒนาหลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 10 ที่มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าเท่ากับ 0.619 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรที่ดีต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ เพื่อให้มีเนื้อหาสาระทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และการเมือง และบริบทอื่น ๆ ดังนั้นสถานศึกษาต้องมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร อันประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ และการกำหนดการวัดและประเมินผล เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้หรือการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช ได้กล่าวถึงการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ว่า การศึกษาต้องเตรียมคนออกไปเป็น knowledge worker และเป็น learning person ไม่ว่าจะประกอบอาชีพใด มนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็น learning person และเป็น knowledge worker แม้แต่เกษตรกรก็ต้องเป็น learning person และเป็น knowledge worker ดังนั้นทักษะสำคัญที่สุดของศตวรรษที่ 21 จึงเป็น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทักษะของการเรียนรู้ (learning skills) ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัย และตลอดชีวิต ด้วยเหตุนี้ทักษะดังกล่าวจึงเป็นที่สำคัญที่ผู้เรียนพึงมีในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหลักสูตรต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีทักษะที่สำคัญและสามารถใช้ชีวิตในสังคมศตวรรษที่ 21ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยก่อนหน้านี้การศึกษายึดหลัก เน้นการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียน อ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น และต่อมาในศตวรรษที่ 21 ได้เพิ่มเติม ทักษะในการคิดวิเคราะห์ และการคิดแก้ปัญหา ทักษะคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ได้ หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ ทักษะที่เน้นความเข้าใจในกลุ่มคนในหลากหลายชาติพันธ์ ทักษะการทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการรู้จักข้อมูล ความสามารถในการเข้าใจสื่อความสามารถในยุคของ Digital age ความสามารถในการใช้เครื่องเทคโนโลยี และทักษะการใช้ชีวิต คือ ทักษะการประกอบอาชีพ หรือหมายถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้องค์ประกอบด้านการพัฒนาหลักสูตร เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อรูปแบบการบริหารการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล

2.11 บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 11 ที่มีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าเท่ากับ 0.602 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ของนักเรียนตามสภาพจริงคือ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในโรงเรียน เช่น การบริหารจัดการในเรื่องอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และบรรยากาศที่ดี รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียนที่อยู่รอบ ๆ บริเวณโรงเรียน จะส่งผลถึงการเรียนรู้ของนักเรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้วย ดังนั้นการมีสภาพแวดล้อมที่ดี ก็จะเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Stedman (1987) ซึ่งได้ศึกษาวิจัยถึงความสำเร็จของโรงเรียนที่เกี่ยวเนื่องถึงประสิทธิผลของโรงเรียน คือ ลักษณะสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

การศึกษาวิจัยของ Edmonds (1979) ซึ่งพบว่าสภาพแวดล้อมที่สะอาด เรียบร้อย ปลอดภัย และเอื้ออำนวยเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่แสดงถึงความสำเร็จของโรงเรียนจากทั้งหมด 9 องค์ประกอบ นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Sammonds, Hillman, and Mortimore (1995) ได้ศึกษาองค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จ หรือความมีประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่ามี 11 ปัจจัย และปัจจัยด้านการมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อันประกอบด้วย 1) การมีสภาพแวดล้อมที่เป็นระบบระเบียบ 2) สภาพแวดล้อมที่ดึงดูดความสนใจต่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิผลของโรงเรียน และสอดคล้องกับผล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การศึกษาเรื่องบรรยากาศโรงเรียนที่มีสุขอนามัยของ Hoy and Miskel (2001) ที่พบว่า เป็นโรงเรียนที่มีระบบการปกป้องจากชุมชนที่ไม่มีเหตุผล และจากการกดดันของผู้ปกครอง โดยมีคณะกรรมการโรงเรียนที่คอยต่อต้านความพยายามของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะให้มีอิทธิพลต่อนโยบายโรงเรียนอย่างได้ผล ผู้บริหารโรงเรียนจะมีภาวะผู้นำที่มุ่งทั้งงาน และมุ่งความสัมพันธ์ ซึ่งจะส่งเสริมการทำงานของครูมีความผูกพันกับการสอน และการเรียนรู้ ครูจะคาดหวังในความสำเร็จของนักเรียนไว้สูงจะรักษามาตรฐานการทำงาน ครูจะมีความรักใคร่นับถือ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Holt and Hinds (1994) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลต่อความมีประสิทธิผลของสถานศึกษาว่าประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 กลุ่มใหญ่ ดังนี้ 1) องค์ประกอบด้านการมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน ประกอบด้วยการมีจุดหมายที่ชัดเจน การมีค่านิยม และความเชื่อร่วม และการมีภาวะผู้นำทางด้านการเรียนการสอน 2) องค์ประกอบด้านบรรยากาศการเรียนรู้ประกอบด้วยการมีส่วนเกี่ยวข้องและความรับผิดชอบของนักเรียน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ การยอมรับและการมีสิ่งจูงใจพฤติกรรมทางกายภาพ การยอมรับและการมีสิ่งจูงใจพฤติกรรมในทางบวกของนักเรียนการได้รับการสนับสนุนจากชุมชน และ ผู้ปกครอง 3) องค์ประกอบด้านการเรียนรู้ประกอบด้วยหลักสูตร การสอนการพัฒนาบุคลากร ความคาดหวังในความสำเร็จสูง และการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้องค์ประกอบด้านบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญองค์ประกอบหนึ่งของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล

สมมติฐานข้อที่ 3 กลุ่มโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ที่เด่นชัดแตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์การจัดกลุ่มองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนตามสมมติฐานข้อที่สาม พบว่า กลุ่มโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ที่เด่นชัดแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติที่ตั้งไว้ โดยผลสรุปและข้อวิจารณ์ ดังนี้

ผลการตรวจสอบรูปแบบ การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลจำแนกได้เป็นสองรูปแบบ คือ รูปแบบมุ่งเน้นการนิเทศ และรูปแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. รูปแบบมุ่งเน้นการนิเทศ องค์ประกอบที่สำคัญที่สุด โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย คือ องค์ประกอบด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเป็นนิติบุคคลของโรงเรียน ที่ได้รับการกระจายอำนาจในการบริหารงานของโรงเรียนทั้งสี่งาน คือ การบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานวิชาการ ซึ่งโรงเรียนสามารถบริหารงานได้โดยชอบตามกฎหมาย โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการที่เป็นงานที่มีความสำคัญของโรงเรียน ดังนั้นเพื่อสร้างความมั่นใจ ความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจของสังคม และชุมชน โรงเรียนจึงต้องพัฒนาตนเองด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และรับการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานจากการประเมินภายนอก และต้องประกาศให้สาธารณชนทราบเพื่อเป็นการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานของโรงเรียน

การดำเนินการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จและบรรลุได้อย่างเป็นรูปธรรม นอกจากจะใช้การบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพแล้ว การนิเทศ กำกับ ติดตาม ก็เป็นยุทธศาสตร์สำคัญที่จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น ซึ่งจากข้อค้นพบของการวิจัยพบว่า โรงเรียนควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม ผลการปฏิบัติงานให้เหมาะสมทันสมัยอยู่เสมอ และโรงเรียนจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ระบบ และกลไกการนิเทศ กำกับ ติดตามผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนต้องรวมพลังกันให้ส่งเสริมสนับสนุน การนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้มีการดำเนินอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยมีการประเมินความพร้อมก่อนดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อเป็นการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นสำหรับใช้วางแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ความพร้อมของหลักสูตร ความสามารถของผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้เรียน นำมาวิเคราะห์จัดทำเป็นฐานข้อมูล นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้สังเคราะห์ไว้มาวางแผนพัฒนา กำหนดยุทธศาสตร์พัฒนา กำหนดรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้ความรู้ คำปรึกษา และข้อเสนอแนะการดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำปฏิทินการปฏิบัติงานและรายงานผล รวบรวมข้อมูลที่เป็นจุดพัฒนา และจุดเด่นเพื่อนำไปวางแผนสนับสนุนการพัฒนาต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลให้รูปแบบมุ่งเน้นการนิเทศ เป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผล ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา เป้าหมายปลายทางเป็นไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน และเพื่อพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และความต้องการของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งส่งผลถึงความสำเร็จ และความมีประสิทธิผลของโรงเรียน โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ Cheng (1996) ในรูปแบบการบริหาร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

โรงเรียนที่มีประสิทธิผลในรูปแบบที่ 5 และรูปแบบที่ 8 จากแนวคิดที่ได้นำเสนอผลการศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลจากทั้งหมด 8 รูปแบบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบที่ 5 คือ รูปแบบการดำเนินงานถูกต้องตามหลักการ (legitimate model) นิยามประสิทธิผลของโรงเรียนว่าการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลการดำเนินงานดีคือโรงเรียนที่สามารถแข่งขันในการดำเนินงานในทุกวิถีทางที่จะทำให้โรงเรียนอยู่รอดได้โดยไม่ผิดหลักการ เงื่อนไขของการใช้รูปแบบนี้อยู่ที่สภาพความเปลี่ยนแปลงภายนอกที่กดดันให้โรงเรียนต้องดำเนินงานให้อยู่ได้โดยเฉพาะการแสวงหาทรัพยากรต่างๆที่ใช้ในการดำเนินงานรูปแบบนี้จึงยอมให้โรงเรียนมีการใช้ต่อเมื่อมีการประเมินเพื่อนำผลไปใช้ในการตัดสินอนาคตของโรงเรียนว่าควรปรับขยายดำเนินการต่อไปหรือยกเลิกหากดำเนินการไม่ได้ผลตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมิน คือ ภาพลักษณ์ของโรงเรียนชื่อเสียงกิตติศัพท์ เป็นต้น

รูปแบบที่ 8 คือ รูปแบบการบริหารคุณภาพโดยรวม (total quality management model) นิยามประสิทธิผลโรงเรียน ว่าเป็นโรงเรียนที่สามารถบริหารจัดการโดยรวมให้สนองความต้องการของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และประสบผลตามเป้าหมายที่กำหนด เงื่อนไขของการใช้โมเดลนี้อยู่ที่ว่าต้องมีความสอดคล้องของเป้าหมายหรือความต้องการจำเป็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคือความเป็นผู้นำการบริหารจัดการกระบวนการทำงาน และผลงาน

2. รูปแบบการมุ่งเน้นเป้าหมาย องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย คือ องค์ประกอบด้านการรับรู้และความตระหนัก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรับรู้และความตระหนักในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ที่จะนำมาซึ่งผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน สังคม และประเทศชาติในหลายภาคส่วน ด้วยเหตุนี้การมีองค์ความรู้ที่ครอบคลุมรอบด้าน รวมทั้งแนววิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เป็นระบบในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จะทำให้ประเทศไทย โดยเฉพาะชุมชนและสังคมท้องถิ่นสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเต็มที่และได้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบด้านการรับรู้และความตระหนัก ประเด็นที่สำคัญ คือ ผู้บริหาร และบุคลากรรับรู้นโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญในการวางแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนและเยาวชนในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น อย่างมีสติและรู้เท่าทันสถานการณ์ การสร้างความตระหนักในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผู้บริหารและบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายแนวทางการปฏิบัติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และมีความคาดหวังต่อความสำเร็จในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสูงอย่างชัดเจน สามารถสื่อสารให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างชัดเจน ตลอดจนกระตุ้นครูและบุคลากรให้เห็นว่านโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะสำเร็จลงได้หากทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2545) ที่กล่าวว่า หน้าที่หลักทางการบริหารตามหลัก POLC ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดสิ่งที่ต้องการบรรลุ กำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่จะบรรลุผล มีการวางแผนเพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การจัดองค์การ (Organizing) ทั้งการจัดโครงสร้างองค์การ จัดคน จัดทรัพยากรต่าง ๆ ให้พร้อมต่อการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ ภาวะผู้นำ (Leading) เป็นการกระตุ้นให้พนักงานทำงานให้สำเร็จด้วยความเต็มใจหรือไม่ต้องบังคับเพราะผู้บริหาร คือ ผู้ที่ทำงานให้สำเร็จโดยไม่ต้องลงมือทำเองหรืองานสำเร็จโดยผู้อื่น จึงต้องใช้ภาวะผู้นำจูงใจคนให้อยากทำงานให้ดี กระตุ้นความกระตือรือร้นของคนในองค์การ ให้ทำงานเพื่อบรรลุแผนงานที่สำคัญ และการควบคุม (Controlling) เป็นการติดตาม (Monitoring) และประเมินผลงาน (Evaluation) ว่าเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้และบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์หรือไม่

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Cheng (1996) ในรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลใน รูปแบบที่ 1 คือ รูปแบบเป้าหมาย (goal model) ซึ่งนิยามประสิทธิผลของโรงเรียนว่าเป็นโรงเรียนที่สามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมายทุกข้อที่กำหนดเงื่อนไขของการประเมินตามโมเดลนี้อยู่ที่โรงเรียนต้องมีเป้าหมายของโรงเรียนชัดเจน และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ซึ่งในทางปฏิบัติจริงเป็นไปได้ยากเพราะครูอาจารย์หรือผู้ปกครองอาจกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนต่างกันก็ได้เช่นครูเน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมในขณะที่ผู้ปกครองอาจต้องการเน้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นต้นตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินโมเดลนี้คือวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด

จากผลการวิจัย สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีสองรูปแบบ คือ รูปแบบมุ่งเน้นการนิเทศ กับรูปแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย สถานศึกษาสามารถที่จะนำไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น สถานศึกษาต้องยึดหลักการกระจายอำนาจในการตัดสินใจโดยมุ่งไปที่การตัดสินใจร่วมกันในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และชุมชน จึงทำให้รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลเป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 5

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน มีสาระสำคัญดังนี้

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

2. ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

3. ตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน มีสาระสำคัญดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ของผู้ตอบแบบสอบถามจากจำนวน 308 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ส่วนใหญ่ตั้งแต่อายุ 50 ปีขึ้นไป การศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน มีประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน 5-10 ปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าตัวแปรด้านภาวะผู้นำ การใช้อำนาจตามตำแหน่ง มากที่สุด รองลงมาจูงใจให้เห็นความสำคัญตัวแปรด้านความคาดหวังสูงตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า นโยบายจะสำเร็จได้จากความร่วมมือ มากที่สด รองลงมาได้แก่ การรับรู้นโยบาย ตัวแปรด้านการมีวิสัยทัศน์ และเป้าหมายที่ชัดเจนตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า การแต่งตั้งคณะทำงาน มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ตัวแปรด้านการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการส่วนใหญ่ตัวอย่างเห็นว่า ระบบการวัด และประเมินผลชัดเจนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ หลักสูตรสอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวแปรด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า กิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมา เทคนิคการสอน ตัวแปรด้านบรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสิ่งเอื้ออำนวยในห้องเรียนมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียน ตัวแปรด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามผล ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า กรอบ และแนวทางการนิเทศ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ใช้เป้าหมายเป็นแนวทางการนิเทศ กำกับติดตามผล ตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า รูปแบบการประชาสัมพันธ์ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตัวแปรด้านการพัฒนาวิชาชีพครูตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า สนับสนุนการศึกษาความรู้เพิ่มเติม มากที่สุด รองลงมา การวิเคราะห์บุคลากร

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยเรียงลำดับความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามค่าน้ำหนักตัวแปรมี สิบเอ็ดองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู 2) การรับรู้และความตระหนัก 3) เป้าหมายและความคาดหวัง 4) กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล 5) การพัฒนาหลักสูตร 6) การมีส่วนร่วม 7) การสื่อสาร 8) ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน 9) การพัฒนาบุคลากร 10) บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และ11) การนิเทศ กำกับ ติดตาม

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน โดยเรียงลำดับความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดตามค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สิบเอ็ดองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู 2) กระบวนการ กิจกรรมและการประเมินผล 3) การสื่อสาร

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4) การรับรู้และความตระหนัก 5) การนิเทศ กำกับ ติดตาม 6) การมีส่วนร่วม 7) ประสิทธิภาพของการเรียนการสอน 8) เป้าหมาย และ ความคาดหวัง 9) การพัฒนาบุคลากร 10) การพัฒนาหลักสูตร 11) บรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้

การวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 5 การวิเคราะห์การจัดกลุ่ม ผลการการจัดกลุ่มรูปแบบองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน จัดได้สองรูปแบบ คือ รูปแบบมุ่งเน้นการนิเทศ โดยมีองค์ประกอบด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเด็นโรงเรียนควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานให้เหมาะสมทันสมัยอยู่เสมอ สำคัญที่สุด และรูปแบบการมุ่งเน้นเป้าหมาย โดยมีองค์ประกอบด้านการรับรู้และความตระหนัก ประเด็นผู้บริหารและบุคลากรรับรู้นโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สำคัญที่สุด

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้ผลการศึกษาครั้งนี้มีประโยชน์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ผลที่ได้จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า

1. องค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนมีทั้งหมดสิบเอ็ดองค์ประกอบ องค์ประกอบที่สำคัญที่สุด คือ ภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถอย่างแท้จริง มีความเชี่ยวชาญ มุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้โรงเรียนประสบความสำเร็จอย่างมืออาชีพ มีกระบวนการการมีส่วนร่วมในการทำงาน ได้รับการยอมรับจากชุมชน จัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ น่าดู น่าอยู่ น่าทำงาน ประสานงาน และแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วน นำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

2. รูปแบบมุ่งเน้นการนิเทศ สอดคล้องกับการบริหารงานโรงเรียนทั้งสี่งาน โดยมีลักษณะสำคัญของการบริหารงานแต่ละด้าน ดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้านบริหารงานวิชาการ รูปแบบมุ่งเน้นการนิเทศ เน้นการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งโรงเรียนต้องกำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และหลักสูตรจะต้องมาจากความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย พร้อมมีกระบวนการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน

ด้านการบริหารงานบุคล เน้นภาวะผู้นำที่ส่งเสริมการปฏิบัติของครู โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำและใช้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ตลอดจนยอมรับและเต็มใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อให้การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนประสบผลสำเร็จ

ด้านการบริหารงบประมาณ เน้นบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริหารงานต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ไว้ด้วย สถานศึกษาจะต้องจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ให้เป็นระบบ สะอาด สวยงาม มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ด้านการบริหารงานทั่วไป เน้นการสื่อสาร โดยเฉพาะระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตามผล ทั่วทั้งองค์กร เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการนิเทศ ติดตามผล การดำเนินการตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

3. รูปแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย สอดคล้องกับการบริหารงานโรงเรียนทั้งสี่งาน โดยมีลักษณะสำคัญของการบริหารงานแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านบริหารงานวิชาการ รูปแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย เน้นประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ซึ่งในการเรียนการสอนต้องมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน วางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ออกแบบไว้ล่วงหน้าอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ เนื้อหาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และระบบวนการวัดผลประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ด้านการบริหารงานบุคล เน้นการพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างใกล้ชิด เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งและสิ่งที่ควรพัฒนาของบุคลากรแต่ละคน สนับสนุนให้บุคลากรแสวงหา แลกเปลี่ยนความรู้ เพิ่มทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย และบุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะด้านวิชาการที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

ด้านการบริหารงบประมาณ จัดสรรงบประมาณเพื่อเน้นบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ให้เป็นระบบ สะอาด สวยงาม เพื่อส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ด้านการบริหารงานทั่วไป เน้นการมีส่วนรวมของชุมชน/ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปยังชุมชน เพื่อความสำเร็จของการดำเนินการตามนโยบาย

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากข้อค้นพบเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

ด้านองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

1. การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ควรจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี ที่จะส่งผลถึงการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของนักเรียน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงถึงภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับฐานะที่เป็นผู้นำสูงสุด และมีความสำคัญต่อความสำเร็จของโรงเรียน โดยเลือกใช้ภาวะผู้นำให้สอดคล้องกับสภาพจริงที่ให้ได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทั้งผลงานและความสัมพันธ์ที่ดีกับทุกคน เพื่อให้ผลงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

3. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมุ่งมั่น และให้การสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่องทั้งในด้านงบประมาณ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จำเป็น

4. ต้องมีการเตรียมบุคลากรให้ยอมรับการเปลี่ยนแปลงโดยการสร้างความตระหนักให้เกิดขึ้น พัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพเพียงพอในการที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เช่น การให้ความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นและทันสมัย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

5. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพโดยเฉพาะส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพราะสื่อและเทคโนโลยีเป็นอุปกรณ์การเรียนสมัยใหม่ ซึ่งหากครูนำมาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน จะช่วยกระตุ้นเร้าความสนใจของผู้เรียนให้มีความต้องการศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลที่มีอยู่อย่างหลายหลายโดยเฉพาะการค้นคว้าองค์ความรู้จากอินเทอร์เน็ต

6. สถานศึกษาต้องสร้างและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างองค์กร ชุมชน ผู้ปกครอง สถานศึกษาอื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ด้านรูปแบบบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

1. รูปแบบมุ่งเน้นการนิเทศ ในการนำไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ สถานศึกษาควรมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม การปฏิบัติงานให้เหมาะสมทันสมัยอยู่เสมอ และโรงเรียนต้องจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ระบบและกลไกการนิเทศ กำกับ ติดตามผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. รูปแบบการมุ่งเน้นเป้าหมาย ในการนำไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหาร และบุคลากรต้องรับรู้และตระหนักในนโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ให้ความสำคัญในการวางแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านนโยบาย หน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการบริหารงาน และจัดการศึกษาโดยตรง ควรนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปศึกษารายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบและพิจารณาประกอบการตัดสินใจเลือกรูปแบบในการบริหารงานเพื่อให้โรงเรียนสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

2. ด้านการนำไปปฏิบัติ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรนำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ “รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน” นี้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนโดยจัดลำดับความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบที่เหมาะสมกับสภาพบริบทจริงของโรงเรียน และคำนึงถึงนโยบายในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของหน่วยเหนือ พร้อมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และมีการติดตามประเมินผลในการนำไปใช้เป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพโรงเรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

3. การสร้างความตระหนักในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนควรทำอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาควรมีการสื่อสาร การจัดหลักสูตรให้ชัดเจน มีการติดตามประเมินผลโดยใช้เครื่องมือที่ชัดเจนเป็นไปได้ จัดหาสื่อให้เพียงพอ สถานศึกษาควรเตรียมความพร้อมของบุคลากร จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูมากขึ้น การพัฒนาโรงเรียนควรพัฒนาทั้งระบบ งบประมาณ การจัดการ และสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน ครูผู้สอนควรมีการบูรณาการการสอนกับภาษาอังกฤษ และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ รวมถึงผู้บริหารต้องมีความเข้าใจที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจวิจัย และเกี่ยวข้องกับการวิจัยดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลจากตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการศึกษากับตัวอย่างอื่นด้วย เช่น ตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมด้วย เพื่อให้ครอบคลุมตัวอย่างมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษาวิจัยในการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนไปทดลองใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนเพื่อสรุปภาพรวมของรูปแบบและความถูกต้องเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบ

3. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงคุณลักษณะ หรือตัวบ่งชี้ของการบริหารโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียน

4. ควรศึกษาวิจัยถึงสภาพปัญหา หรืออุปสรรค ของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กนิษฐา นาวารัตน์. 2549. **การพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักวิชาการและมาตรฐาน. 2553. **เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน.** กรุงเทพมหานคร. (อัดสำเนา).

กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546. **การวิเคราะห์ข้อมูลหลายตัวแปร.** กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสถิติ คณะพานิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จันทรานี สงวนนาม. 2545. **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: บุ๊คพอยท์.

จินตนา ศักดิ์ภู่อร่าม. 2545. **การนำเสนอรูปแบบการบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐสำหรับประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชินภัทร ภูมิรัตน์. 2548. **การจัดการความรู้ทางการศึกษา** (Online). www.e-theses. lib.cmu.ac.th., 7 เมษายน 2555.

ณัฏฐ์วรดี คณิตินสุทธิทอง. 2555. **ครูไทย: เตรียมพร้อมก่อนขึ้นสังเวียนอาเซียน.** เอกสารประกอบการประชุม มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี**.** กรุงเทพมหานคร. (อัดสำเนา).

ดิเรก วรรณเศียร. 2545. **การพัฒนาแบบจำลองแบบสมบูรณ์ในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทวีศักดิ์ อำลา. 2551. **รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็นนิติบุคคล**. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทิศนา แขมมณี และคณะ. 2548. **แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: สานักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. 2555. **การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน**. พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ธนวิน ทองแพง. 2549. **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยบูรพา**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการอุดมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ธีระ รุญเจริญ. 2545. **รายงานวิจัยสภาพและปัญหาการบริหาร และ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย**. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา: บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 8-9 กุมภาพันธ์ 2545. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาแห่งชาติ.

_____. 2550. **ความเป็นมืออาชีพในการจัดและการบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด.

นงลักษณ์ เรือนทอง. 2550. **รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ.** วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล. 2553. **การวิเคราะห์การจัดกลุ่ม** (Online). www. rlc.nrct.go.th, 7 เมษายน 2555

บุญชม ศรีสะอาด. 2547. **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า. 2555. **ยุทธศาสตร์อาเซียน.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ปิติชาย ตันปิติ. 2547. **การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงระบบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การของสถานศึกษาขั้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรัชญา ปิ่นมณ. 2555. **การศึกษากับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ: แบบจำลองเชิงทฤษฎี.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสยาม.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544. **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

เปลี่ยน ศิริรังสรรค์กุล. 2537. **ความเห็นของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนและครูเกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว. 2553. **ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความมีประสิทธิผลของโรงเรียนเรียนร่วมจังหวัดขอนแก่น.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2543. ปฏิรูป**การศึกษา: แนวคิดและหลักการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

ภรณี (กีร์ติบุตร) มหานนท์. 2529. **การประเมินประสิทธิผลองค์การ.** กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

รุ่ง แก้วแดง. 2544. **การประกันคุณภาพการศึกษา: ทุกคนทำได้ไม่ยาก.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รุ่ง แก้วแดง, ชัยณรงค์ สุวรรณสาร. 2546. “หน่วยที่ 11 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล และประสิทธิภาพขององค์การ.” น. 163-216. *ใน* **ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

เลขาธิการสภาการศึกษา. 2549. **การศึกษา และสังเคราะห์รูปแบบการบริหารสถานศึกษา การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา และสถานศึกษาเครือข่ายของผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบรุ่นที่ 1.** กรุงเทพมหานคร: สานักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

วิจิตร อาวะกุล. 2545. **พัฒนาบุคลิกภาพ เทคนิควิธีการ**. กรุงเทพมหานคร: โอเอส พริ๊นติ้งเฮ้าส์.

ศักดา สถาพรรจนา. 2549. **การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ. 2548. **รายงานวิจัยโครงการวิจัยรูปแบบของระบบการบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการสำหรับเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

ศิริชัย อนันตผล. 2535. **สภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 5**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สงบ ประเสริฐพันธุ์. 2543. **ร่วมกันสร้างสรรค์คุณภาพโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

สมเดช สีแสง. 2543. **คู่มือการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา**. นครสวรรค์: หจก.ริมปิง.

สมศักดิ์ ภู่วิภาดาวรรธน์. 2544**. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และ การประเมินตามสภาพจริง.** เชียงใหม่: เชียงใหม่เดอะโนเลกก์เซ็ตเตอร์.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. 2551. **ปัจจัยทางการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนการพัฒนาและ การตรวจสอบความตรงของตัวแบบ.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุชาดา วาระดี. 2551. **ปัจจัยส่วนบุคคลและบรรยากาศของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา**. ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุภมาส อังศุโชติ. 2554. **สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.

สุรเจต ไชยพันธ์พงษ์. 2548. **การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน.** วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุรชัย ช่วยเกิด. 2547. **คุณลักษณะของผู้บริหารและวัฒนธรรมโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลโรงเรียนภายใต้การบริหารโรงเรียนเป็นฐาน.** วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์. 2548. **ปัจจัยเชิงพหุระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.

สุรพล พุฒคำ. 2544. **โครงสร้างการจัดการในสถานศึกษา.** ลพบุรี: คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. 2549 . **การสื่อสารเพื่อการพัฒนา: พัฒนาการแนวคิด สภาพการณ์ในสังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุวิมล ว่องวาณิช. 2543. การวิจัยและการพัฒนาระบบการประเมินภายในสถานศึกษา. **รายงานวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ**. กรุงเทพมหานคร: วีทีซีคอมมิวนิเคชั่น.

อัญชนา พานิช.2550. **องค์ประกอบประสิทธิผลองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อาคม อึ่งพวง. 2551. **ข้อเสนอเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง).** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อุทุมพร จามรมาน. 2541. “โมเดล.” **วารสารวิชาการ**. (1-2 มีนาคม): 22-26.

อุทุมพร จามรมาน. 2544. **แบบสอบถามการสร้างและการใช้**. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

องอาจ นัยพัฒน์. 2544. **การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2542**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อำรุง จันทวานิช และคณะ. 2546. “โรงเรียนสมบูรณ์แบบ.” **วารสารวิชาการ**. 6, 1: 22.

Austin, G. R. and D. R. Thomas. 1990. **Managing for improved school effectiveness: aninternational survey**. New York: School Organization.

Bardo, J. W. and J. J. Hartman. 1982. **Urban Society: A Systematic Introduction.** U.S.A.: F. E. Peacock.

Barry, W. R. 2002. **The Effect of Principal’s Leadership Style on School Council Members’ Perceptions of Empowerment**. New York: John Wiley and Sons.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Brown, W. B. and D. J. Moberg. 1980. **Organization Theory and Management: Macro Approach.** New York: John Wiley and Sons.

Bush, T. 1986. **Theories of Education Management.** London: Harper and Row, Publishers.

Caldwell, B. J. and J. M. Spinks. 1990. **The Self-Managing School**. London: Taylor and Francis (Printers) Ltd.

Campbell, R. F. *et al.* 1977. "On the Nature of Organizational Effectiveness". **Organizational Effectiveness**. San Francisco: Jassay Bass.

Cheng, Y. C. 1996. **School effectiveness and school–based management: a Mechanism for development**. London: The Falmer Press.

Chester, N. M. 1996. **An Introduction to school Administration**. New York: McMillan.

Chrispeels, J. and H. Ann. 1990. **A Study of Factor Contributing to Achieving and Sustaining School Effective in Elementary Schools**. Dissertation Abstracts International.

Coombs, P. H. 1968. **The World Education Crisis: A System Analysis**. New York: Oxford University Press.

Cuttence, P. Q. 1995. **Assurance School Reviews**. NSW: Richmond North Publish.

Davis, D. 2005. "The learning organization and its dimensions as key factors in firm performance." **Dissertation Abstract International**. 66 (3): 861-A. (UMI No. 3168204).

Dejnozka, E. L. 1983. **Education administration glossary.** Westport Connecticut: Greenwood

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Edmonds, R. 1979. "Some Schools Work and More Can". **Social Policy.** 9: 28-32.

Eisner, E. 1976. Education Connoisseurship and Criticism: Their Form and Functions in Educational Evaluation**. Journal of Aesthetic Education.** 192-193.

Gibson, J. L. 2000. **Organizations Behavior.** 7th ed. Boston: Irwin.

Glickman, C. D. 1987. **"**Good and effective school: what do we want?". **Kappan.** 68, 8: 25.

Glickman, C. D., S. P. Gordon and J. M. Ross-Gordon. 2001. **Supervision and Instructional Leadership: A Developmental Approach** 5th ed. Boston: Allyn and Bacon.

Goldstein. 2002. **Training (**Online). http://pirun.ku.ac.th/., 2 เมษายน 2554.

Good, C. V. 1973. **Dictionary of Education.** New York: McGraw-Hill Book.

Grisay, A. and L. Mahlck. 1991. **The Quality of Education in Developing Countries: A Review of Some Research Studies and Policy Documents**. Paris: International Institute for Educational Planning's Print shop.

Hanson, M. E. 1996. **Educational Administration and Organization Behavior**. 4th ed. Boston: Allyn and Bacon.

Hair, J. F., R. E. Anderson, R. L. Tatham and W. C. Black. 2006. **Multivariate data analysis** 6th ed. New Jersey: Pearson.

Harison, D. T. 2000. **Dissertation Abstract International**. V. 61 Number 02 August.

Hersey, P. B., K. H. and D. E. Johnson. 1996. **Management of Organizational Behavior: Utilizing Human Resource.** Upper Saddle River, New Jersey: Prentice-Hill.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Herzog, J. A. 1990. **"Variables Contributing to Organizational Effectiveness: A Comparison Between National Exemplary Secondary Schools and Lutheran Secondary schools."** DAI 51/01/DA.

Hoy, W. K. and C. G. Miskel. 2001. **Educational administration theory, research, and practice**. 6th ed. Singapore: McGraw-Hill.

Hoy,W. K. and C. G. Miskel. 2005. **Educational Administration: Theory, Research and Practice**. 7th ed. New York: McGraw-Hill.

Ivancevich, J. H. *et al.* 1989. **Management: Principles and Functions.** 4th ed. Boston: MA.: Richard D. Irwin.

Joanes, D. N. and C. A. Gill. 1998. "Comparing measures of sample skewness and kurtosis." **Statistician.** 47: 183-189.

Keeves, P. J. 1988. **Methodology And Measurement: An International Handbook.** Oxford: Pergamon Press.

Kruger, M. L., B. Witziers and P. Sleegers. 2007. The impact of school leadership on school level factors: Validation of a causal model. School Effectiveness and School Improvement**. An International Journal of Research, Policy and Practice**. 18 (1): 1-20.

Liston, C. 1999. **Managing quality and standards**. Buckingham: Open University.

Lowe, R. and S. Reith. 2000. "Surviving in a Changing Society." **Principal The New Diversity,** 79 (May 2000): 11-20.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Lunenburg, F. C. and A. C. Ornstein. 2004. **Educational Administration Concept and Practice.** 4th ed. United States of America: Thomson Learning.

Marcel, K. 1990. "Principal Power and School Effectiveness." **A Study of Urban Public Middle school**. DAI 51/60A.

Milton, C. R. 1981. **Human Behavior in Organization: Three Level of Behavior**. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

Mortimore, P. *et al.* 1988. **School Matters: The Junior years Somerset**: open books.

Nahavandi, A., and A. R. Malekzadeh. 1999. **Organizational behavior: The personor ganization fit.** New Jersey: Prentice Hall.

Parsons, R. D., S. L. Hinson and D. Sardo-Brown. 2001. **Educational Psychology: A Practitioner-Researcher Model of Teaching.** Canda: Nelson Thomson Learning.

Pierce, L. V. 1991. **Effective schools for national origin language minority students**. Washington D.C.: The Mid Atlantic Equity center.

Purkey, S. and M. Smith. 1983. Effective schools: a review. **The Elementary School Journal.** 83(4): 427-452.

Reth, J. F. 1999. How to be a better manager: **Ask Jeeves Answer Business Management, Article-leadership**. Management.

Reynolds, D. and B. Creemers. 1990. "School Effectiveness and School Improvement: a Mission Statement." **School Effectiveness and school Improvement.**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Rockoff, J. 2003. **The Impact of Individual Teachers on Student Achievement: Evidence from Panel Data**. http://ideas.repec.org/p/wpa/wuwppe/0304002.html. November 21, 2013.

Rogers, C. R. 1976. **Freedom to learn**. Columbus: Charles E. Merrill Publishing Co.

Robbins, S. P. and M. Coulter. 1999. **Management.** New Jersey: Prentice-Hall.

Robson, M. and R. M. Matthews. 1995. **Quality in Education: Some Issues for Schools and Their Community**. Bangkok: UNESCO Principal Regional Office for Asia and The Pacific.

Sammonds, P., J. Hillman, P. Mortimore. 1995. **Key Characteristics of Effective Schools: a Review of School Effectiveness Research.** London: OFSTED.

Schein, E. H. 1970. **Organizational psychology.** 2nd ed. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.

Scribner, A. P. 1999. **High performing Hispanic schools: An introduction.** In P. Reyes, Scribner J. D. and Scribner A.P. (Eds), Lessons from high performing Hispanic schools: Creating Learning communities. New York: Teachers College Press.

Senge, P. M. 1990. **The Fifth Discipline: The Art and Practice of Learning Organization.** London: Century press.

Sergiovanni, T. J. 1991. **The principal ship: A reflective practice perspective**. 2nd Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Shepherd, C. M. 1991. **A study of the relationship between decision-making, professional zone of acceptance, job satisfaction and organizational effectiveness in a sample of New Jersey elementary teachers.** Doctoral Dissertation, Department of Educational Administration, School of Education, Seton Hall University.

Smith, E. W. 1980. **The Education's Encyclopedia.** New York: Prentice-Hall.

State of Victoria (Department of Education and Training). 2002. **Knowledge and Skills building a future** (Online). www. Sofweb.vic.edu.au/blueprint/es/defult.asp., 5 September 2002.

Stedman, L. C. 1987. "It's time we change the effective schools formula". **Kappan**. 69: 3.

Steers, R. M. 1997. **Organizational Effectiveness: A Behavioral View.** California: Goodyear Publishing.

Steiner, G. A. 1969. **Individual Behavior and Group Achievement**. New York: Oxford University Press.

Stoner, A. F. and C. Wankel. 1986. **Management.** 3rd ed. New Delhi: Prentice-Hill.

Tosi, H. L. and S. J. Carrol. 1982. **Management.** 2nd ed. New York: John Wiley and Sons.

UNESCO. 1991. **Qualitative Aspects of Educational Planning**. Paris: United Nations.

Willer, D. 1986. **Scientific Sociology: Theory and Method.** Englewood cliff, NJ.: Prentice-Hill.

Wortman, N. C. 1990. "The Relationship Between Bureaucratization and Effectiveness in Secondary School." **Dissertation Abstracts International**.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ
   รองคณบดีฝ่ายบริหาร
   คณะสังคมศาสตร์และมนุษย์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
   (บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

2. อาจารย์ ดร. วลัยพร ศิริภิรมย์
   อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา
   ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
   คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
   (บริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

3. พันโทหญิง ดร. อภิญญา อินทรรัตน์
   อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก
   (วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

4. ดร. อังคณา สุขเสวี
   นักวิชาการการศึกษา 8 สำนักติดตามและประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ.
   (การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์)

5. ดร. อัญชลี ประกายเกียรติ
   ผู้อำนวยการ โรงเรียนสตรีวัดอัปสรสวรรค์
   สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 (กรุงเทพมหานครมหานคร)
   (การบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๑๕๐๑/ 0460

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตู้ ปณ. ๑๑๐๔ ปทฝ. เกษตรศาสตร์
จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๓

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง ขอเชิญเบนผู้ทรงคุณวุฒิเนการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน พันโทหญิง ดร.อภิญญา อินทรรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นายธีระวัฒน์ มอนไธสง นิสิตระดับปริญญาเอก รหัสประจำตัวนิสิต ๕๒๑๗๖๐๐๐๓๙ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน" ภายใต้การควบคุมของ

๑. ดร.อัจฉรา นิยมาภา	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑป ไชยชิต	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย ดำสุวรรณ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตจำเป็นต้องทำการทดลองเครื่องมือวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย โดยขอคำปรึกษา แนะนำ เพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ นายธีระวัฒน์ มอนไธสง โดยสามารถติดต่อได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘-๔๔๖๓-๖๓๙๘ และขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญจนา ธีระกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานบริการการศึกษา
โทร. ๐-๒๙๔๒-๘๔๔๕-๕๐ ต่อ ๒๓๓
โทรสาร ๐-๒๙๔๒-๘๔๔๕ ต่อ ๒๒๘

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๑๕๐๑/1653

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตู้ ปณ. ๑๑๐๔ ปทฝ. เกษตรศาสตร์
จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๓

๔ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์การทดลองใช้เครื่องมือวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายธีระวัฒน์ มอนไธสง นิสิตระดับปริญญาเอก รหัสประจำตัวนิสิต ๕๒๑๗๖๐๐๐๓๙ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน" ภายใต้การควบคุมของ

๑. ดร.อัจฉรา นิยมาภา	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑป ไชยชิต	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย ดำสุวรรณ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ขอทำการเก็บข้อมูลของท่าน โดยกรอกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ นายธีระวัฒน์ มอนไธสง โดยสามารถติดต่อได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘-๔๔๖๓-๖๓๙๘ และขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญจนา ธีระกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานบริการการศึกษา
โทร. ๐-๒๙๔๒-๘๔๔๕-๕๐ ต่อ ๒๓๓
โทรสาร ๐-๒๙๔๒-๘๔๔๕ ต่อ ๒๒๘

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๑๕๐๑/ 1805

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตู้ ปณ. ๑๑๐๔ ปทฝ. เกษตรศาสตร์
จตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๓

๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายธีระวัฒน์ มอนไธสง นิสิตระดับปริญญาเอก รหัสประจำตัวนิสิต ๕๒๑๗๖๐๐๐๓๙ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน" ภายใต้การควบคุมของ

๑. ดร.อัจฉรา นิยมาภา	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑป ไชยชิต	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.วินัย ดำสุวรรณ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้ นิสิตจำเป็นต้องรวบรวมข้อมูลวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ จึงขอความอนุเคราะห์ขอทำการเก็บข้อมูลของท่าน และบุคลากร โดยกรอกแบบสอบถามเพื่อประกอบการเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่ นายธีระวัฒน์ มอนไธสง โดยสามารถติดต่อได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘-๔๔๖๓-๖๓๙๘ และขอขอบคุณ มา ณ ที่นี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กัญจนา ธีระกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

งานบริการการศึกษา
โทร. ๐-๒๙๔๒-๘๔๔๕-๕๐ ต่อ ๒๓๓
โทรสาร ๐-๒๙๔๒-๘๔๔๕ ต่อ ๒๒๘

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงตามสภาพที่เป็นจริง คำตอบของท่านมีคุณค่ายิ่งต่อการวิจัย เพราะจะทำให้ทราบข้อเท็จจริงอันจะไปสู่การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามฉบับนี้จะเป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลจะเป็นข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น

4. เมื่อท่านให้ข้อมูลครบถ้วนทุกข้อแล้วโปรดส่งแบบสอบถามคืนให้เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานในหน่วยงานของท่านเพื่อรวบรวมใส่ซองที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้แล้วส่งทางไปรษณีย์คืนผู้วิจัย ภายในวันที่ .....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ท่านเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

นายธีระวัฒน์ มอนไธสง
นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และเติมข้อความที่จำเป็นและตรงกับสภาพจริงของท่านลงในช่องว่าง

1. เพศ
   1. ☐ ชาย 2. ☐ หญิง

2. อายุ
   1. ☐ น้อยกว่า 30 ปี 2. ☐ 30 -40 ปี
   3. ☐ 41 – 50 ปี 4. ☐ ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
   1. ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี 2. ☐ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
   3. ☐ ปริญญาโท 4. ☐ ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ
   1. ☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา
   2. ☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ
   3. ☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายงบประมาณ
   4. ☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบุคคลากร
   5. ☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารทั่วไป
   6. ☐ ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายวิชาการ
   7. ☐ ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายงบประมาณ
   8. ☐ ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายบุคลากร
   9. ☐ ครูรับผิดชอบหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่ง

1. ☐ น้อยกว่า 5 ปี
2. ☐ 5-10 ปี
3. ☐ 11-15 ปี
4. ☐ 16-20 ปี
5. ☐ 21-25 ปี
6. ☐ มากกว่า 25 ปีขึ้นไป

6. สถานศึกษาของท่านเป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียนประเภท

1. ☐ sister school
2. ☐ buffer school
3. ☐ ASEAN focus school

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง สภาพการปฏิบัติหน้าที่ เพียง 1 ช่อง โดยแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ระดับการปฏิบัติตรงสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด
4 คะแนน หมายถึง ระดับการปฏิบัติตรงสภาพที่เป็นจริงมาก
3 คะแนน หมายถึง ระดับการปฏิบัติตรงสภาพที่เป็นจริงปานกลาง
2 คะแนน หมายถึง ระดับการปฏิบัติตรงสภาพที่เป็นจริงน้อย
1 คะแนน หมายถึง ระดับการปฏิบัติตรงสภาพที่เป็นจริงน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้านภาวะผู้นำ					
1	ผู้บริหารใช้เทคนิควิธีการจูงใจบุคลากรโดยใช้คำพูดที่ประทับใจเพื่อให้บุคลากร เห็นความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
2	ผู้บริหารมีเทคนิควิธีการโน้มน้าว จูงใจให้บุคลากรยอมรับและเต็มใจ ที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ					
3	ผู้บริหารสามารถสื่อสารให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างชัดเจน					
4	ผู้บริหารสื่อสารเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง โดยมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดการยอมรับ					
5	ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องมีการสื่อสารเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนระหว่างบุคคลอย่างต่อเนื่อง					
6	ผู้บริหารใช้อำนาจที่มีอยู่ตามตำแหน่ง เพื่อให้บุคลากรของสถานศึกษาทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ					
7	ผู้บริหารมีการกระจายอำนาจในการบริหารงานและตัดสินใจร่วมกัน รวมทั้งมีการเสริมพลังอำนาจในการทำงานร่วมกัน					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
8	บุคลากรมีอิสระในการทำงานและมีความเป็นผู้นำในงานที่รับผิดชอบ					
9	ผู้บริหารใช้อำนาจแฝง เช่น ความเชี่ยวชาญ เพื่อให้บุคลากรยอมรับศรัทธา ทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ					
ด้านความคาดหวังสูง						
10	ผู้บริหารและบุคลากรรับรู้นโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากต้นสังกัด					
11	ผู้บริหารและบุคลากร ศึกษากฎหมาย นโยบาย รวมทั้งความคาดหวังของผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
12	ผู้บริหารและบุคลากรรับรู้ถึงลักษณะของโรงเรียนในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ต้องการในอนาคต					
13	ผู้บริหารกระตุ้นครูและบุคลากรให้เห็นว่านโยบายด้านการศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจะสำเร็จลงได้หากทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ					
14	ผู้บริหารสร้างความเชื่อมั่นให้ครูและบุคลากรเห็นว่าสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้					
15	ผู้บริหารอธิบายและชี้แจงให้ครูและบุคลากรมองเห็นคุณค่าของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
16	ผู้บริหารมีค่านิยมในการบริหารเพื่อการเปลี่ยนแปลง และมีความคาดหวังในความสำเร็จของโรงเรียนในระดับสูง					
17	ผู้บริหารและบุคลากรมีความคาดหวังต่อความสำเร็จในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสูงอย่างชัดเจน					
ด้านการมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน						
18	ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันกำหนดเป้าหมาย แนวทางการปฏิบัติตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
19	สถานศึกษา ประกาศเป้าหมายที่ชัดเจน ในการทำงานตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
20	ผู้บริหารสามารถอธิบายให้บุคลากรเข้าใจถึงเป้าหมายในอนาคตของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน					
21	ผู้บริหารและบุคลากรเข้าใจถึงแนวปฏิบัติเพื่อให้ภาพในอนาคตของสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนสัมฤทธิ์ผล					
22	ผู้บริหารใช้เป้าหมายและนโยบายในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนกระตุ้นให้บุคลากรร่วมกันทำงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ					
23	ผู้บริหาร บุคลากรร่วมกันวิเคราะห์และแปลงนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา					
24	ผู้บริหารส่งเสริมบรรยากาศให้บุคลากรได้ทำงานร่วมกัน มีความรู้สึกร่วม ยอมรับเต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย					
25	กระตุ้นให้บุคลากรได้ใช้ศักยภาพของตนในการทำงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ					
26	มอบอำนาจหน้าที่แก่บุคลากรแต่ละระดับอย่างชัดเจนและเหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละบุคคล					
27	แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรม ตามกรอบนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
ด้านการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นวิชาการ						
28	กำหนดหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
29	หลักสูตรของสถานศึกษามีคุณภาพ โดยมาจากความร่วมมือของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย					
30	ผู้บริหารและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรอย่างชัดเจน					
31	ครูใช้หลักสูตรเพื่อเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการเรียนการสอน					
32	โรงเรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย หลากหลายอย่างเหมาะสม และเพียงพอ					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
33	ครูได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้และทักษะในการเลือกสรร การใช้และการผลิตนวัตกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้					
34	ครูมีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทุกด้าน					
35	โรงเรียนมีระบบการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน					
36	ครูมีเทคนิคการติดตามประเมินผลนักเรียนได้ผลอย่างชัดเจน					
37	โรงเรียนมีระบบการวัดผลประเมินผลที่เป็นมาตรฐาน					
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน						
38	ครูจัดวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ออกแบบไว้ล่วงหน้าอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ					
39	ครูมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการสอนที่ชัดเจน					
40	เนื้อหาเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมีการบูรณาการร่วมกับรายวิชาอื่นอย่างกว้างขวาง					
41	เนื้อหาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
42	ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ในเนื้อหาได้อย่างหลากหลาย					
43	ครูใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย และคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน					
44	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการแสดงออก และมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างเหมาะสม					
45	ครูมีวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
46	ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลที่ครอบคลุมคุณภาพผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธพิสัย ด้านทักษะและด้านจริยธรรม					
47	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาความก้าวหน้าของผู้เรียน					
ด้านบรรยากาศสภาพแวดล้อมขององค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้						
48	บรรยากาศในห้องเรียนมีชีวิตชีวา กระตุ้นและ ท้าทายให้เกิดการเรียนรู้					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
49	ห้องเรียนมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการจัดกิจกรรมของครูและผู้เรียน					
50	จำนวนผู้เรียนต่อห้องมีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน					
51	สภาพบรรยากาศมีความเป็นมิตรไมตรีระหว่างครูกับผู้เรียน					
52	ผู้เรียนมีวินัยในการอยู่ร่วมกันยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
53	สภาพแวดล้อมของโรงเรียนจัดเป็นระบบ ระเบียบสะอาด ร่มรื่น สวยงาม					
54	บริเวณโรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้หลากหลายที่ส่งเสริมการเรียนของผู้เรียน					
55	สภาพแวดล้อมของโรงเรียนดึงดูดใจ ทำให้อยากมาโรงเรียน					
56	โรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ					
	ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตามผล					
57	โรงเรียนมีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายทั้งในระดับทีมงานนโยบายและระดับทีมงานผู้ปฏิบัติ					
58	การกำหนดกรอบและแนวทางในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลอย่างชัดเจน					
59	บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในความสำคัญของการนิเทศ ติดตามผล					
60	ระบบการสื่อสารสร้างความเข้าใจกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตามผล ทั่วทั้งองค์กร					
61	การนิเทศ กำกับ ติดตามผลมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เหมาะสมของครูที่มีผลต่อคุณภาพของผู้เรียน					
62	กำหนดวิธีวัดและเครื่องมือในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานให้ครอบคลุม					
63	โรงเรียนจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ระบบและกลไกการนิเทศ กำกับ ติดตามผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
64	โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานให้เหมาะสมทันสมัยอยู่เสมอ					
65	โรงเรียนใช้เป้าหมายของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นแนวทางในการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการปฏิบัติงานของทุกฝ่าย					
66	โรงเรียนได้เน้นมาตรฐานการประกันภายคุณภาพในไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมุ่งมั่น					
ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครอง						
67	โรงเรียนประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนไปยังชุมชน ผู้ปกครอง					
68	โรงเรียนใช้ช่องทางที่หลากหลายในการประชาสัมพันธ์สื่อสารแบบสองทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนและสมาชิกในชุมชน					
69	โรงเรียนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน/ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเพื่อความสำเร็จของการดำเนินการตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
70	โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชน/ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนทั้งร่วมคิด ร่วมดำเนินการ และร่วมประเมินผล					
71	โรงเรียนมีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมเยี่ยมโรงเรียน เยี่ยมชั้นเรียน เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันดีและให้เห็นความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
72	สร้างบรรยากาศที่สนับสนุนให้ชุมชน/ผู้ปกครองมีส่วนรวมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษาในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
73	การระดมทรัพยากรบุคคลจากชุมชนและแหล่งต่าง ๆ เพื่อร่วมมือในการดำเนินการตามนโยบายการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนบรรลุผลสำเร็จ					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อ	การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
74	โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและระหว่างหน่วยงานอื่น					
75	โรงเรียนมีการรายงานผลการดำเนินงานให้ชุมชน/ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ					
ด้านการพัฒนาวิชาชีพครู						
76	โรงเรียนมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างใกล้ชิดเพื่อวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งและสิ่งที่ควรพัฒนาของบุคลากรแต่ละคน					
77	ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรแสวงหา แลกเปลี่ยนความรู้เพิ่มทักษะความชำนาญในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
78	บุคลากรได้รับการพัฒนาทักษะด้านวิชาการที่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
79	บุคลากรได้รับการส่งเสริมในการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ในการสอนอยู่เสมอ					
80	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาวิชาชีพของตนตามความรู้ความสามารถและหน้าที่ที่รับผิดชอบ					
81	การพัฒนาบุคลากรโดยสนองตอบต่อความต้องการและความจำเป็นร่วมกันของทุกฝ่ายในโรงเรียนซึ่งบุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ					
82	โรงเรียนส่งเสริมให้บุคลากรเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพของตนอย่างต่อเนื่อง					
83	การจัดอบรมสัมมนาหรือการพัฒนาวิชาชีพครูเพื่อพัฒนาผู้เรียน					
84	โรงเรียนส่งเสริมการบรรยากาศทางวิชาการ โดยจัดให้มีเวทีเสวนาสำหรับบุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และทักษะซึ่งกันและกัน					
85	โรงเรียนมีระบบฐานข้อมูลและระบบการเผยแพร่ผลงานความเชี่ยวชาญของบุคลากร					

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

……

……

……

……

……

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถามฉบับนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล:	นายธีระวัฒน์ มอนไธสง
วันเดือนปีเกิด:	วันอังคารที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2517
สถานที่เกิด:	จังหวัดนครราชสีมา
การศึกษา:	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศึกษา)
การทำงาน:	รับราชการครู ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดหนองโรง อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์